
UC-NRLF
$B 152 647

SIGILLVM · VNIVERSITATIS · CALIFORNIENSIS
FIAT LVX
MDCCCLXVIII
EX LIBRIS

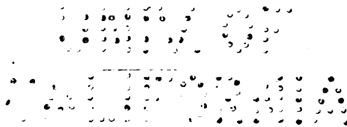
Werner Dahlerup
Juli 18[illegible]

GUNNLAUGS SAGA ORMSTUNGU.

Med forklarende Anmærkninger og Ordsamling

ved

O. Rygh.

Udgivet af det norske Oldskriftselskab.

CHRISTIANIA.

Trykt hos Brøgger & Christie.

1862.

Forord.

Denne Udgave af Gunnlaug Ormstunges Saga slutter sig som Læsebog til den af samme Selskab i dette Aars Sommer udgivne oldnorske Formlære for Begyndere af J. Aars Det norske Oldskriftselskabs Bestyrelse har ved at besørge disse Bøger udgivne villet skaffe Begyndere i Sproget et Hjælpemiddel til ogsaa uden en Lærers Hjælp at overvinde de første og største Vanskeligheder, brugbart ogsaa for den, som alene gjennem det norske Skriftsprogs Grammatik har tilegnet sig de almindelige grammatiske Begreber. Bestyrelsen har troet det hensigtsmæssigst til Læsebog at vælge et helt Værk fra den oldnorske Literaturs bedste Tid og tiltrækkende fra Indholdets Side, som den her udgivne Saga. Uagtet sit mindre Omfang antoges denne dog tilstrækkelig til Øiemedet, naar Udgaven indrettedes med særligt Hensyn til at veilede Begynderen til en grundig Indøvelse af Formlæren; hvad han efter at have gjennemgaaet den mangler af Ordforraad, vil han nu let kunne erhverve sig ved Hjælp af Provst Fritzners fortjenstfulde Ordbog over det gamle norske Sprog, som forhaabentlig om ikke lang Tid vil være udkommen fuldstændig.

Jeg har stræbt at gjøre Udgaven saa brugbar for det her forklarede Øiemed, som det var mig muligt. Hvad Texten angaar, har jeg saagodtsom ganske kunnet holde mig til den fortrinlige Udgave i Islendinga Sögur, andet Bind (Kjøbenbavn 1847). Retskrivningen har jeg forandret i Overeensstemmelse med den Normalretskrivning, som nu almindelig følges i Udgaver af oldnorske Skrifter, men ellers har jeg kun paa ganske faa Steder afveget fra den der givne Form af Texten. Viserne har jeg ikke troet at burde udelade, men da Begyndere i Oldnorsk, for hvem Udgaven nærmest er bestemt, selvfølgelig ikke kan magte disse vanskelige Skaldedigte, som blive endnu vanskeligere ved Textens fordærvede Tilstand, har jeg ikke medtaget dem hverken i Anmærkningerne eller i Ordsamlingen, uden forsaavidt jeg i de første har meddelt et Uddrag af deres Indhold i Oversættelse, hvor dette syntes mig nyttigt for Sammenhængens Skyld. I Anmærkningerne har jeg for strax at vænne Begynderen til at bruge Grammatiken givet en næsten fuldstændig Analyse af Sagaens to første Kapitler med stadig Henvisning til Paragrapherne i Aars's Formlære; tillige har jeg der for at lette Arbeidet tilføiet Ordenes

Betydninger. I de følgende Kapitler troede jeg det tilstrækkeligt kun at forklare vanskeligere Former og Udtryk. De vigtigste Regler af Ordføiningslæren vil sees at være medtagne, forsaavidt de komme til Anvendelse i denne Saga. Ved Bedømmelsen af denne Del af Bogen maa jeg forresten bede erindret, at alt maatte indrettes saaledes, at det var fatteligt ogsaa for den, som ikke havde lært noget fremmed Sprogs Grammatik; havde jeg f. Ex. kunnet forudsætte Kjendskab til det latinske Sprogs Grammatik, saa kunde jeg baade have sparet mere end en Anmærkning og forklaret adskilligt skarpere og nøiagtigere, end jeg nu har troet at kunne gjøre det. I Ordsamlingen har det været Meningen at optage alle i Sagaen forekommende Ord og Ordbetydninger, med alle nødvendige Forklaringer, som ikke allerede var givne i Anmærkningerne. Da jeg kunde antage, at enhver Læser vilde have Aars's Formlære ved Haanden, har jeg for Kortheds Skyld angivet Ordenes Bøining alene ved Henvisning til vedkommende Paragraph i denne.

Den tidligere udkomne Formlære er anlagt paa at være saa fuldstændig, at enhver, som ikke studerer Sproget i videnskabeligt Øiemed, i den kunde finde al ved Læsningen af Sprogets prosaiske Literatur nødvendig Oplysning. Den indeholder derfor meget, som kun vilde forvirre Begynderen og gjøre det vanskeligere at blive sikker i de regelmæssige Bøiningsformer, om han strax tog det med. Hr. Aars har derfor anmodet mig om her at gjøre Formlærens Læsere opmærksomme paa de Paragrapher, som han antager bør overspringes ved første Læsning og først medtages, naar der haves Brug for dem og navnlig, naar senere i Formlæren eller i Læsebogen henvises til dem. De er, foruden alt, hvad der er trykt med mindre Skrift, §§ 29—41, 46—49, 51, 54—56, 58—60, 62 c, 65, 68—69, 71—72, 77 81, 83—85, 90—93, 96, 98 b, 109—110, 160—161.

Et Par meningsforstyrrende Trykfeil i Formlæren opdagedes for sent til at kunne komme ind i Rettelseslisten. S. 10 L. 9 nedenfra staar i Akk. Plur. hirði for hirða: S. 67 L. 10 ovenfra dœmi (3 Pers. Sing. Præs. Ind.) for dœmir.

Christiania, Novbr. 1862.

O. Rygh.

GUNNLAUGS SAGA ORMSTUNGU.

1. Þorsteinn hét maðr, hann var Egilsson Skallagrímssonar Kveldúlfssonar hersis ór Noregi; en Asgerðr hét móðir Þorsteins ok var Bjarnardóttir. Þorsteinn bjó at Borg í Borgarfirði; hann var auðigr at fé ok höfðingi mikill, vitr maðr ok hógværr ok hófsmaðr um alla hluti. Engi var hann afreksmaðr um vöxt eða afl, sem Egill faðir hans, en þó var hann it mesta afarmenni ok vinsæll af allri alþýðu. Þorsteinn var vænn maðr, hvítr á hár ok eygr manna bezt. Hann átti Jófríði Gunnars dóttur Hlífarsonar. Jófríðr var átján vetra, er Þorsteinn fékk hennar; hon var ekkja; hana hafði átt fyrr Þóroddr, son Tungu-Odds, ok var þeirra dóttir Hungerðr, er þar fœddist upp at Borg með Þorsteini. Jófríðr var skörungr mikill; þau Þorsteinn áttu mart barna, en þó koma fá við þessa sögu; Skúli var elztr sona þeirra, annarr Kollsveinn, þriði Egill.

2. Eitt sumar er þat sagt, at skip kom af hafi í Gufárós; Bergfinnr er nefndr stýrimaðr fyrir skipinu, norrœnn at ætt, auðigr at fé ok heldr við aldr; hann var vitr maðr. Þorsteinn bóndi reið til skips ok réð jafnan mestu, hver kaupstefna var, ok svá var enn. Austmenn vistuðust, en Þorsteinn tók við stýrimanninum, fyrir því at hann beiddist þangat. Bergfinnr var fátalaðr of vetrinn, en Þorsteinn veitti hánum vel. Austmaðrinn hendi mikit gaman at draumum. Um várit einn dag rœddi Þorsteinn um við Berg-

sinn, ef hann vildi ríða með hánum upp undir Valfell; þar var þá þingstöð þeirra Borgfirðinga; en Þorsteini var sagt, at fallnir væri búðarveggir hans. Austmaðrinn kveðst þat víst vilja, ok riðu þeir heiman of daginn þrír saman ok húskarlar Þorsteins, þar til er þeir koma upp undir Valfell, til bœjar þess er at Grenjum heitir; þar bjó einn maðr félítill, er Atli hét; hann var landseti Þorsteins, ok beiddi Þorsteinn Atla, at hann fœri til starfs með þeim ok hefði pál ok reku; hann gerði svá. Ok er þeir koma til búðartoptanna, þá tóku þeir til starfs allir ok fœrðu út veggina. Veðrit var heitt af sólu, ok varð þeim Þorsteini ok austmanni erfitt; ok er þeir höfðu út fœrt veggina, þá settist Þorsteinn niðr ok austmaðr í búðartoptina, ok sofnaði Þorsteinn ok lét illa í svefni; austmaðr sat hjá hánum ok lét hann njóta draums síns, ok er hann vaknaði, var hánum erfitt orðit. Austmaðr spurði, hvat hann hefði dreymt, er hann lét svá illa í svefni. Þorsteinn svaraði: ekki er mark at draumum. Ok er þeir riðu heim um kveldit, þá spyrr austmaðr enn, hvat Þorstein hefði dreymt. Þorsteinn segir: ef ek segi þér drauminn, þá skaltu ráða hann, sem hann er til. Austmaðr kveðst á þat hætta mundu. Þorsteinn mælti þá: þat dreymdi mik, at ek þóttist heima vera at Borg ok úti fyrir karldyrum, ok sá ek upp á húsin ok á mæninum álpt eina væna ok fagra, ok þóttist ek eiga, ok þótti mér allgóð. Þá sá ek fljúga ofan frá fjöllunum örn mikinn: hann fló hingat ok settist hjá álptinni, ok klakaði við hana blíðliga, ok hon þótti mér þat vel þekkjast. Þá sá ek, at örninn var svarteygr, ok járnklœr váru á hánum; vaskligr sýndist mér hann. Því næst sá ek fljúga annan fugl af suðrætt; sá fló hingat til Borgar ok settist á húsin hjá álptinni ok vildi þýðast hana. Þat var ok örn mikill. Brátt þótti mér sá örninn, er fyrir var, ýfast mjök, er hinn kom til, ok börðust þeir skarpliga ok lengi, ok þat sá ek, at hvárrtveggja blœddi; ok svá lauk þeirra leik, at sinn veg hné hvárr þeirra af húsmæninum, ok váru þá báðir dauðir.

En álptin sat eptir, hnipin mjök ok daprlig. Ok þá sá ek fljúga fugl ór vestri, þat var valr; hann settist hjá álptinni ok lét blítt við hana, ok síðan flugu þau í brott bæði samt í sömu ætt; ok þá vaknaða ek. Ok er draumr þessi úmerkiligr, segir hann, ok man vera fyrir veðrum, at þau mœtast í lopti, ór þeim ættum, er mér þóttu fuglarnir fljúga. Austmaðr segir: ekki er þat mín ætlan, segir hann, at svá sé. Þorsteinn mælti: ger af drauminum slíkt, er þér sýnist líkligast, ok lát mik heyra. Austmaðr mælti: fuglar þeir munu vera manna fylgjur; en húsfreyja þín er eigi heil, ok man hon fœða meybarn frítt ok fagrt, ok man þú unna því mikit; en göfgir menn munu biðja dóttur þinnar, ór þeim ættum, sem þér þóttu ernirnir fljúga at, ok leggja á hana ofrást ok berjast of hana ok látast báðir af því efni; ok því næst man hinn þriði maðr biðja hennar, ór þeirri ætt er valrinn fló at, ok þeim man hon gipt vera. Nú hefi ek þýddan draum þinn, svá sem ek hygg eptir man ganga. Þorsteinn svarar: illa er draumr ráðinn ok úvingjarnliga, sagði hann, ok mant þú ekki drauma ráða kunna. Austmaðr segir: Þú mant at raun um komast, hversu eptir gengr. Þorsteinn lagði fæð á austmanninn, ok fór hann á brott um sumarit, ok er hann nú ór sögunni.

3. Um sumarit bjóst Þorsteinn til þings ok mælti til Jófríðar húsfreyju, áðr hann fór heiman: svá er háttat, segir hann, at þú ert með barni; ok skal þat barn út bera, ef þú fœðir meybarn, en upp fœða, ef sveinn er. Þat var þá siðvandi nökkurr, er land var alt alheiðit, at þeir menn, er félitlir váru, en stóð úmegð mjök til handa, létu út bera börn sín, ok þótti þó illa gert ávalt. Ok er Þorsteinn hafði þetta mælt, þá svarar Jófríðr: þetta er úþínsliga mælt, segir hon, slíkr maðr sem þú ert: ok man þér eigi sýnast þetta at láta gera, svá auðigr maðr sem þú ert. Þorsteinn svarar: veizt þú skaplyndi mitt, segir hann, at eigi man hlýðisamt verða, ef af er brugðit. Síðan reið hann til þings; en Jófríðr fœddi meðan meybarn ákafa fagrt. Konur vildu

þat bera at henni, en hon kvað þess litla þörf ok lét þangat kalla smalamann sinn, er Þorvarðr hét, ok mælti hon: hest minn skaltu taka ok leggja söðul á, ok fœra barn þetta vestr í Hjarðarholt Þorgerði Egilsdóttur, ok bið hana upp fœða með leynd, svá at Þorsteinn verði eigi varr við; ok þeim ástaraugum renni ek til barns þessa, at víst eigi nenni ek, at þat sé út borit. En hér eru þrjár merkr silfrs, er þú skalt hafa at verkkaupi; en Þorgerðr skal fá þér fari vestr þar ok vist um haf. Þorvarðr gerði, sem hon mælti. Síðan reið hann vestr í Hjarðarholt með barnit ok fékk Þorgerði í hendr; en hon lét upp fœða landseta sinn, er bjó inn á Leysingjastöðum í Hvammsfirði. En hon tók Þorvarði fari norðr í Steingrímsfirði, í Skeljavík, ok vist of haf, ok fór hann þar utan, ok er hann nú ór sögunni.

Ok er Þorsteinn kom heim af þingi, þá sagði Jófríðr hánum, at barnit er út borit, sem hann hafði fyrir mælt, en smalamaðr var í brott hlaupinn, ok stolit í brott hesti hennar. Þorsteinn kvað hana hafa vel gert ok fékk sér smalamann annan. Nú liðu svá sex vetr, at þetta varð ekki víst. Ok þá reið Þorsteinn til heimboðs vestr í Hjarðarholt til Ólafs pá, mágs síns, Höskuldssonar, er þá þótti vera með mestri virðingu allra höfðingja vestr þar. Þorsteini var þar vel fagnat, sem líkligt var. Ok einnhvern dag at veizlunni er þat sagt, at Þorgerðr sat á tali við Þorstein, bróður sinn, í öndvegi; en Ólafr átti tal við aðra menn. En yfir gegnt þeim á bekkinum sátu meyjar þrjár. Þá mælti Þorgerðr: hversu lízt þér, bróðir, á stúlkur þessar, er hér sitja gegnt okkr? Hann svarar: allvel, segir hann, ok er þó ein fegrst miklu, ok hefir hon vænleik Ólafs, en hvíti ok yfirbragð várt Mýramanna. Þorgerðr svarar: víst er þat satt, er þú segir, bróðir, at hon hefir hvíti ok yfirbragð várt Mýramanna, en ei vænleik Ólafs pá: því at hon er ei hans dóttir. Hversu má þat vera, segir Þorsteinn, en þó sé hon þín dóttir? Hon svarar: með sannindum at segja þér, frændi, kvað hon, þá er þessi þín dóttir, en eigi

mín, hin fagra mær; ok segir hánum síðan alt, sem farit hafði, ok biðr hann fyrirgefa sér ok konu sinni þessi afbrigði. Þorsteinn mælti: ekki kann ek ykkr at ásaka um þetta, ok veltr þangat sem vera vill um flesta hluti; ok hafi þit vel yfir slétt vanhyggju mína; lízt mér svá á mey þessa, at mér þykkir mikil gipta í at eiga jafnfagrt barn; eðr hvat heitir hon? Helga heitir hon, segir Þorgerðr. Helga hin fagra, segir Þorsteinn. Nú skalt þú búa ferð hennar heim með mér. Hon gerði svá. Þorsteinn var þaðan út leiddr með góðum gjöfum; ok reið Helga heim með hánum ok fæddist þar upp með mikilli virðing ok ást af föður ok móður ok öllum frændum.

4. Í þenna tíma bjó uppi á Hvítársíðu á Gilsbakka Illugi svarti Hallkelsson Hrosskelssonar; móðir Illuga var Þuríðr dylla, dóttir Gunnlaugs ormstungu. Illugi var annarr mestr höfðingi í Borgarfirði en Þorsteinn Egilsson; Illugi svarti var stóreignamaðr ok harðlyndr mjök ok hélt vel vini sína. Hann átti Ingibjörgu, dóttur Asbjarnar Harðarsonar ór Örnólfsdal. Móðir Ingibjargar var Þorgerðr, dóttir Miðfjarðar-Skeggja. Börn Ingibjargar ok Illuga váru mörg, en fá koma við þessa sögu. Hermundr hét son þeirra, en annarr Gunnlaugr. Báðir váru þeir efniligir menn ok þá frumvaxta. Svá er sagt frá Gunnlaugi, at hann var snemmendis bráðgjörr, mikill ok sterkr, ljósjarpr á hár ok fór allvel, svarteygr ok nökkut nefljótr ok skapfelligr í andliti, miðmjór ok herðimikill, kominn á sik manna bezt, hávaðamaðr mikill í öllu skaplyndi, ok framgjarn snemmendis, ok við alt úvæginn ok harðr, ok skáld mikit ok heldr níðskárr, ok kallaðr Gunnlaugr ormstunga. Hermundr var þeirra vinsælli ok hafði höfðingjabragð á sér. Ok er Gunnlaugr var tólf vetra gamall, bað hann föður sinn fararefna, ok kvaðst hann vilja fara utan ok sjá sið annarra manna. Illugi bóndi tók því seinliga, kvað hann eigi mundu þykkja góðan í útlöndum, er hann þóttist trautt mega semja hann þar heima, sem hann vildi. Ok einnhvern

morgin var þat, allitlu síðar, at Illugi bóndi gékk út snemma ok sá, at útibúr hans var opit, ok váru lagðir út vörusekkar nökkurir á hlaðit ok þar lénur með. Hann undraðist þetta mjök. Þar gékk þá at maðr ok leiddi fjögur hross, ok var þar Gunnlaugr, son hans, ok mælti: ek hefi sekkana út lagit, segir hann. Illugi spurði, hví hann gerði svá? Hann sagði, at þat skyldu vera fararefni hans. Illugi mælti: engi ráð skalt þú taka af mér ok fara hvergi, fyrr en ek vil, ok kipti inn aptr vörusekkunum. Gunnlaugr reið þá í brott þaðan ok kom um kveldit ofan til Borgar, ok bauð Þorsteinn bóndi hánum þar at vera, ok þat þiggr hann. Gunnlaugr segir Þorsteini, hversu farit hafði með þeim feðgum. Þorsteinn bað hann þar vera þeim stundum, sem hann vildi, ok þar var hann þau misseri ok nam lögspeki at Þorsteini, ok virðist öllum mönnum þar vel til hans. Jafnan skemtu þau Helga sér at tafli ok Gunnlaugr; lagði hvárt þeirra góðan þokka til annars bráðliga, sem raunir bar á síðan. Þau váru mjök jafnaldrar. Helga var svá fögr, at þat er sögn fróðra manna, at hon hafi fegrst kona verit á Íslandi. Hár hennar var svá mikit, at þat mátti hylja hana alla, ok svá fagrt sem gullband; ok engi kostr þótti þá þvílíkr, sem Helga en fagra, í öllum Borgarfirði ok víðara annarsstaðar.

Ok einnhvern dag, er menn sátu í stofu at Borg, þá mælti Gunnlaugr til Þorsteins: einn er sá hlutr í lögum, er þú hefir eigi kent mér: at fastna mér konu. Þorsteinn segir: þat er lítit mál, ok kendi hánum atferli. Þá mælti Gunnlaugr: nú skalt þú vita, hvárt mér hafi skilizt, ok man ek nú taka í hönd þér ok láta, sem ek festa mér Helgu, dóttur þína. Þorsteinn segir: þarfleysi ætla ek þat vera, segir hann. Gunnlaugr þreifaði þá þegar í hönd hánum ok mælti: veit mér nú þetta, segir hann. Ger sem þú vilt, segir Þorsteinn, en þat skulu þeir vita, er hjá eru staddir, at þetta skal vera sem úmælt, ok þessu skulu engi undirmál fylgja. Síðan nefndi Gunnlaugr sér vátta ok

fastnaði sér Helgu, ok segir síðan, hvárt þá mætti svá nýta. Hann kvað svá vera mega, ok varð mönnum mikit gaman at þessu, þeim er við váru staddir.

5. Önundr hét maðr, er bjó suðr at Mosfelli; hann var auðmaðr hinn mesti ok hafði goðorð suðr þar um nesin. Hann var kvángaðr maðr, ok hét Geirný kona hans Gnúpsdóttir Molda-Gnúpssonar, er nam suðr Grindavík. Þeirra synir váru þeir Hrafn ok Þórarinn ok Eindriði. Allir váru þeir efniligir menn, en þó var Hrafn fyrir þeim í hvívetna. Hann var mikill maðr ok sterkr, manna sjáligastr ok skáld gott. Ok er hann var mjök rosknaðr, þá fór hann landa á milli ok virðist hvervetna vel, þar sem hann kom. Þá bjó suðr á Hjalla í Ölfusi þeir Þóroddr hinn spaki Eyvindarson ok Skapti, son hans, er þá var lögsögumaðr á Íslandi. Móðir Skapta var Rannveig, dóttir Gnúps Molda-Gnúpssonar, ok váru þeir systra synir Skapti ok Önundar synir. Var þar vinátta mikil með frændsemi. Þá bjó út at Rauðamel Þorfinnr Selþórisson ok átti sjau sonu, ok váru allir efniligir menn; þeir hétu svá: Þorgils, Eyjólfr ok Þórir; ok váru þeir mestir menn út þangat. Ok þessir menn, er nú eru nefndir, váru allir uppi á einn tíma.

Ok þessu næst urðu þau tíðindi, er bezt hafa orðit hér á Íslandi, at landit varð alt kristit, ok alt fólk hafnaði fornum átrúnaði. Gunnlaugr ormstunga, er áðr var frá sagt, var nú ýmist at Borg með Þorsteini eðr Illuga föður sínum á Gilsbakka sex vetr, ok var hann þá átján vetra, ok samdist þá mikit með þeim feðgum. Maðr hét Þorkell svarti; hann var heimamaðr Illuga ok náfrændi, ok hafði þar upp vaxit. Hánum tœmdist arfr norðr í Vatnsdal í Ási, ok beiddi hann Gunnlaug fara með sér, ok hann gerði svá, ok riðu norðr tveir saman í Ás, og greiddu þeir féit af höndum, er varðveitt höfðu, með atgöngu Gunnlaugs. Ok er þeir riðu norðan, gistu þeir í Grímstungum at auðigs bónda, er þar bjó. Ok um morgininn tók smalamaðr hest Gunnlaugs, ok var þá sveittr mjök, er þeir fengu. Gunn-

laugr laust smalamanninn í úvit. Bóndi vildi eigi svá búit hafa, ok beiddi bóta fyrir. Gunnlaugr bauð at gjalda bónda mörk. Bónda þótti þat oflítit. Gunnlaugr kvað þá vísu:

Mörk bauð ek mundangs sterkum
manni tygjast hranna
grásépa, skalt þú góna
glópþýir! þat, nýja.
Iðrast mantu, ef yðrum
allráðs flóða or sjóði
lætr eyðanda líða
linns samlagar kindar.

Þessi varð sætt þeirra, sem Gunnlaugr bauð, ok riðu þeir suðr heim við svá búit.

Ok litlu síðar beiddi Gunnlaugr föður sinn fararefna í annat sinn. Illugi segir: nú skal vera, sem þú vilt, segir hann; hefir þú nú heldr samit þik ór því sem var. Reið Illugi þá heiman skjótt ok keypti skip hálft til handa Gunnlaugi, er uppi stóð í Gufárósi, at Auðuni festargram. Ok er Illugi kom heim, þá þakkaði Gunnlaugr hánum vel. Þorkell svarti réðst til ferðar með Gunnlaugi, ok var fluttr varnaðr þeirra til skips; en Gunnlaugr var at Borg, meðan þeir bjuggu skipit, ok þótti glaðara at tala við Helgu en vera í starfi með kaupmönnum. Einnhvern dag spurði Þorsteinn Gunnlaug, ef hann vildi ríða til hrossa með hánum upp í Langavatnsdal. Gunnlaugr kvaðst þat vilja. Nú ríða þeir tveir saman, þar til er þeir koma til selja Þorsteins, er heita á Þorgilsstöðum; ok váru þar stóðhross, er Þorsteinn átti, fjögur saman, ok váru rauð at lit. Hestr var allvænligr ok lítt reyndr. Þorsteinn bauð at gefa Gunnlaugi hestinn; en hann kvað eigi hrossa þurfa, er hann ætlaði af landi. Ok þá riðu þeir til annarra stóðhrossa; var þar hestr grár med fjórum merum, ok var sá beztr í Borgarfirði, ok bauð Þorsteinn at gefa þann Gunnlaugi. Hann svarar: eigi vil ek þessi, heldr en hin; eðr hví býðr þú mér eigi þat, er ek vil þiggja? Hvat er þat? segir Þorsteinn. Gunnlaugr mælti: Helga hin fagra, dóttir þín. Þorsteinn svarar: eigi man svá skjótt ráðast, segir hann, ok tók annat mál, ok riðu heimleiðis ofan með Langá. Þá mælti Gunnlaugr: vita vil ek, segir hann, hverju þú vilt

svara mér um bónorðit. Þorsteinn svarar: ekki sinni ek hégóma þínum, segir hann. Gunnlaugr mælti: þetta er alhugi minn, en eigi hégómi. Þorsteinn svarar: vita skyldir þú fyrst, hvat þú vildir. Ertu ei ráðinn til utanferðar? ok lætr þó, sem þú skylir kvángast! Er þat ekki jafnræði með ykkr Helgu, meðan þú ert svá úráðinn, ok man því ekki verða álitit. Gunnlaugr mælti: hvar til ætlar þú um gjaforð dóttur þinnar, ef þú vilt eigi gipta syni Illuga svarta? eða hvar eru þeir í Borgarfirði, er meira háttar sé en hann? Þorsteinn svarar: ekki fer ek í mannjöfnuð, segir hann, en værir þú slíkr maðr sem hann, þá mundi þér ei frá vísat. Gunnlaugr mælti: hverjum vilt þú heldr gipta dóttur þína en mér? Þorsteinn svarar: mart er hér gott mannval. Þorfinnr at Rauðamel á sjau sonu, ok alla vel mannaða. Gunnlaugr svarar: hvárgi þeirra, Önundar né Þorfinns, er jafnmenni föður míns, þvíat þik skortir sýnt við hann. Eðr hvat hefir þú í móti því, er hann deildi kappi við Þorgrím goða Kjallaksson á Þórsnes-þingi ok við sonu hans, ok hafði einn þat, er við lá. Þorsteinn svarar: ek stökta í brott Steinari, syni Önundar sjóna, ok þótti þat heldr mikilræði. Gunnlaugr svarar: Egils nauztu at því, föður þíns; enda man þat fám bóndum vel endast, at synja mér mægðar. Þorsteinn svarar: hafðu í frammi kúgan við þá uppi við fjöllin, en þat kemr þér fyrir ekki hér út á Mýrunum. Um kveldit koma þeir heim. Ok um morgininn ríðr Gunnlaugr upp á Gilsbakka ok bað föður sinn ríða til kvánbœna með sér út til Borgar. Illugi svarar: þú ert úráðinn maðr, þar sem þú ert ráðinn til utanferðar, en lætr nú sem þú skulir starfa í kvánbœnum, ok veit ek, at slíkt er ekki við skaplyndi Þorsteins. Gunnlaugr svarar: ek ætla þó utan alt eins, ok líkar mér ekki, utan þú fylgir þessu. Síðan reið Illugi heiman með tólfta mann ofan til Borgar, ok tók Þorsteinn vel við hánum. Um morgininn snemma rœddi Illugi til Þorsteins: ek vil tala við þik. Þorsteinn svarar: göngum upp á borgina ok tölum þar;

ok svá gerðu þeir. Gunnlaugr gékk með þeim. Þá mælti Illugi: Gunnlaugr frændi minn kveðst hafa vakit bónorð við þik fyrir sína hönd, at biðja Helgu, dóttur þinnar, en nú vil ek vita, hvern stað eiga skal málit; er þér kunnig ætt hans ok fjáreign vár; skal hvárki til spara af várri hendi staðfestu né manna forráð, ef þá er nær en áðr. Þorsteinn svarar: þat eitt finn ek Gunnlaugi, at mér þykkir hann vera úráðinn, segir hann; en ef hann væri þér líkr í skaplyndi, þá munda ek litt seinka. Illugi svarar: þetta man okkr verða at vinslitum, ef þú synjar okkr feðgum jafnræðis. Þorsteinn svarar: fyrir þín orð, segir hann, ok okkra vingan, þá skal Helga vera heitkona Gunnlaugs, en eigi festarkona ok bíða þrjá vetr; en Gunnlaugr skal fara utan ok skapa sik eptir góðra manna siðum; en ek skal lauss allra mála, ef hann kemr ei svá út, eðr mér virðist eigi skapferði hans. Ok við þetta skilja þeir. Ríðr Illugi heim, en Gunnlaugr til skips. Ok er þeim gaf byr, létu þeir í haf, ok kvámu skipi sínu norðr við Noreg ok sigldu inn eptir Þrándheimi til Niðaróss ok lágu þar í lægi ok skipuðu upp.

6. Í þenna tíma réð fyrir Noregi Eirekr jarl Hákonarson ok Sveinn, bróðir hans. Eirekr jarl hafði atsetu inn á Hlöðum, at föðrleifð sinni, ok var ríkr höfðingi. Skúli Þorsteinsson var þá með jarli ok var hirðmaðr hans ok vel metinn. Þat er frá sagt, at þeir Gunnlaugr ok Auðun festargramr géngu, sjau menn saman, inn á Hlaðir. Gunnlaugr var svá búinn, at hann var í grám kyrtli ok í hvítum leistbrókum. Sull hafði hann á fœti, niðri á ristinni; freyddi ór upp blóð ok vágr, er hann gékk. Ok með þeim búningi gékk hann fyrir jarlinn ok þeir Auðun, ok kvöddu hann vel. Jarl kéndi Auðun ok spyrr hann tíðinda af Íslandi; en Auðun sagði slík sem váru. Jarl spyrr Gunnlaug, hverr hann væri; en hann sagði hánum nafn sitt ok ætt. Jarl mælti: Skúli Þorsteinsson, sagði hann, hvat manna er þessi á Íslandi? Herra, segir hann, takit hánum vel; hann er hins bezta manns son á Íslandi, Illuga svarta af Gils-

bakka, ok fóstbróðir minn. Jarl mælti: hvat er fœti þínum, Íslendingr? Sullr er á, herra! sagði hann. Ok gékk þú þó ekki haltr? Gunnlaugr svarar: ei skal haltr ganga, meðan báðir fœtr eru jafnlangir. Þá mælti hirðmaðr jarls, er Þórir hét: þessi rembist mikit, Íslendingrinn, ok væri vel, at vér freistaðim hans nökkut. Gunnlaugr leit við hánum ok mælti:

Hirðmaðr er einn, trúit hánum vart,
sá er einkar meinn; hann er illr ok svartr.

Þá vildi Þórir grípa til exar. Jarl mælti: lát vera kyrt, segir hann; ekki skulu menn gefa at slíku gaum; eðr hve gamall maðr ertu, Íslendingr? Gunnlaugr svarar: ek em nú átján vetra, segir hann. Þat læt ek um mælt, segir jarl, at þú verðir ei annarra átján. Gunnlaugr mælti, ok heldr lágt: bið mér engra forbœna, segir hann, en bið þér heldr. Jarl mælti: hvat sagðir þú nú, Íslendingr? Gunnlaugr svarar: svá sem mér þótti vera eiga, at þú bæðir mér engra forbœna, en bæðir sjálfum þér hallkvæmri bœna. Hverra þá? segir jarl. At þú féngir ei þvílíkan dauðdaga sem Hákon jarl, faðir þinn. Jarl setti svá rauðan sem blóð, ok bað taka fól þetta skjótt. Þá gékk Skúli fyrir jarl ok mælti: gerit fyrir mín orð, herra, ok gefit manninum grið, ok fari hann á brottu sem skjótast. Jarl mælti: verði hann á brottu sem skjótast, ef hann vill griðin hafa, ok komi aldri í mitt ríki síðan Þá gékk Skúli út með Gunnlaugi ok ofan á bryggjur. Þar var Englandsfar, albúit til útláts, ok þar tók Skúli Gunnlaugi far ok Þorkatli, frænda hans; en Gunnlaugr fékk Auðuni skip sitt til varðveizlu ok fé sitt, þat er hann hafði eigi með sér. Nú sigla þeir Gunnlaugr í Englandshaf ok kvámu um haustit suðr við Lundúnabryggjur ok réðu þar til hlunns skipi sínu.

7. Þá réð fyrir Englandi Aðalráðr konungr Játgeirsson ok var góðr höfðingi; hann sat þenna vetr í Lundúnaborg. (Ein var þá tunga á Englandi sem í Noregi ok í Danmörku; en þá skiptust tungur í Englandi, er Vilhjálmr bastarðr vann England. Gékk þaðan af í Englandi Valska,

er hann var þaðan ættaðr.) Gunnlaugr gékk bráðliga fyrir konung ok kvaddi hann vel ok virðuliga. Konungr spurði, hvaðan af löndum hann væri. Gunnlaugr segir sem var: en því hefi ek sótt á yðvarn fund, herra, at ek hefi kvæði ort um yðr, ok vilda ek, at þer hlýddit kvæðinu. Konungr kvað svá vera skyldu. Gunnlaugr flutti fram kvæðit vel ok sköruliga; en þetta er stefit í:

Herr sést allr ins örva
Englands, sem guðs, þengils;
ætt lýtr grams ok gumna
gunnbráðs Aðalráði.

Konungr þakkaði hánum kvæðit ok gaf hánum at bragarlaunum skallatsskikkju, skinndregna enum beztum skinnum ok hlaðbúna í skaut niðr, ok gerði hann hirðmann sinn, ok var Gunnlaugr með konungi um vetrinn ok virðist vel. Ok einn dag, um morgininn snemma, þá mœtti Gunnlaugr þrim mönnum á stræti einu, ok nefndist sá Þórormr, er fyrir þeim var. Hann var mikill ok sterkr ok furðu torvelligr. Hann mælti: Norðmaðr, segir hann, sel mér fé nökkut at láni. Gunnlaugr svarar: ekki mun þat ráðligt, at selja fé sitt úkunnum mönnum. Hann svarar: ek skal gjalda þér at nefndum degi. Þá skal á þat hætta, segir Gunnlaugr. Síðan seldi hann hánum féit. Ok litlu síðar fann Gunnlaugr konunginn ok segir hánum fjárlánit. Konungr svarar: nú hefir litt til tekizt; þessi er hinn mesti ránsmaðr ok víkingr, ok eig ekki við hann; en ek skal fá þér jafnmikit fé. Gunnlaugr svarar: illa er oss þá farit, segir hann, hirðmönnum yðrum; göngum upp á saklausa menn, en láta slíka sitja yfir váru, ok skal þat aldri verða. Ok litlu síðar hitti hann Þórorm ok heimti féit at hánum; en hann kvaðst eigi gjalda mundu. Gunnlaugr kvað þá vísu þessa:

Meðalráð er þér, Móði
málma galdrs! at halda,
att hafit ér með prettum
oddrjóð, fyrir mér hoddum;
vita máttu hitt, at ek héta,
hér sé ek á því feri,
þat fékkst nafn af nökkvi,
naðrstunga, mér ungum.

Nú vil ek bjóða þér lög, segir Gunnlagr, at þú gjalt mér fé mitt, eðr gakk á hólm við mik ella, á þriggja nátta

fresti. Þá hló víkingrinn ok mælti: til þess hefir engi orðit fyrri en þú, at skora mér á hólm, svá skarðan hlut sem margr hefir fyrir mér borit, ok em ek þessa albúinn. Ok við þat skildu þeir Gunnlaugr at sinni. Gunnlaugr sagði konungi svá búit. Hann svarar: nú er komit í allúvænt efni; þessi maðr deyfir hvert vápn. Nú skaltu mínum ráðum fram fara; ok er hér sverð, er ek vil gefa þér, ok með þessu skaltu vega, en sýn hánum annat. Gunnlaugr þakkaði konungi vel. Ok er þeir váru til hólms búnir, þá spyrr Þórormr, hvernig sverð þat væri, er hann hafði. Gunnlaugr sýnir hánum ok bregðr, en hafði lykkju um meðalkafla á konungsnaut ok dregr á hönd sér. Berserkrinn mælti, er hann sá sverðit: ekki hræðumst ek þat sverð, segir hann, og hjó til Gunnlaugs með sverði, ok af hánum mjök svá skjöldinn allan. Gunnlaugr hjó þegar í mót með konungsnaut, en berserkrinn stóð hlífarlauss fyrir ok hugði, at hann hefði hit sama vápn ok hann sýndi; en Gunnlaugr hjó hann þegar banahögg. Konungr þakkaði hánum verkit, ok af þessu fékk hann mikla frægð í Englandi ok víða annarsstaðar. Um várit, er skip géngu milli landa, þá bað Gunnlaugr Aðalráð konung orlofs at sigla nökkut. Konungr spyrr, hvat hann vildi þá. Gunnlaugr svarar: ek vilda efna þat, sem ek hefi heitit, ok kvað vísu þessa:

Koma skal ek víst at vitja
viggs döglinga þriggja,
því hef' ek hlutvöndum heitit
hjarls, og tveggja jarla;
hverf ek aptr, áðr arfi,
auðveitir gefr rauðan
ormabeð fyri ermar,
oddgefnar mér stefni.

Svá skal ok vera, skáld, segir konungr, ok gaf hánum gullhring, er stóð sex aura; en því skaltu heita mér, segir konungr, at koma aptr til mín at öðru hausti, fyrir því at ek vil ei láta þik fyrir sakir íþróttar þinnar.

8. Síðan siglir Gunnlaugr af Englandi með kaupmönnum norðr til Dyflinnar. Þá réð fyrir Írlandi Sigtryggr konungr silkiskegg, son Ólafs kvarans ok Kormlaðar drótt-

ningar; hann hafði þá skamma stund ráðit ríkinu. Gunnlaugr gékk þá fyrir konung ok kvaddi han vel ok virðuliga. Konungr tók hánum sœmiliga. Gunnlaugr mælti: kvæði hefi ek ort um yðr ok vilda ek hljóð fá. Konungr svarar: ekki hafa menn til þess orðit fyrri, at fœra mér kvæði, ok skal víst hlýða. Gunnlaugr kvað þá drápuna, ok er þetta stefit:

Elr svaru skæ
Sigtryggr við hræ.

Ok þetta er þar:

Kann ek máls of skil,
hvern ek mæra vil
konungmanna kon,
hann er Kvarans son.
Muna gramr við mik,
venr hann gjöfli sik,

þess man grepp vara,
gullhring spara.
Segi siklingr mér,
ef hann heyrði sér
dýrligra brag,
þat er drápu lag.

Konungr þakkaði hánum kvæðit ok kallaði til sín féhirði sinn ok mælti svá: hverju skal launa kvæðit? Hann svarar: hverju vili þér, herra? segir hann. Hversu er launat, segir konungr, ef ek gef hánum knörru tvá? Féhirðirinn svarar: ofmikit er þat, herra, segir hann, aðrir konungar gefa at bragarlaunum gripi góða, sverð góð eða gullhringa góða. Konungr gaf hánum klæði sín af nýju skallati: kyrtil hlaðbúinn ok skikkju með ágætum skinnum ok gullhring, er stóð mörk. Gunnlaugr þakkaði hánum vel ok dvaldist þar skamma stund ok fór þaðan til Orkneyja.

Þá réð fyrir Orkneyjum Sigurðr jarl Hlöðversson; hann var vel til íslenzkra manna. Gunnlaugr kvaddi jarl vel ok sagði sik hafa at fœra hánum kvæði. Jarl kvaðst hlýða vilja kvæði hans, svá stórra manna sem hann var á Íslandi. Gunnlaugr flutti kvæðit, ok var þat flokkr ok vel ortr. Jarl gaf hánum breiðöxi, silfrrekna alla, at kvæðislaunum ok bauð hánum með sér at vera. Gunnlaugr þakkaði hánum gjöfina ok boð hit sama, en kveðst verða at fara austr til Svíþjóðar, ok gékk síðan á skip með kaupmönnum þeim, er sigldu til Noregs, ok kómu um haustit

austr við Konungahellu. Þorkell frændi hans fylgði hánum jafnan. Ór Konungahellu fengu þeir leiðtoga upp í Gautland hit vestra ok kómu fram í kaupstað þeim, er í Skörum heitir. Þar réð fyrir jarl sá, er Sigurðr hét, ok var við aldr. Gunnlaugr gékk fyrir hann ok kvaddi hann vel ok kvaðsk kvæði hafa ort um hann. Jarl gaf gott hljóð til. Gunnlaugr kvað kvæðit ok var þat flokkr. Jarl þakkaði hánum ok launaði hánum vel ok bauð hánum með sér at vera um vetrinn. Sigurðr jarl hafði jólaboð mikit um vetrinn, ok atfangadag jóla koma þar sendimenn Eireks jarls norðan af Noregi, tólf saman; þeir fóru með gjöfum til Sigurðar jarls. Jarlinn fagnaði þeim vel ok skipaði þeim um jólin hjá Gunnlaugi. Þar var ölteiti mikil. Gautar rœddu um, at engi jarl væri meiri ok frægri en Sigurðr. Noregsmönnum þótti Eirekr jarl miklu framar. Ok um þetta þrættu þeir ok tóku Gunnlaug til órskurðarmanns hvárirtveggju um þetta mál. Gunnlaugr kvað þá vísu þessa:

Segit ér frá jarli,
oddfeimu stafir! þeima,
hann hefir litnar hranna
hár, karl er sá, bárur;
sigrreynir hefir sénar
sjálfr í miklu gjálfri
austr fyri unnar hesti
Eirekr blár fleiri.

Hvárirtveggju undu vel við órskurðinn, en betr Noregsmenn. Sendimenn fóru þaðan eptir jólin með fégjöfum, er Sigurðr jarl sendi Eireki jarli; sögðu þeir nú Eireki jarli órskurðinn Gunnlaugs. Jarli þótti Gunnlaugr hafa sýnt við sik einörð ok vináttu, ok lét þau orð um fara, at Gunnlaugr skyldi þar friðland hafa í hans ríki. Þat frétti Gunnlaugr síðan, hvat jarl hafði um mælt. Sigurðr jarl fékk Gunnlaugi leiðtoga austr í Tíundaland í Svíþjóð, sem hann beiddi.

9. Í þenna tíma réð fyrir Svíþjóð Ólafr konungr sœnski, son Eireks konungs sigrsæla ok Sigríðar hinnar stórráðu, dóttur Sköglar-Tosta; hann var ríkr konungr ok ágætr, metnaðarmaðr mikill. Gunnlaugr kom til Uppsala nær þingi

þeirra Svía um várit, ok er hann náði konungs fundi, kvaddi hann konunginn. Hann tók hánum vel ok spyrr, hverr hann væri. Hann kvaðst vera íslenzkr maðr. Konungr mælti: Hrafn, segir hann, hvat manna er hann á Íslandi? Maðr stóð upp af hinum úœðra bekk, mikill ok vaskligr, gékk fyrir konung ok mælti: herra, segir hann, hann er hinnar beztu ættar ok sjálfr hinn vaskasti maðr. Fari hann þá ok siti hjá þér, sagði konungr. Gunnlaugr mælti: kvæði hefi ek at fœra yðr, sagði hann, ok vilða ek, at þér hlýddit ok gæfit hljóð til. Gangit fyrst ok sitit, sagði konungr; ekki er nú tóm til yfir kvæðum at sitja. Þeir gerðu svá.

Tóku þeir þá tal með sér, Gunnlaugr ok Hrafn; sagði hvárr öðrum frá ferðum sínum. Hrafn kvaðst farit hafa áðr um sumarit af Íslandi til Noregs ok öndverðan vetr austr til Svíþjóðar. Þar gerist brátt vel med þeim. Ok einn dag, er liðit var þingit, váru þeir báðir fyrir konungi, Gunnlaugr ok Hrafn. Þá mælti Gunnlaugr: nú vilda ek, herra, segir hann, at þér heyrðit kvæðit. Þat má nú, segir konungr. Nú vil ek flytja kvæði mitt, herra, segir Hrafn. Þat má vel, segir hann. Þá vil ek flytja fyrr kvæði mitt, herra, segir Gunnlaugr, ef þér vilit svá. Ek á fyrr at flytja, herra, segir Hrafn, er ek kom fyrr til yðvar. Gunnlaugr mælti: hvar kvámu feðr okkrir þess, segir hann, at faðir minn væri eptirbátr föður þíns? hvar nema alls hvergi; skal ok svá með okkr vera. Hrafn svarar: gerum þá kurteisi, segir hann, at vér fœrum þetta eigi í kappmæli ok látum konung ráða. Konungr mælti: Gunnlaugr skal fyrri flytja, því at hánum eirir illa, ef hann hefir eigi sitt mál. Þá kvað Gunnlaugr drápuna, er hann hafði orta um Ólaf konung, ok er lokit var drápunni, þá mælti konungr: Hrafn, sagði hann, hversu er kvæðit ort? vel, herra, sagði hann; þat er stórort kvæði ok úfagrt ok nökkut stirðkveðit, sem Gunnlaugr er sjálfr í skaplyndi. Nú skaltu flytja þitt kvæði, Hrafn, segir konungr. Hann gerir svá. Ok er lokit var, þá mælti konungr: Gunnlaugr, segir hann, hversu er kvæði

þetta ort? Gunnlaugr svarar: vel, herra, segir hann; þetta er fagrt kvæði, sem Hrafn er sjálfr at sjá, ok yfirbragðslítit; eðr hví ortir þú flokk um konunginn, segir hann, eðr þótti þér hann eigi drápunnar verðr? Hrafn svarar: tölum þetta ei lengr; til man verða tekit, þótt síðar sé, segir hann, ok skildu nú við svá búit. Litlu síðar gerðist Hrafn hirðmaðr Ólafs konungs ok bað hann orlofs til brottferðar; konungr veitti hánum þat. Ok er Hrafn var til brottferðar búinn, þá mælti hann til Gunnlaugs: lokit skal nú okkarri vináttu, fyrir því at þú vildir hrópa mik hér fyrir höfðingjum; nú skal ek einhverju sinni eigi þik minnr vanvirða, en þú vildir mik hér. Gunnlaugr svarar: ekki hryggja mik hót þín, segir hann, ok hvergi munu vit þess koma, at ek sé minna virðr en þú. Ólafr konungr gaf hánum góðar gjafir at skilnaði, ok fór hann í brott síðan.

Hrafn fór austan um várit ok kom til Þrándheims ok bjó skip sitt ok sigldi til Íslands um sumarit og kom skipi sínu í Leiruvág fyrir neðan Heiði, ok urðu hánum fegnir frændr ok vinir, ok var hann heima þann vetr með föður sínum. Ok um sumarit á alþingi fundust þeir frændr, Skapti lögmaðr ok Skáld-Hrafn. Þá mælti Hrafn: þitt fullting vilda ek hafa til kvánbœnar við Þorstein Egilsson, at biðja Helgu dóttur hans. Skapti svarar: er hon eigi áðr heitkona Gunnlaugs ormstungu? Hrafn svarar: er eigi liðin sú stefna nú, segir hann, sem mælt var með þeim? enda er miklu meiri hans ofsi, en hann muni nú þess gá eðr geyma. Skapti svarar: gerum sem þér líkar. Síðan géngu þeir fjölmennir til búðar Þorsteins Egilssonar; hann fagnaði þeim vel. Skapti mælti: Hrafn, frændi minn, vil biðja Helgu, dóttur þinnar, ok er þér kunnig ætt hans ok auðr fjár ok menning góð, frændaafli mikill ok vina. Þorsteinn svarar: hon er áðr heitkona Gunnlaugs, ok vil ek halda öll mál við hann, þau sem mælt váru. Skapti mælti: eru nú eigi liðnir þrír vetr, er til váru nefndir með yðr? Já, sagði Þorsteinn, en ei er sumar liðit, ok má hann enn

til koma í sumar. Skapti svarar: en ef hann kemr eigi til sumarlangt, hverja ván skulum vér þá eiga þessa máls? Þorsteinn svarar: hér munu vér koma annat sumar, ok má þá sjá, hvat ráðligast þykkir, en ekki tjár nú þetta at tala lengr at sinni. Ok við þat skildu þeir, ok riðu menn heim af þingi. Ekki fór þetta tal leynt, at Hrafn bað Helgu. Ei kom Gunnlaugr út á því sumri. Ok annat sumar á alþingi fluttu þeir Skapti bónorðit ákafliga: kváðu þá Þorstein lausan allra mála við Gunnlaug. Þorsteinn svarar: ek á fár dœtr fyrir at sjá, ok vilda ek gjarna, at engum manni yrði þær at rógi; nú vil ek finna fyrst Illuga svarta; ok svá gerði hann. Ok er þeir fundust, þá mælti Þorsteinn: þykki þér ek eigi lauss allra mála við Gunnlaug, son þinn? Illugi mælti: svá er víst, segir hann, ef þú vilt; kann ek hér nú fátt til at leggja, er ek veit eigi gerla efni Gunnlaugs, sonar míns. Þorsteinn gékk þá til Skapta, ok keyptu þeir svá, at brúðlaup skyldi vera at vetrnáttum at Borg, ef Gunnlaugr kvæmi eigi út á því sumri, en Þorsteinn lauss allra mála við Hrafn, ef Gunnlaugr kvæmi til ok vitjaði ráðsins. Eptir þat riðu menn heim af þinginu, ok frestaðist tilkváma Gunnlaugs, en Helga hugði ilt til ráða.

10. Nú er at segja frá Gunnlaugi, at hann fór af Svíþjóðu þat sumar, er Hrafn fór til Íslands, og fékk þá góðar gjafir af Ólafi konungi at skilnaði þeirra. Aðalráðr konungr tók við Gunnlaugi allvel, ok var hann með hánum um vetrinn með góðri sœmd. Í þenna tíma réð fyrir Danmörku Knútr hinn ríki Sveinsson ok hafði nýtekit við föðrleifð sinni ok heitaðist jafnan at herja til Englands, fyrir því at Sveinn konungr faðir hans hafði unnit mikit ríki á Englandi, áðr hann andaðist vestr þar. Ok í þann tíma var mikill herr danskra manna vestr þar, ok var sá höfðingi fyrir, er Hemingr hét, son Strútharalds jarls ok bróðir Sigvalda jarls, ok hélt hann þat ríki undir Knút konung, er Sveinn konungr hafði áðr unnit. Um várit bað Gunnlaugr konunginn sér orlofs til brottferðar. Hann svarar: ei samir

þér nú at fara frá mér, til slíks úfriðar sem nú horfir hér í Englandi, þar sem þú ert minn hirðmaðr. Gunnlaugr svarar: þér skulut ráða, minn herra! ok gef mér orlof at sumri til brottferðar, ef Danir koma eigi. Konungr svarar: sjám vit þá! Nú leið þat sumar ok vetrinn eptir, ok kvámu Danir eigi. Ok eptir mitt sumar fékk Gunnlaugr orlof til brottferðar af konungi, ok fór Gunnlaugr þaðan austr til Noregs ok fann Eirek Jarl í Þrándheimi á Hlöðum ok tók jarl hánum þá vel ok bauð hánum þá með sér at vera. Gunnlaugr þakkar hánum boðit ok kveðst þó vilja fara fyrst út til Íslands á vit festarmeyjar sinnar. Jarl mælti: nú eru öll skip í brottu, þau er til Íslands bjuggust. Þá mælti hirðmaðr einn: hér lá Hallfreðr vandræðaskáld í gær út undir Agðanesi. Jarlinn svarar: svá má vera, segir hann; hann sigldi héðan fyrir fimm náttum. Eirekr jarl lét þá flytja Gunnlaug út til Hallfreðar ok tók hann við hánum með fagnaði, ok gaf þegar byr undan landi, ok váru vel kátir. Þat var síð sumars. Hallfreðr mælti til Gunnlaugs: hefir þú frétt bónorðit Hrafns Önundarsonar við Helgu hina fögru? Gunnlaugr kveðst frétt hafa, ok þó úgerla. Hallfreðr segir hánum slíkt, sem hann vissi af, ok þat með, at margir menn mæltu þat, at Hrafn væri ei úröskvari en Gunnlaugr. Gunnlaugr kvað þá vísu:

Rœki ek litt, þó leiki,
létt veðr er nú, þéttan
austan vindr at andra
anness viku þessa:

meir sjámk hit, en hæru
hoddstríðandi bíði,
orð, at ek eigi verða
jafnröskr taliðr Hrafni.

Hallfreðr mælti þá: þess þyrfti, félagi, at þér veitti betr en mér málin við Hrafn; ek kom skipi mínu í Leiruvág fyrir neðan Heiði fyrir fám vetrum, ok átta ek at gjalda hálfa mörk silfrs húskarli Hrafns, ok helt ek því fyrir hánum; en Hrafn reið til vár með sex tigu manna, ok hjó strengina, ok rak skipit upp á leirur, ok búit við skipbroti; varð ek þá at selja Hrafni sjálfdœmi, ok galt ek mörk, ok eru slíkar mínar at segja frá hánum. Ok þá var þeim

eintalat um Helgu, ok lofaði hann mjök vænleik hennar. Gunnlaugr kvað þá vísu þessa:

Munat háðvörum hyrjar
hríðmundaðar þundi
hafna, hörvi drifna,
hlýða jörð at þýðast:
því at landsíkjar lékum
lyngs, er várum yngri,
alnar gims á ýmsum
andnesjum því landi.

Þetta er vel ort, segir Hallfreðr. Þeir tóku land norðr á Melrakkasléttu, í Hraunhöfn, hálfum mánaði fyrir vetr, ok skipuðu þar upp.

Þórðr hét maðr; hann var bóndason þar á Sléttunni; hann gékk í glímur við þá kaupmennina, ok gékk þeim illa við hann. Þá varð komit saman fangi með þeim Gunnlaugi. Ok um náttina áðr hét Þórðr á Þór til sigrs sér, ok um daginn, er þeir fundust, tóku þeir til glímu; þá laust Gunnlaugr báða fœtrna undan Þórði ok feldi hann mikit fall; en fótrinn Gunnlaugs stökk ór liði, sá er hann stóð á, ok féll Gunnlaugr þá með Þórði. Þá mælti Þórðr: vera má, segir hann, at þér vegni eigi annat betr. Hvat þá? segir Gunnlaugr. Málin við Hrafn, ef hann fær Helgu hinnar vænu at vetrnáttum, ok var ek hjá í sumar á alþingi, er þat réðst. Gunnlaugr svarar engu. Þá var vafiðr fótrinn ok í liðinn fœrðr, ok þrútnaði allmjök. Þeir Hallfreðr riðu tólf menn saman ok kvámu suðr á Gilsbakka í Borgarfirði þat laugarkveld, er þeir sátu at brúðlaupinu at Borg. Illugi varð feginn Gunnlaugi, syni sínum, ok hans förunautum. Gunnlaugr kvaðst þá þegar vilja ofan ríða til Borgar. Illugi kvað þat ekki ráð, ok svá sýndist öllum, nema Gunnlaugi; en Gunnlaugr var þá úfœrr fyrir fótarins sakir, þótt hann léti ekki á sjást, ok varð því ekki af ferðinni. Hallfreðr reið heim um morgininn til Hreðuvatns í Norðrárdal; þar réð fyrir eignum þeirra Galti, bróðir hans, ok var vaskr maðr.

11. Nú er at segja frá Hrafni, at hann sat at brúðlaupi sínu at Borg, ok er þat flestra manna sögn, at brúðrin væri heldr döpr, ok er þat satt, sem mælt er, at lengi man þat, er ungr getr, ok var henni nú ok svá. Þat varð

til nýlundu þar at veizlunni, at sá maðr bað Húngerðar Þórodds dóttur ok Jófríðar, er Svertingr hét ok var Hafr-Bjarnarson Molda-Gnúpssonar, ok skyldu þau ráð takast um vetrinn eptir jól uppi at Skáney. Þar bjó Þorkell, frændi Húngerðar, son Torfa Valbrandssonar. Móðir Torfa var Þórodda, systir Tungu-Odds. Hrafn fór heim til Mosfells með Helgu konu sína, ok er þau höfðu þar skamma stund verit, þá var þat einn morginn, áðr þau risu upp, at Helga vakir, en Hrafn svaf, ok lét hann illa í svefni. Ok er hann vaknaði, spyrr Helga, hvat hann hefði dreymt. Hrafn kvað þá vísu:

Hugðumk orms á armi
ýdöggvar þér höggvinn,
væri, brúðr! í blóði
beðr þinn roðinn mínu;
knáttit endr of undir
ölstafns njórun, Hrafni
lík getr þat, lauka
lind! hagdreyrins binda.

Helga mælti: þat man ek aldri gráta, segir hon, ok hafi þér illa svikit mik, ok man Gunnlaugr út kominn; ok grét Helga þá mjök. Ok litlu síðar fluttist útkváma Gunnlaugs. Helga gerðist þá svá stirð við Hrafn, at hann fékk eigi haldit henni heima þar, ok fóru þau þá heim aptr til Borgar, ok nýtti Hrafn lítit af samvistum við hana. Nú búast menn til boðs um vetrinn. Þorkell frá Skáney bauð Illuga svarta ok sonum hans. Ok er Illugi bóndi bjóst, þá sat Gunnlaugr í stofu ok bjóst ekki. Illugi gékk til hans ok mælti: hví býst þú ekki, frændi? Gunnlaugr svarar: ek ætla eigi at fara. Illugi mælti: fara skaltu víst, frændi! segir hann, ok slá ekki slíku á þik, at þrá eptir einni konu, ok lát sem þú vitir eigi, ok mun þik aldri konur skorta. Gunnlaugr gerði, sem faðir hans mælti, ok kvámu þeir til boðsins, ok var þeim Illuga ok sonum hans skipat í öndvegi, en þeim Þorsteini Egilssyni ok Hrafni, mág hans, ok sveitinni brúðguma í annat öndvegi gegnt Illuga. Konur sátu á palli, ok sat Helga hin fagra næst brúðinni ok rendi opt augum til Gunnlaugs, ok kemr þar at því sem mælt er, at eigi leyna augu, ef ann kona manni.

Gunnlaugr var þá vel búinn ok hafði þá klæðin þau hin góðu, er Sigtryggr konungr gaf hánum, ok þótti hann þá mikit afbragð annarra manna fyrir margs sakir, bæði afls ok vænleiks ok vaxtar. Lítil var gleði manna at boðinu. Ok þann dag, er menn váru í brottbúningi, þá brugðu konur göngu sinni ok bjoggust til heimferðar. Gunnlaugr gékk þá til tals við Helgu ok töluðu lengi, ok þá kvað Gunnlaugr vísu:

Ormstungu varð engi
allr dagr und sal fjalla
hœgr, sízt Helga hin fagra
Hrafns kvánar réð nafni;
lítt sá höldr hinn hvíti
hjörþeys, faðir meyjar,
gefin var Eir til aura
ung, við minni tungu.

Ok enn kvað hann:

Væn á ek verst at launa,
víngefn! föður þínum,
fold nemr flaum af skáldi
flóðhyrs, ok svá móður:
þvíat gjörðu bil borda
bæði senn und klæðum,
hér hafi hölds ok svarra
hagvirki, svá fagra.

Ok þá gaf Gunnlaugr Helgu skikkjuna Aðalráðsnaut, ok var þat gersimi sem mest. Hon þakkaði hánum vel gjöfina. Síðan gékk Gunnlaugr út, ok váru þá komin hross ok hestar söðlaðir, ok margir allvænligir, ok bundnir heima á hlaðinu. Gunnlaugr hljóp á bak einhverjum hesti ok reið á skeið eptir túninu ok at þangat, er Hrafn stóð fyrir, ok varð Hrafn at hopa undan. Gunnlaugr mælti: ekki er at hopa undan, Hrafn, segir hann, fyrir því, at enga ógn býð ek þér at sinni, en þú veizt, til hvers þú hefir unnit. Hrafn svarar ok kvað vísu:

Samira okkr um eina,
ullr brimloga! fullu,
frægir fólka ságu,
fang, í brigð at ganga;
mjök eru margar slíkar,
mótrunnr! fyrir haf sunnan,
ýti ek sævar sóta
sannfróðr, konur góðar.

Gunnlaugr svarar: vera má, segir hann, at margar sé, en eigi þykki mér svá. Þá hlupu þeir Illugi at ok Þorsteinn ok vildu ekki, at þeir ættist við. þá kvað Gunnlaugr vísu:

Gefin var Eir til aura
ormdags en litfagra,
þann kveða menn né minna
minn jafnoka, Hrafni,
allra nýztr meðan austan
Aðalráðr farar dvaldi,
því er menrýri minni
málgráðr, í gný stála.

Ok eptir þetta riðu menn heim hvárirtveggju, ok var alt kyrt ok tíðindalaust um vetrinn. Nýtti Hrafn síðan ekki af samvistum við Helgu, þá er þau Gunnlaugr höfðu fundizt.

Ok um sumarit riðu menn fjölmennir til þings: Illugi svarti ok synir hans með hánum, Gunnlaugr ok Hermundr; Þorsteinn Egilsson ok Kollsveinn, son hans; Önundr frá Mosfelli ok synir hans allir; Svertingr Hafr-Bjarnarson. Skapti hafði þá enn lögsögu. Ok einn dag á þinginu, er menn géngu fjölmennir til lögbergs, ok er þar var lykt at mæla lögskilum, þá kvaddi Gunnlaugr sér hljóðs, ok mælti: er Hrafn hér Önundarson? hann kveðst þar vera. Gunnlaugr ormstunga mælti þá: þat veizt þú, at þú hefir fengit heitkonu minnar ok dregst til fjándskapar við mik; nú fyrir þat vil ek bjóða þér hólmgöngu hér á þinginu á þriggja nátta fresti í Öxarárhólmi. Hrafn svarar: þetta er vel boðit, sem ván var at þér, segir hann, ok em ek þess albúinn, þegar þú vill. Þetta þótti ilt frændum hvárstveggja þeirra, en þó váru þat lög í þann tíma at bjóða hólmgöngu, sá er vanhluta þóttist verða fyrir öðrum. Ok er þrjár nætr váru liðnar, bjuggust þeir til hólmgöngu, ok fylgði Illugi svarti syni sínum til hólmsins með miklu fjölmenni, en Skapti lögsögumaðr fylgði Hrafni ok faðir hans ok aðrir frændr hans. Ok áðr Gunnlaugr géngi út í hólminn, þá kvað hann vísu þessa:

Nú em ek út á eyri
allvangs búinn ganga,
happs unni guð greppi!
gert með tognum hjörvi;
hnakk skal Helgu lokka,
haus vinn ek frá bol lausan
loks með ljósum mæki,
ljúfsvelgs í tvau kljúfa.

Hrafn svarar ok kvað þetta:

Veitat greppr hvárr greppa
gagnsæli hlýtr fagna,
hér er bensigðum brugðit,
búin er egg í leggi;
þat man ein ok ekkja
ung mær, þó at vit særimst,
þorna spöng at þingi
þegns hugrekki fregna.

Hermundr hélt skildi fyrir Gunnlaug, bróður sinn, en Svertingr Hafr-Bjarnarson fyrir Hrafn. Þrim mörkum silfrs skyldi sá leysa sik af hólminum, er sárr yrði. Hrafn átti fyrr at höggva, er á hann var skorat, ok hjó hann í skjöld Gunnlaugs ofanverðan, ok brast sverðit þegar sundr undir hjöltunum, er til var höggvit af miklu afli. Blóðrefillinn hraut upp af skildinum ok kom á kinn Gunnlaugi, ok skeindist hann heldr en eigi. Þá hlupu feðr þeirra þegar á millum, ok margir aðrir menn. Þá mælti Gunnlaugr: nú kalla ek, at Hrafn sé sigraðr, er hann er slyppr. En ek kalla, at þú sér sigraðr, segir Hrafn, er þú ert sárr orðinn. Gunnlaugr var þá allæfr ok reiðr mjök ok kvað ekki reynt vera. Illugi faðir hans kvað þá eigi skyldu reyna meir at sinni. Gunnlaugr svarar: þat munda ek vilja, segir hann, at vit Hrafn mœttimst svá öðru sinni, at þú værir fjarri, faðir, at skilja okkr. Ok við þetta skildu þeir at sinni, ok géngu menn heim til búða sinna. Ok annan dag eptir í lögréttu var þat í lög sett, at af skyldi taka hólmgöngur allar þaðan í frá, ok var þat gert at ráði allra vitrustu manna, er við váru staddir; en þar váru allir þeir, er vitrastir váru á landinu; ok þessi hefir hólmganga síðast framin verit á Islandi, er þeir Hrafn ok Gunnlaugr börðust. Ok einn morgin, er þeir brœðr Hermundr ok Gunnlaugr géngu til Öxarár at þvá sér, þá géngu öðrumegin at ánni konur margar, ok var þar Helga hin fagra í því liði. Þá mælti Hermundr: sér þú Helgu, vinkonu þína, hér fyrir handan ána? Gunnlaugr svarar: sé ek hana víst, ok þá kvað Gunnlaugr vísu þessa:

Alin var rýgr at rógi,
runnr olli því gunnar,
lág var ek auðs at eiga
óðgjarn, fíra börnum;
nú er svanmærrar síðan
svört augu mér bauga
lands til læsi gunnar
lítil þörf at líta.

Síðan géngu þeir yfir ána, ok töluðu þau Helga ok Gunnlaugr um stund. Ok er þeir géngu austr yfir ána, þá stóð Helga ok starði á Gunnlaug lengi eptir. Gunnlaugr leit þá aptr yfir ána, ok kvað vísu þessa:

Brámáni skein brúna
brims af ljósum himni
Hristar hörvi glæstar
haukfránn á mik lauka;
en sá geisli sýslar
síðan gullmens fríðar
hvarma tungls ok hringa
Hlínar óþurft mína.

Ok eptir þetta umliðit riðu menn heim af þinginu, ok var Gunnlaugr heima á Gilsbakka. Ok einn morgin, er hann vaknaði, þá váru allir menn upp risnir, nema hann lá. Hann hvíldi í lokrekkju innar af seti. Þá géngu í skálann tólf menn, allir alvápnaðir, ok var þar kominn Hrafn Önundarson. Gunnlaugr spratt upp þegar ok gat fengit vápn sín. Þá mælti Hrafn: við engu skal þér hætt vera, segir hann, en þat er erindi mitt hingat, at þú skalt nú heyra: þú bauzt mér hólmgöngu í sumar á alþingi, ok þótti þér sú ekki reynd verða; nú vil ek þér bjóða, at vit farim báðir á brott af Íslandi ok utan í sumar, ok gangim á hólm í Noregi; þar munu eigi frændr okkrir fyrir standa. Gunnlaugr svarar: mæl drengja heilastr! ok þenna kost vil ek gjarna þiggja, ok er hér at þiggja, Hrafn, segir hann, þann greiða, sem þú vill. Hrafn svarar: þat er vel boðit, en ríða munu vér fyrst at sinni, ok við þetta skildu þeir. Þetta þótti frændum hvárstveggja stórum illa, ok féngu þó ekki at gert fyrir ákafa þeirra sjálfra; enda varð þat fram at koma, sem til dró.

12. Nú er at segja frá Hrafni, at hann bjó skip sitt í Leiruvágum. Tveir menn eru þeir nefndir, er fóru með Hrafni, systursynir Önundar föður hans; hét annarr Grímr, en annarr Ólafr, ok váru báðir gildir menn. Öllum frændum Hrafns þótti mikill svipr, er hann fór í brott; en hann sagði svá: kvaðst því Gunnlaug á hólm skorat hafa, at hann kvaðst engar nytjar hafa Helgu, ok kvað annanhvárn verða at hníga fyrir öðrum. Síðan sigldi Hrafn í haf, er þeim

gaf byr, ok kvámu skipi sínu í Þrándheim, ok var þar of vetrinn, ok frétti ekki til Gunnlaugs á þeim vetri, ok þar beið hann Gunnlaugs um sumarit; ok enn annan vetr var hann í Þrándheimi, þar sem heitir í Lifangri.

Gunnlaugr ormstunga réðst til skips með Hallfreði vandræðaskáldi norðr á Sléttju, ok urðu þeir síðbúnir mjök ok sigldu þeir í haf, þegar byr gaf, ok kvámu við Orkneyjar litlu fyrir vetr. Sigurðr jarl Hlöðversson réð þá fyrir eyjunum, ok fór Gunnlaugr til hans ok var þar um vetrinn, ok virði jarl hann vel. Ok um várit bjóst jarl í hernað; Gunnlaugr bjóst til ferðar með hánum, ok herjuðu um sumarit víða um Suðreyjar ok Skotlandsfjörðu ok áttu margar orrostur, ok reyndist Gunnlaugr hinn hraustasti ok hinn vaskasti drengr ok hinn harðasti karlmaðr, hvar sem þeir kvámu. Sigurðr jarl snérist snemmendis sumars aptr, en Gunlaugr sté þá á skip með kaupmönnum, þeim er sigldu til Noregs, ok skildu þeir Sigurðr jarl með mikilli vináttu. Gunnlaugr fór norðr til Þrándheims á Hlaðir, á fund Eireks jarls, ok var þar öndverðan vetr, ok tók jarl vel við hánum ok bauð hánum með sér at vera, ok þat þekktist hann. Frétt hafði jarl áðr viðskipti þeirra Hrafns, svá sem var, ok sagði Gunnlaugi, at hann legði bann fyrir, at þeir berðist þar í hans ríki. Gunnlaugr kvað hann slíku ráða mundu, ok var Gunnlaugr þar um vetrinn, ok jafnan fálátr. Ok um várit einn dag gékk Gunnlaugr úti ok Þorkell frændi hans með hánum; þeir géngu í brott frá bœnum, ok á völlum fyrir þeim var mannhringr, ok í hringinum innan váru tveir menn með vápnum ok skylmdust; var þar annarr nefndr Hrafn, en annarr Gunnlaugr. Þeir mæltu, er hjá stóðu, at Íslendingar hyggi smátt ok væri seinir til at muna orð sín. Gunnlaugr fann, at hér fylgði mikit háð, ok hér var mikit spott at dregit, og gékk Gunnlaugr í brott þegjandi. Ok litlu síðar eptir þetta segir Gunnlaugr jarli, at hann kveðst eigi lengr nenna at þola háð ok spott hirðmanna hans um mál þeirra Hrafns, ok beiddi jarl fá sér leiðtoga inn í Lifangr.

Jarli var sagt áðr, at Hrafn var í brottu ór Lifangri ok farinn austr til Svíþjóðar, ok því gaf hann Gunnlaugi orlof at fara ok fékk hánum leiðtoga tvá til ferðarinnar.

Nú ferr Gunnlaugr af Hlöðum við sjaunda mann inn í Lifangr; ok þann morgin hafði Hrafn farit þaðan með fimta mann, er Gunnlaugr kvam þar um kveldit. Þaðan fór Gunnlaugr í Veradal ok kom þar at kveldi jafnan, sem Hrafn hafði áðr verit um náttina. Gunnlaugr ferr til þess, er hann kom á efsta bœ í dalnum, er á Súlu hét, ok hafði Hrafn þaðan farit um morgininn. Gunnlaugr dvaldi þá ekki ferðina ok fór þegar um náttina, ok um morgininn í sólarroð þá sá hvárir aðra. Hrafn var þar kominn, sem váru vötn tvau, ok á meðal vatnanna váru vellir sléttir; þat heita Gleipnisvellir; en fram í vatnit annat gékk nes lítit, er heitir Dingunes. Þar námu þeir Hrafn við í nesinu ok váru fimm saman; þeir váru þar með Hrafni frændr hans, Grímr ok Ólafr. Ok er þeir mœttust, þá mælti Gunnlaugr: þat er nú vel, er vit höfum fundizt. Hrafn kvaðst þat ekki lasta mundu; ok er nú kostr hvárr er þú vill, segir Hrafn, at vér berimst allir eðr vit tveir, ok sé jafnmargir hvárir. Gunnlaugr kveðst vel líka, hvárt at heldr er. Þá mæltu þeir frændr Hrafns, Grímr ok Ólafr: kváðust eigi vilja standa hjá, er þeir berðist; svá mælti ok Þorkell svarti, frændi Gunnlaugs. Þá mælti Gunnlaugr við leiðtogana jarls: þit skulut sitja hjá ok veita hvárigum ok vera til frásagnar um fund várn, ok svá gerðu þeir.

Síðan géngust þeir at, ok börðust frœknliga allir. Þeir Grímr ok Ólafr géngu báðir í mót Gunnlaugi einum, ok lauk svá þeirra viðskipti, at hann drap þá báða, en hann varð ekki sárr. Þetta sannar Þórðr Kolbeinsson í kvæði því, er hann orti um Gunnlaug ormstungu:

Hlóð, áðr Hrafni næði,
hugreifum Óleifi
Göndlar þeys ok Grími
Gunnlaugr með hjör þunnum;
hann varð hvatra manna,
hugmóðr drifinn blóði
ullr réð ýta falli
undviggs, bani þriggja.

Þeir Hrafn sóttust meðan ok Þorkell svarti, frændi Gunnlaugs, ok féll Þorkell fyrir Hrafni ok lét líf sitt, ok allir féllu förunautar þeirra at lyktum. Ok þá börðust þeir tveir með stórum höggum ok öruggum atgangi, er hvárr veitti öðrum, ok sóttust einart í ákafa. Gunnlaugr hafði þá sverðit Aðalráðsnaut, ok var þat hit bezta vápn. Gunnlaugr hjó þá um síðir til Hrafns mikit högg með sverðinu ok undan Hrafni fótinn: Hrafn féll þó eigi at heldr ok hnekkti þá at stofni einum ok studdi þar á stúfinum. Þá mælti Gunnlaugr: nú ertu úvígr, segir hann, ok vil ek eigi lengr berjast við þik, örkumlaðan mann. Hrafn svarar: svá er þat, segir hann, at mjök hefir á leikizt minn hluta, en þó mundi mér enn vel duga, ef ek fénga at drekka nökkut. Gunnlaugr svarar: svík mik þá ei, segir hann, ef ek fœra þér vatn í hjálmi mínum. Hrafn svarar: ei mun ek svíkja þik, segir hann. Síðan gékk Gunnlaugr til lœkjar eins ok sótti í hjálminum ok fœrði Hrafni: en hann seildist í mót hinni vinstri hendinni, en hjó í höfuð Gunnlaugi með sverðinu hinni hœgri hendi, ok varð þat allmikit sár. Þá mælti Gunnlaugr: illa sveiktu mik nú ok údrengiliga fór þér, þar sem ek trúða þér. Hrafn svarar: satt er þat, segir hann; en þat gékk mér til þess, at ek ann þér eigi faðmlagsins Helgu hinnar fögru. Ok þá börðust þeir enn í ákafa; en svá lauk at lyktum, at Gunnlaugr bar af Hrafni, ok lét Hrafn þar líf sitt. Þá géngu fram leiðtogar jarlsins ok bundu höfuðsárit Gunnlaugs; hann sat þá meðan ok kvað þá vísu þessa:

Oss gékk mætr á móti
mótrunnr í dyn spjóta
hríðgjörvandi hjörva
Hrafn framliga jafnan;
hér varð mörg í morgin
málmflaug um Gunnlaugi
her gerðandi á hörðu
hringþollr! nesi Dinga.

Síðan bjuggu þeir um dauða menn ok fœrðu Gunnlaug á hest sinn eptir þat ok kómust með hann alt ofan í Lifangr, ok þar lá hann þrjár nætr ok fékk alla þjónustu af presti ok andaðist síðan ok var þar jarðaðr at kirkju.

Öllum þótti mikill skaði at um hvárntveggja þeirra, Gunnlaug ok Hrafn, með þeim atburðum, sem varð um líflát þeirra.

13. Ok um sumarit, áðr þessi tíðindi spurðust út hingat til Íslands, þá dreymdi Illuga svarta, ok var hann þá heima á Gilsbakka: hánum þótti Gunnlaugr at sér koma í svefninum, ok var blóðugr mjök ok kvað vísu þessa fyrir hánum í svefninum. Illugi mundi vísuna, er hann vaknaði, ok kvað síðan fyrir öðrum:

Vissa ek Hrafn, en Hrafni
hvöss kom egg í leggi,
hjaltugguðum höggva
hrynfiski mik brynju;
þá er hræskæri hlýrra
hlaut fen ari benja,
klauf gunnspjóti Gunnar
Gunnlaugs höfuð nunna.

Sá atburðr varð suðr at Mosfelli hina sömu nátt, at Önund dreymdi, at Hrafn kvæmi at hánum ok var allr alblóðugr; hann kvað vísu þessa:

Roðit sverð, en sverða
sverðrögnir mik gerði,
váru reynd í röndum
randgálkn fyrir ver handan;
blóðug hygg ek í blóði
blóðgögl of skör stóðu,
sárfíkinn hlaut sára
sárgammr enn á þramma.

Ok um sumarit annat eptir á alþingi mælti Illugi svarti til Önundar at lögbergi: hverju viltu bœta mér son minn, sagði hann, er Hrafn, son þinn, sveik hann í trygðum? Önundr svarar: fjarkominn þykkist ek til þess, sagði hann, at bœta hann, svá sárt sem ek hélt á þeirra fundi; man ek ok engra bóta beiða þik fyrir minn son. Illugi svarar: kenna skal þá nakkvarr at skauti þinn frændi eðr þinna ættmanna. Ok eptir þingit um sumarit var Illugi jafnan dapr mjök.

Þat var sagt um haustit, at Illugi reið heiman af Gilsbakka með þrjá tigu manna ok kvam til Mosfells snemma morgins. Önundr kvamst í kirkju ok synir hans, en Illugi tók frændr hans tvá, hét annarr Björn, en annarr Þorgrímr; hann lét drepa Björn, en fóthöggva Þorgrím. Reið Illugi heim eptir þat, ok varð þessa engi rétting af Önundi. Hermundr Illugason undi lítt eptir Gunnlaug, bróður sinn, ok þótti ekki hans hefnt at heldr, þótt þetta væri at gert.

Maðr hét Hrafn ok var bróðurson Önundar at Mosfelli; hann var farmaðr mikill ok átti skip, er uppi stóð í Hrútafirði. Ok um várit reið Hermundr Illugason heiman einn samt ok norðr Holtavörðuheiði ok svá til Hrútafjarðar ok út á Borðeyri til skips kaupmannanna; kaupmenn váru þá búnir mjök. Hrafn stýrimaðr var á landi ok mart manna hjá hánum; Hermundr reið at hánum ok lagði í gegnum hann spjótinu ok reið þegar í brott; en þeim varð öllum bilt, félögum Hrafns, við Hermund. Engar kvámu bœtr fyrir víg þetta. Ok með þessu skilr skipti þeirra Illuga svarta ok Önundar at Mosfelli.

Þorsteinn Egilsson gipti Helgu, dóttur sína, er stundir liðu fram, þeim manni, er Þorkell hét ok var Hallkelsson; hann bjó út í Hraundal; ok fór Helga til bús með hánum ok varð hánum lítt unnandi, þvíat hon verðr aldri afhuga Gunnlaugi, þótt hann væri dauðr; en Þorkell var þó vaskr maðr at sér ok auðigr at fé ok skáld gott. Þau áttu börn saman, ekki allfá; Þórarinn hét son þeirra ok Þorsteinn, ok enn fleiri börn áttu þau. Þat var helzt gaman Helgu, at hon rekti skikkjuna Gunnlaugsnaut ok horfði þar á löngum. Ok eitt sinn kom þar sótt mikil á bœ þeirra Þorkels ok Helgu, ok krömdust margir lengi. Helga tók þá ok þyngð ok lá þó eigi. Ok einn laugaraptan sat Helga í eldaskála ok hneigði höfuð í kné Þorkatli bónda sínum ok lét senda eptir skikkjunni Gunnlaugsnaut. Ok er skikkjan kvam til hennar, þá settist hon upp ok rakti skikkjuna fyrir sér ok horfði á um stund; ok síðan hné hon aptr í fang bónda sínum ok var þá örend. Þorkell kvað þá vísu þessa:

Lagða ek 'orms at armi . . . .
armgóða mér tróðu, ...
guð brá leyfðrar lífi, þó er beiðendum bíða
líns andaða mína; bliks þungara miklu.

Helga var til kirkju fœrð, en Þorkell bjó þar eptir, ok þótti öllum mikit fráfall Helgu, sem ván var at. Ok lýkr þar nú sögunni.

FORKLARENDE ANMÆRKNINGER.

S. 1. L. 1*). Þorsteinn Nom., bøies som steinn § 45, d. Sammensat af Gudenavnet Þórr og Steinn, der ogsaa alene bruges som Mandsnavn. Ved de mange sammensatte Navne, hvori Þórr er første Sammensætningsled, er at mærke, at Vokalen forkortes (ó bliver til o), naar andet Led begynder med en Konsonant (dog undtages h); saaledes ogsaa þorgils, þorkell, þorgerðr o. s. v.; derimod þórolfr, þórunn, þórhildr o. s. v. — hét 3 P. Sg. Impf. Ind. af heita *hede* (§ 147). — maðr Nom. Sg., *Mand* (for mannr § 39; om Bøiningen se § 65, 1). Den ubestemte Artikel, som vi her maa tilføie, er unødvendig i Oldnorsk (§ 115 Anm. 2). — hann Nom. Sg. Mask. af 3 Persons pers. Pron. (§ 111). — var 3 P. Sg. Impf. Ind. af vera *være* (§ 163). — Egilsson Sammensætning af Egils, Gen. af Mandsnavnet Egill (böies som ketill § 46 og Anm.) og son, *Sön* (§ 62, e). „*Han var Egilssön*“ istedetfor, som vi nu sige: *han var Sön af Egil.* — Skallagrímssonar, Gen. af Skallagrímsson, lignende Sammensætning af Gen. af Navnet Skallagrímr og son; ligeledes Kveldúlfssonar af Navnet Kveldúlfr

*) Foruden de i Aars's Formlære S. 93 forklarede Forkortelser er her i Anmærkningerne og Ordsamlingen nogle faa andre brugte, saasom P. = Person; Dual. = Dualis, Total; m. = Maskulinum, Hankjön; f. = Feminimum, Hunkjön; n. = Neutrum, Intetkjøn.

(disse to Navne böies som dómr § 45, a). Skallagrímssonar er Apposition til den i Egilssonar liggende Gen. Egils og ligesaa Kveldúlfssonar til Skallagríms. *„Han var Sön af Egil, som var Sön af Skallegrim, Kveldulvs Sön."* — hersis Gen. Sg. af hersir *Herse* (se Ordsamlingen); Apposition til Kveldúlfs. Böies som hirðir § 48. — ór Præp. *udaf, fra* (§ 188); styrer Noregi, Dat. af Noregr *Norge* (oprindelig Norðrvegr, *Nordveien, den nordlige Vei;* derefter forkortet til Norvegr, Noregr). Böies som vegr § 62, a; dog i Gen. altid Noregs —

L. 2. en *men.* — Ásgerðr Nom., Kvindenavn. Alle Kvindenavne, som ende paa r, böies som veiðr (§ 55 b). Sammensætningens første Led er áss *en Gud* (§ 62, d), der i sammensatte Navne forkortes (til as) i samme Tilfælde som þórr (se ovenfor); en Undtagelse er Ásmundr (ikke Asmundr). — móðir Nom. *Moder* (§ 65, 3). — ok *og.* — Bjarnardóttir sammensat af Bjarnar, Gen. af Mandsnavnet Björn (§ 62, c) og dóttir *Datter* (§ 65, 3). — Om Thorsteins her opregnede Forfedre fortælles meget i den navnkundige Egilssaga, hvori Hovedmanden er Thorsteins Fader, Egil Skallegrimssön. Thorsteins Levetid falder omkring Aaret 1000.

L. 3. bjó 3 P. Sg. Impf. Ind. af búa *bo* (§ 149). — at Præp. (§ 190); styrer her Dat. i Betydningen *paa.* — Borg Dat. af Borg f. (§ 53, e), Navnet paa Thorsteins Fedrenegaard, bygget af hans Farfader Skallegrim. — í, Præp., *i* (§ 190). — Borgarfirði Dat. af Borgarfjörðr (om Bøiningen af fjörðr *Fjord* se § 62, c). Borgarfjorden er en af de nordligere Sidefjorde til den brede Faxefjord, som skjær ind i Islands sydvestlige Del; Gaarden Borg laa paa Nordsiden af Fjorden.

L. 4. auðigr *rig,* stærkt böiet Adj., Nom. Sg. Mask. (§ 76 og 79 Anm. 3). — at her med Dat. i Betydning *med Hensyn til.* — fé Dat. Sg. af fé n. *Fæ, Gods, Penge.*

(§ 65, 4, b). „*Rig med Hensyn paa Gods*“ d. e. *rig paa Gods*. — höfðingi m. *Høvding* (§ 68). mikill *stor*, sterkt böiet Adj., Nom. Sg. Mask. (§ 79 og Anm. 2); hörer som Attribut til höfðingi, men er sat efter dette, som ofte skeer i det gamle Sprog, der overhovedet tillader stor Frihed i Ordstillingen (saaledes nedenfor skörungr mikill, skáld gott). — vitr samme Form af Adj. vitr *forstandig* (§ 77, 7). — hógværr samme Form af Adj. hógværr *sagtmodig* (§ 76). — hófsmaðr *en maadeholden, sindig Mand*, af hóf n. *Maadehold* (§ 57, a). — um Præp. (§ 187); her: *i Henseende til*, *i*. — alla Akk. Pl. Mask. sterk Bøining, af Adj. allr *al*. — hluti Akk. Pl. af hlutr m., *Lod. Del.* „*I alle Dele*“ d. e. *i alle Ting*, *i alt*.

L. 5. Engi *ingen*, Nom. Sg. Mask. (§ 118, 4). — afreksmaðr *udmærket, usædvanlig Mand*, af afrek n. *noget udmærket, fremragende*. — um atter: *i Henseende til*. — vöxt Akk. Sg. af vöxtr m. *Vext* (§ 62, b). — eða *eller* (heder ogsaa eðr). — afl n. *Styrke*, her Akk. (§ 57, b). — sem relativ Partikel, *som*, *ligesom*. — faðir § 65, 3. — þó Adv., *dog*. — it Nom. Sg. Neutr. af den bestemte Artikel, for hit (§ 115). — mesta Nom. Sg. Neutr., svagt bøiet, af mestr *störst*, Sup. af mikill (§ 95. 89). — afarmenni n. sammensat af afar, der i Sammensætning bruges til at betegne noget overordentlig stort eller altfor stort, altsaa *en overordentlig*, *ypperlig*, *mærkelig Mand* (böies efter § 59, b). it mesta afarmenni vil da sige: *den ypperligste*, *en saare ypperlig Mand*. — vinsæll Adj. *vensæl*, *afholdt*, Nom. Sg. Mask., sterk Bøining (§ 77, 6). — af Præp., *af* (§ 188). — allri Dat. Sg. Fem., sterk Böining af Adj. allr, her: *hel*. — alþýðu Dat. Sg. af alþýða f. *Almuen*, *Mængden af Folket* (§ 70).

L. 8. vænn, Adj., *væn*, *smuk*; Nom. Sg. Mask. (§ 77, 6). — hvítr samme Form af Adj. hvítr *hvid* (§ 76). — á Præp. (§ 190); her med Akk. for at betegne Hensynet; *hvid*, *hvad Haaret angaar* d. e. *hvidhaaret*, *lyshaaret*. — hár

n. *Haar* (§ 57, a). — eygr Nom. Sg. Mask. af Adj. eygr, der kommer af auga n. *Øie* (§ 74); bruges kun med tilføiet Adv. for at betegne, hvordan Øine En har; saaledes her eygr manna bezt: „*forsynet med Øine*“ *bedst af Mænd* d. v. s. han havde meget smukke Øine. — bezt Sup. af Adv. vel *vel*, *godt* (§ 186). manna Gen. Pl. af maðr. Genitiv bruges i vort gamle Sprog ofte for at betegne det hele, hvoraf ved det Ord, hvortil Genitiven hører, en Del udhæves (Delens Genitiv). manna bezt altsaa *bedst af*, *blandt Mænd* d. e. *særdeles vel*. Saaledes ogsaa f. Ex. manna vænstr *vænest af Mænd* d. e. *meget væn*, manna sterkastr, *meget stærk* o. s. v. Naar saaledes manna föies til et Superlativ, er Meningen nemlig ikke just, at En har den omtalte Egenskab i høiere Grad end alle andre, men kun, at han har den i meget höi Grad.

L. 9. átti 3 P. Sg. Impf. Ind. af eiga *eie*, *have* (§ 164); her: *have til Egte*, *være gift med.* — Jófríði Akk. af Kvindenavnet Jófríðr. — Gunnars Gen. af Mandsnavnet Gunnarr (som dómr § 45 a); Apposition dertil Hlífarsonar, Gen. af Hlífarson, af Kvindenavnet Hlíf (*Liv*). — átján Talord *atten.* — vetra Gen. Pl. af vetr m. *Vinter*, *Aar* (§ 65, 2). Naar Ens Alder angives, sættes Aarenes Tal i Genitiv til Adj. gamall, *gammel*, undertiden ogsaa, som her, umiddelbart til vera (altsaa kunde her ogsaa staa: J. var átján vetra gömul). — er relativ Partikel, som betegner Sætningens Forbindelse med den foregaaende i underordnet Forhold (som Bisætning); af hvilket Slags denne Forbindelse er, hvilken Art altsaa Bisætningen tilhörer, tilkjendegives ved et demonstrativt Ord i Hovedsætningen (Pron. eller Adv.); eftersom dette er forskjelligt, maa er, hvortil vi ikke har noget tilsvarende Ord i vort nyere Sprog, oversættes forskjelligt. F. Ex. sá er *den*, *som* eller blot *som* (§ 117); þar er *der*, *hvor* eller *hvor;* þá er *dengang*, *da* eller *da.* Hvor Meningen selv tilsiger, af hvad Slags Forbindelsen er, kan

Demonstrativet udelades; saaledes her, hvor Sammenhængen let viser, at Sætningen er Tidssætning og er altsaa maa oversættes *da.* — fékk 3 P. Sg.. Impf. Ind. af fá *faa* (§ 145). — hennar Gen. Sg. Fem. af 3 Persons Pron. (§ 111). fá i Betydningen *faa til Kone* forbindes ligesom en stor Mængde andre Verber i Oldnorsk med Gjenstanden i Genitiv. — ekkja f. *Enke* (§ 70 og 71, a).

L. 11. hana § 111. — hafði 3 P. Sg. Impf. Ind. af hafa *have* (§ 161). — átt Neutr. Sg. af áttr, Perf. Part. af eiga (§ 164). hafði átt er tilsammen Plusqvpf. af eiga (§ 175, 2). — fyrr Adv. *för.* — þóroddr Nom., Mandsnavn (§ 45, a), sammensat af þórr (se ovfr. Anm. til L. 1) og Oddr. Det sidste Navn bar Thorodds Fader, almindelig kaldet Tungu-Oddr efter sin Gaard, der laa paa en Tunge (tunga) mellem to Aaer i den Dal, som gaar op fra Borgarfjorden, Tunge-Odd var en af Fjordens mægtigste Høvdinger i sidste Halvdel af 10de Aarhundrede, noget før den Tid, hvormed denne Saga begynder. Om ham og hans Sön Thorodds Giftermaal med Jofrid fortælles i Hönsethores Saga. — þeirra *deres*, Gen. Pl. af det demonstrative Pron. sá (§ 114, a). — er her: *som* (Anm. til L. 10). — þar Adv. *der.* — fæddist 3 P. Sg. Impf. Ind. af den reflexive Form af fœða *föde*, *opfostre* (§ 157, a. 159, 2 og om den refl. Form 178). Den reflexive Form har her, som ofte er Tilfældet i det yngre Sprog, men sjelden i ældre Skrifter som dette, passiv Betydning (§ 119 Anm.). — með Præp. (§ 190); her med Dat. i Betydning: *sammen med*, *hos.*

L. 13. skörungr m. *rask Mand* eller *Kvinde* (oftest om Kvinder) § 45, a. — þau Neutr. Pl. af sá (§ 114, a). Naar to Personer af forskjelligt Kjön betegnes med et Ord, sættes dette i Oldnorsk i Neutr. Saaledes her þau; thi þau þorsteinn vil sige: *hun* (Jofrid) *og Thorstein.* Naar to eller flere Personer omtales under et, behöver man nemlig i Oldnorsk ikke at nævne hver for sig; det er nok at

nævne en af dem og antyde de øvrige ved et foran sat Pron. i Dual. eller Plur. Saaledes for Ex. vit Hákon *jeg og Haakon*; þeir Gunnarr *han* (eller *de*) *og Gunnar* o. s. v. — mart Nom. Sg. Neutr. af margr *mangen, megen* (§ 77, 4, Anm.). — barna Gen. Pl. af barn n. *Barn* (§ 57, b). Genitiv föies saaledes ofte i Oldnorsk til et Mængdesudtryk for at betegne Arten, hvoraf; mart barna altsaa *meget af Börn* d. e. *mange Börn*. Saaledes f. Ex. ogsaa hundrað manna *et Hundrede af Mænd* d. e. *100 Mand* (Artens Genitiv).

L. 14. koma 3 P. Sg. Præs. Ind. af koma *komme* (§ 132). — fá (börn) Nom. Pl. Neutr. af Adj. fár *faa* (§ 78). — við Præp. *ved* (§ 190), her med Akk. — þessa Akk. Sg. Fem. af þessi *denne* (§ 114, b); hører til sögu, Akk. Sg. af saga *Saga* (§ 70). „*Komme ved denne Saga*" d. e. *vedkomme den, komme til at omtales i den*. — Skúli bøies efter § 67. — elztr *ældst*, Sup. af gamall (§ 95). — sona er Delens Genitiv (Anm. til L. 8). — annarr *en anden*, Nom. Sg. Mask. (§ 108). — Kollsveinn böies efter § 45, d. — þriði *en tredie* (§ 100 og 108).

L. 16. Eitt Akk. Sg. Neutr. af einn *en* (§ 101), her brugt som ubestemt Artikel (§ 115 A. 2). — sumar n. *Sommer* (§ 58). Akk. bruges ofte for at betegne Tiden, naar noget sker. — þat *det*, Nom. Sg. Neutr. af sá (§ 114, a). — sagt samme Form (§ 77, 2) af sagðr, Perf. Part. af segja *sige* (§ 160). er sagt tilsammen Perf. Pass. af segja (§ 181). — at *at*. — skip n. *Skib* (§ 57, a). — kom 3 P. Sg. Impf. Ind. af koma (§ 132). — af Præp. *af, fra* (§ 188). — hafi Dat. Sg. af haf n. *Hav* (§ 57, b). — Gufárós Akk. af Gufáróss *Guvaaosen*; sammensat af Gufár, Gen. af Gufá (§ 54) og óss m. *Os, Elvemunding* (§ 45, d). Guvaaen falder i Borgarfjorden lidt indenfor Borg. — nefndr Perf. Part. af nefna *nævne, kalde*; er nefndr Perf. Pass. af nefna (§ 181). — stýrimaðr *Styrmand*; saa kaldtes Skibets Förer, som almin-

delig ogsaa var dets Eier. — fyrir Præp., *for* (§ 190); styrer skipinu, Dat. Sg. med den bestemte Art. af skip (§. 115, Exemplet orð). — norrœnn Adj. *norsk* (§ 77, 6). — at s. Anm. til L. 4. — ætt f. *Æt* (§ 53, e; her Dat.). — heldr egentl. *hellere* (§ 186); ofte, som her, *noget*, *temmelig*. — aldr Akk. af aldr. m. *Alder* (§ 45, c); *„ved Alder“* d. e. *tilaars*, *aldrende*.

L. 19. bóndi m. *Bonde* (§ 69). — reið 3 P. Sg. Impf. Ind. af ríða *ride* (§ 140). — til Præp., *til* (§ 189). — réð 3 P. Sg. Impf. Ind. af ráða *raade* (§ 146). — jafnan Adv. *jævnt*, *stadig*, *altid* (af Adj. jafn *jævn* § 183 b). — mestu Dat. Sg. Neutr. af mestr, svagt böiet (Anm. L. 7); styres af réð, som i Betydningen *raade for* almindelig forbindes med denne Kasus. *„Raadede for det meste“* d. e. *raadede mest*. — hverr Nom. Sg. Fem. af det spörgende Pron. hverr *hvilken*, *hvordan* § 116, 2. (Maaske bör hellere læses hvar, der da er brugt istedetfor hvar er *overalt hvor* sml. Anm. L. 10). — kaupstefna f. *Kjöbstevne*, *Marked* (§ 70). Naar et Handelsskib kom til Landet paa Island, begyndte gjerne strax Udsalget af Varerne fra Skibet; det var da Heredshövdingens Ret at komme först, bestemme en rimelig Pris for Varerne og udtage, hvad han selv vilde kjöbe af dem. Denne Ret över her Thorstein som den mægtigste Hövding i Borgarfjorden. Skulde Skibet blive Vintren over, saa fik ofte det hele Skibsmandskab eller endel af det frit Vinterophold hos Heredets gjestfrie Storbönder, som her Bergfinn hos Thorstein. — svá Adv. *saaledes*. — enn Adv. *end*, *fremdeles* (d. e. ogsaa denne Gang).

L. 20. Austmenn Nom. Pl. af austmaðr, *Østmand;* saa kaldte Islændingerne Nordmændene, fordi de kom til Island fra Øst. *Østmændene* d. e. det övrige Skibsmandskab. — vistuðust 3 P. Pl. Impf. Ind. (§ 151, 1. 178) af det refl. vistast *skaffe sig*, *tinge sig Ophold* (vist f.). — tók 3 P. Sg. Impf. Ind. af taka *tage* (§ 135). taka við

m. Dat. *tage imod.* — styrimanninum Dat. Sg. med bestemt Art. (§ 115). — því Dat. Sg. Neutr. af sá (§ 114, a). — fyrir því at *for det, at* d. e. *fordi* eller *thi*: oftere siges blot því at. — beiddist 3 P. Sg. Impf. Ind., refl. Form af beiða *bede* (§ 159, 2. sml. 157, a). — þangat Adv. *did. Bad sig did* d. e. *bad om at faa komme did.* — fátalaðr *faamælt* (af Adj. fár og talaðr, Perf. Part. af tala *tala* § 151, 2). — of Præp. § 187; her om Tiden: *om.* — vetr her *Vinter*; vetrinn er Akk. Sg. med best. Art. — veitti 3 P. Sg. Impf. Ind. af veita *yde* (§ 159, 2); her *yde Gjestfrihed, behandle som Gjest.* — hánum Dat. Sg. af hann (§ 111).

L. 23. hendi 3 P. Sg. Impf. Ind. af henda *gribe, tage* (med Haanden, hönd) (§ 159, 2 sml. 157, a). — gaman Akk. af gaman n. *Gammen, Glæde* (§ 58 og Anm.). — draumum Dat. Pl. af draumr m. Dröm (§ 45, a). hendi mikit gaman at draumum *havde sin store Glæde af* (at tyde) *Drømme.* — um i Tidsbetydning (*om*) som ovfr. of. — várit Akk. med best. Art. af vár n. *Vaar* (§ 57 a. 115). — dag Akk. Sg. af dagr m. *Dag* (§ 65, 1). einn dag Akk. for at betegne Tiden som L. 16 eitt sumar. — ræddi 3 P. Sg. Impf. Ind. af ræða *tale* (§ 159, 2). — um her Adv. — við her: *med, til.*

S. 2. L. 1. ef bruges som betingende Partikel og spörgende i afhængige Sætninger: *dersom* og *om.* — vildi 3 P. Sg. Impf. Ind. af vilja *ville* (§ 171). — upp Adv. *op.* — undir Præp., *under* (§ 190). — Valfell Akk.; fell sjeldnere Form for fjall n. *Fjeld.* — þá Adv. *da.* — þingstöð f. *Thingsted* (§ 56). Her menes det mindre Thing, Heredsthinget, eller som det efter Tiden, da det holdtes, almindelig kaldtes, Vaarthinget. — Borgfirðinga Gen. Pl. af Borgfirðingr *Borgfjording* (§ 45, a). Det tillagte þeirra er her, som oftere, overflödigt efter vor Opfatning. — var sagt Plusqvpf. af segja (§ 181). Ved segja staar den, til hvem noget siges eller fortælles, i

Dat. (saa her þorsteini). — fallnir Nom. Pl.. Mask. af fallinn, Perf. Part. af falla *falde* (§ 144. 79). — væri 3 P. Pl. Impf. Konj. af vera (§ 163). — búðarveggir Nom. Pl. af búðarveggr m. *Bodvæg*, sammensat af búðar, Gen. Sg. af búð f. *Bod* (§ 53, e) og veggr *Væg* (§ 51). Paa Thingstederne havde, da Thingene altid varede i flere Dage, Hövdingerne sine Boder opsatte til Bolig i Thingtiden; det var almindelig blot nögne Vægge af Sten og Jord; over dem spændtes, naar Boden brugtes, et Tag (Tjeld) af Vadmel.

L. 3. kveðst 3 P. Sg. Præs. Ind., refl. Form af kveða *sige*, saa *kvæde* (böies efter § 129). — víst Akk. Sg. Neutr. af Adj. víss *vis* (§ 77, 9), her brugt som Adv., *vist* (§ 183, a). kveðst þat víst vilja *siger sig vist ville det* d. e. *siger, at han vist vilde det.* — riðu 3 P. Pl. Impf. Ind. af ríða (§ 140). — heiman Adv. *hjemmefra.* — þrír Nom. Pl. Mask., *tre* (§ 103). — saman Adv. *sammen.* — húskarlar Nom. Pl. af húskarl *Huskarl, Tjener* (§ 45, c). — þar til er *der til, at* d. e. *indtil* (til her Adv. og þar brugt om Tiden, sml. ellers Anm. til S. 1 L. 10). — bœjar Gen. Sg. af bœr m. *Bö, Gaard* (§ 51). — þess Gen. Sg. Mask. af sá (§ 114, a). — Grenjum Dat. af Grenjar m. Pl., Gaardens Navn. Da paa Oldnorsk Stedsnavnene oftest forekom i Dativ med Præp. at, á eller í, brugtes disse Forbindelser almindelig endog ved Udtryk som heita, kallast o. s. v.; saaledes her: *en Gaard, som heder paa Grenje* istedetfor: *som heder Grenje.*

L. 7. félítill Adj., sammensat af fé og lítill *liden* (§ 79 og Anm. 2), *som har smaat om Penge, fattig.* — Atli böies efter § 67. — landseti m. (§ 67) af land n. Land og sitja *sidde*; *den, som sidder paa Ens Land* d. e. *Leilænding.* — fœri 3 P. Sg. Impf. Konj. af fara *fare* (§ 134). — starfs Gen. Sg. af starf n. *Arbeide. Fare til Arbeide med dem* d. e. *blive med og hjælpe dem med Arbeidet.* — hefði 3 P. Sg. Impf. Konj. af hafa (her *have* eller *tage*

med). — pál Akk. Sg. af páll m. *Spade* (§ 45, d). — reku Akk. Sg. af reka f. *Hakke* (§ 70). — gerði 3 P. Sg. Impf. Ind. af gera *gjöre* (§ 161). — búðartoptanna Gen. Pl. med best. Art. af búðartopt f. *Bodtomt* (topt *Tomt* § 53, e). — færðu 3 P. Sg. Impf. Ind. af færa *føre* (§ 159, 2). — út Adv. *ud*. — veggina Akk. Pl. med best. Art. af veggr (se ovfr. L. 3). At de förte Væggene ud, vil vel sige, at de ryddede Levningerne af de nedfaldne Vægge ud af Tomten og derefter byggede dem op igjen.

L. 11. Veðrit Nom. Sg. med best. Art. af veðr n. *Veir* (§ 57, a). — heitt Nom. Sg. Neutr. af Adj. heitr *hed*, *varm* (§ 76). — sólu Dat. Sg. af sól f. *Sol* (§ 53, c). — varð 3 P. Sg. Impf. Ind. af verða *vorde*, *blive* (§ 126). — þeim þorsteini ok austmanni *Thorstein og Østmanden*. Hvor flere Navne saaledes forbindes med ok, pleier det demonstrative Pron. at tillægges foran i Plur., som her þeim (Dat. Plur. af sá). — erfitt Nom. Sg. Neutr. af Adj. erfiðr *besværlig*, *möisom*. — höfðu 3 P. Pl. Impf. Ind. af hafa. — fært Akk. Sg. Neutr. af færðr, Perf. Part. af færa (§ 77, 1). höfðu fært Plusqvpf. af færa (§ 175, 2). — settist 3 P. Impf. Ind. af setjast *sætte sig*, refl. Form af setja *sætte* (§ 160). niðr Adv. *ned*. — búðartoptina Akk. Sg. med best. Art. af búðartopt. — sofnaði 3 P. Sg. Impf. Ind. af sofna *sovne* (§ 151, 1). — lét samme Form af láta *lade* (§ 146). — illa Adv. *ilde* (§ 186). — svefni Dat. af svefn m. Sövn (§ 45, a). — sat 3 P. Sg. Imp. Ind. af sitja *sidde* (§ 130). — hjá Præp. *hos* (§ 188).

L. 15. njóta *nyde*, Præs. Inf. (§ 141); styrer Gjenstanden i Gen., draums síns. síns Gen. Sg. Mask. af sinn *sin* (§ 113, a). — vaknaði 3 P. Sg. Impf. Ind. af vakna *vaagne* (§ 151, 1). — orðit Nom. Sg. Neutr. af orðinn, Perf. Part. af verða(§ 35 b). var hánum erfitt orðit d. e. *han var medtagen*, *udmattet* af den urolige Sövn. —

spurði 3 P. Sg. Impf. Ind. af spyrja *spörge* (§ 155, 2). — hvat *hvad*, Nom. Sg. af det spörgende Pron. (§ 116, 1). — dreymt Neutr. af dreymðr, Perf. Part. af dreyma *drömme.* hvat er Subjekt og hann Objekt for hefði dreymt (dreyma bruges ellers ogsaa upersonligt, mik dreymir). — er her *eftersom*, *da* (tilkjendegivende Grunden til Spörsmaalet). — svaraði 3 P. Sg. Impf. Ind. af svara *svare* (§ 151, 2). — ekki *ikke*, eg. Neutr. af engi (§ 118, 4), som nu i Folkesproget *inkje*, *inte* bruges som negtende Adv. — mark n. *Mærke*, *Mærkelighed* (§ 57, b). ekki er mark at draumum d. e. *det er ikke værdt at mærke paa Drömme.*

L. 18. heim Adv. *hjem*, *hjemad.* — kveldit Akk. Sg. med best. Art. af kveld. n. *Kveld* (bruges i vort nuværende Folkesprog almindelig som Mask. og er saaledes et af de faa Ord, som i Tidens Löb har skiftet Kjön). — spyrr 3 P. Sg. Præs. Ind. af spyrja. — segir samme Form af segja (§ 160). — ef her *dersom.* — ek *jeg* (§ 111). — segi 1 P. Sg. Præs. Ind. af segja. — þér Dat. Sg. af þú (§ 111). — skaltu *skal du*, sammensat af skalt, 2 P. Sg. Præs. Ind. af skulu *skulle* (§ 169) og þú (sml. § 111 Anm.). — ráða her med Akk. i Betydning *tyde.* — hann nemlig drauminn. — sem relativ Part. *som* (§ 117).

L. 21. hætta *vove*, Præs. Inf. (§ 159, 2). hætta á þat *vove*, *pröve paa det.* — mundu Præs. Inf., *monne*, *ville* (§ 170). — mælti 3 P. Sg. Impf. Ind. af mæla *tale*, *sige* (§ 159, 2). — þóttist 1 P. Sg. Imp. Ind. af þykkjast *tykkes sig*, refl. Form af þykkja *tykkes* (§ 161). Den ældre Form var þóttumk (§ 178). — heima Adv. *hjemme.* — úti Adv. *ude.* — fyrir her *foran.* — karldyrum Dat. Pl. af karldyr, sammensat af karl og dyr n. Pl. *Dör* (§ 57 a sml. 63, e). Saaledes kaldtes Hoveddören paa Stuebygningen. — sá 1 P. Sg. Impf. Ind. af sjá *se* (§ 133). — húsin Akk. Pl. med best. Art. af hús n. *Hus* (§ 57 a). — mæninum Dat. Sg. med best. Art.

af mænir m. *Möne*, *Möning* (§ 48). — álpt Akk. Sg. af álpt f. *Svane* (§ 53 e; heder i Pl. baade álptir og elptr). — fagra Akk. Sg. Fem. af Adj. fagr *fager* (§ 77, 7). — eiga neml. álptina, som derefter atter maa tænkes i Nom. som Subjekt for þótti (3 P. Sg. Imp. Ind. af þykkja). — allgóð Nom. Sg. Fem. af Adj. allgóðr *meget god*. Meningen: *jeg tyktes mig at skatte den höit.* — fljúga *flyve*, Præs. Inf. (§ 142). — ofan *ovenfra;* oversættes almindelig, saaledes ogsaa her, bedst med *ned.* — frá Præp. *fra* (§ 188). — fjöllunum Dat. Pl. med best. Art. af fjall n. *Fjeld* (§ 57 b). — örn Akk. Sg. af örn m. *Ørn* (§ 62 b). — mikinn Akk. Sg. Mask. af mikill (§ 79). — fló Sideform af flaug, Impf. af fljúga (§ 142). — hingat Adv. *hid.* — álptinni Dat. Sg. med best. Art. af álpt. — klakaði 3 P. Impf. Ind. af klaka (§ 151, 2), der bruges for at betegne Fuglenes Stemme. — við hana d. e. *til hende*, som man siger tala við einnhvern *samtale med En.* — blíðliga Adv. *blidt*, *venligt*, afledet af Adj. blíðr *blid* (§ 183 b). — þekkjast Præs. Inf., refl. Form, *tækkes med*, *tage imod* (§ 159, 1).

L. 28. svarteygr Adj. *sortöiet.* — jarnklœr Nom. Pl. af járnkló f. *Jærnklo* (járn n. og kló, der böies efter § 63, d, men i Dat. Pl. sammentrækkes til klóm se § 32). — váru 3 P. Pl. Impf. Ind. af vera (§ 163). — vaskligr *af et raskt*, *modigt Udseende*, afledet af Adj. vaskr *rask* med Endelsen -ligr, der svarer til vort *-lig*, men bruges ved flere Ord end dette. — sýndist 3 P. Sg. Impf. Ind. af sýnast *synes*, *vise sig*, refl. Form. af sýna *syne*, *vise* (§ 159. 2). — næst *nærmest*, *næst*, Sup. af Adv. nær *nær* (Komp. nærr). því næst *næst dette*, *dernæst* (Adj. og Adv., som betegne en Nærhed, forbindes med Dat.). — annan Akk. Sg. Mask. af annarr (§ 108). — fugl Akk. Sg. af fugl m. *Fugl* (§ 45 c). — suðrætt f. *Sydkanten* (af suðr Adv. *syd* og ætt i Betydn. *Himmelegn*). — þýðast Præs. Inf. refl. Form, *gjöre til sin Ven*, *vinde*

for sig, af þýða *gjöre til Ven* (§ 159, 2). I den refl. Form maa her, som ofte er Tilfældet, det refl. Pron. tænkes som Dat. (þýðast altsaa = þýða sér, ikke þýða sik, saaledes ogsaa þykkjast = þykkja sér). — ok her Adv. *ogsaa*.

L. 32. Brátt Neutr. Sg. af Adj. bráðr (§ 77, 2) *braad*, *hurtig*, brugt som Adv. efter § 183 a (*strax*). — sá örninn *den Ørnen* istedetf. *den Ørn*. — fyrir her Adv.; er fyrir var *som var for* (ham) d. e. *som alt var der*. — ýfast Præs. Inf. refl. Form, *opirres*, *blive hidsig* af ýfa *egge til Vrede* (§ 159, 2). — mjök Adv. *meget* (§ 186). — hinn *hin* d. e. *den anden*. — börðust 3 P. Pl. Impf. Ind. af berjast *slaas*, refl. Form af berja *slaa* (§ 155, 1). — skarpliga Adv. *skarpt* (Adj. skarpr sml. § 183 b). — lengi Adv. *længe* (§ 184 a) — hvárrtveggja *begge* (§ 118, 8); egentl. *hver af de to* (tveggja Delens Gen.); derfor Sg. — blœddi 3 P. Sg. Impf. Ind. af blœða *blöde* (§ 159, 2). — lauk 3 P. Sg. Impf. Ind. af lúka *lukke*, *slutte* (§ 143; styrer Gjenstanden i Dat.). Her brugt upersonligt: *det sluttede deres Leg* d. e. *deres Leg sluttedes*. Overhovedet har den upersonlige Brug af Verberne en langt videre Udstrækning i Oldnorsk end i det senere Sprog. — leik Dat. Sg. af leikr m. *Leg* (§ 45 Anm. 2). — veg Akk. Sg. af vegr m. *Vei* (§ 62, a). — hné 3 P. Sg. Impf. Ind. af hníga (§ 140) *böie sig*, *falde* (vort *neie*). — — hvárr *hver* (bruges kun, naar der tales om To, § 116, 3 og Anm. 1). — þeirra *af dem*, Delens Gen. sinn veg hné hvárr þeirra *hver af dem faldt sin Vei*, *til sin Side*. Akk. (sinn veg) bruges for at betegne Veien, ad hvilken, eller Retningen, hvori en Bevægelse sker. — húsmæninum Dat. Sg. med best. Art. af húsmænir *Husmöning* (se ovfr. L. 24). — báðir Nom. Pl. Mask. *begge* (§ 105). — dauðir Nom. Pl. Mask. af dauðr *død* (deyja *dö* § 138).

S. 3 L. 1. eptir Præp. *efter* (§ 190); her brugt som

Adv.; sat eptir *sad efter*, *igjen*. — hnipin Nom. Sg. Fem. (Apposition til álptin) af Adj. hnipinn *sorgfuld* (§ 79). — daprlig samme Form af Adj. daprligr *som ser stille*, *sörgmodig ud* (afledet med Endelsen —ligr af dapr *stille*, *sörgmodig*). — vestri Dat. af vestr. n. *Vesten*, *den vestlige Himmelegn* (§ 57 a). — valr m. *Falk* (§ 50 c og Anm.). — blítt Neutr. Sg. af Adj. blíðr (§ 77, 2 og Anm. til S. 2 L. 27), brugt som Adv. lét blítt við hana *lod blidt mod hende* d. e. *viste sig venlig mod hende*. — síðan Adv. *siden*. — flugu 3 P. Pl. Impf. Ind. af fljúga. — þau neml. valrinn ok álptin (se Anm. til S. 1 L. 13). — í brott *bort* (se Ordsaml.). — bæði Nom. Pl. Neutr. af báðir (§ 105), Apposition til þau. samt Adv. *sammen*. — sömu Akk. Sg. Fem., svag Böining af samr *samme* (§ 82 og 115 Anm. 3). — ætt f. her *Himmelegn*, *Kant*. í sömu ætt *til samme Kant*. — þessi *denne* Nom. Sg. Mask. af det demonstr. Pron. þessi (§ 114 b). — úmerkiligr Adj. *umærkelig*, *ikke værd at agte paa*. — man 3 P. Sg. Præs. Ind. af munu *monne* (§ 170); her brugt for at udtrykke en Formodning: man vera = *er kanske*. — vera fyrir *være for*, siges om Drömme, Varsler og desl. i Betydning af *varsle*, *bebude*. — veðrum Dat. Pl. af veðr her: *Uveir*, *Storm*. — þau nemlig veðrin. — mœtast 3 P. Pl. Præs. Ind. af mœtast *mödes*, refl. Form af mœta *möde* (§ 159, 2). — lopti Dat. af lopt n. *Luft*. — er maa her oversættes *hvorfra*. — fuglarnir Nom. Pl. med best. Art. af fugl.

L. 7. mín Nom. Sg. Fem. af minn *min* (§ 113 a). — ætlan f. *Mening*, *Tanke* (§ 53, g); af ætla *mene*. — sé 3 P. Sg. Præs. Konj. af vera (§ 163). — ger 2 P. Sg. Imp. af gera (§ 161). — slíkt Akk. Sg. Neutr. af Adj. slíkr *slig*. — sýnist 3 P. Sg. Præs. Ind. af sýnast. — líkligast Nom. Sg. Neutr. af líkligastr, Sup. af Adj. líkligr *rimelig* (§ 87, b). „*Gjör af Drömmen sligt, som synes dig rimeligst*“ d. e. *tyd den*, *som det synes dig ri-*

meligst. — lát 2 P. Sg. Imp. af láta. — heyra, Præs. Inf., *höre* (§ 159, 2).

L. 9. munu 3 P. Pl. Præs. Ind. af munu, brugt i samme Betydn. som man L. 5. — fylgjur Nom. Pl. af fylgja f. *Fylgje* (§ 70 og 71, a). Fylgjer (Fölgeaander, af fylgja *fölge*) kaldte vore Forfædre et Slags lavere kvindelige Guddomme, som efter deres Tro ledsagede det enkelte Menneske gjennem hele Livet og værnede om ham, saalænge han ikke selv fortörnede dem. Mere om dem findes hos Keyser, Nordmændenes Religionsforfatning i Hedendommen S. 70 og flg. Fylgjerne troedes ofte at vise sig i Skikkelse af Dyr; derfor tyder her Østmanden Fuglene i Drömmen paa dem. — húsfreyja f. *Husfru*, *Kone* (§ 70). — þín *din*, Nom. Sg. Fem. af þinn (§ 113 a). — eigi negtende Adv., vort *ei.* — heil Nom. Sg. Fem. af Adj. heill *sund*, *frisk*, *uskadt* (§ 77, 6). eigi heil bruges ofte, som her, i Betydn. *frugtsommelig.* — fœða her: *föde* (se Anm. til S. 1. L. 12). — meybarn Akk. Sg., *Möbarn*, *Pigebarn*, sammensat af mey (ogsaa mær) *Mö* (§ 55, a) og barn n. *Barn* (§ 57, b). — frítt Akk. Sg. Neutr. af Adj. fríðr *vakker* (§ 77, 2). — unna, Præs. Inf., *elske* (§ 168); styrer Gjenstanden i Dat. (því nemlig barninu). — mikit Neutr. Sg. af mikill, brugt som Adv. = mjök *meget.*

L. 12. göfgir Nom. Pl. Mask. af göfugr *gjæv* (§ 79 og Anm. 3). — biðja, Præs. Inf., *bede*, her *beile til* (§ 130); styrer i denne Betydn. Gen. (sml. Anm. til S. 1 L. 10). — þinnar Gen. Sg. Fem. af þinn. — sem her *hvorfra*, som ovfr. L. 6 er. — ernirnir Nom. Pl. med best. Art. af örn. — at her Adv. *til*; *hvorfra Ørnene tyktes dig flyve til* d. e. *komme flyvende.* — leggja Præs. Inf. *lægge* (§ 155, 1). ofrást f., Akk. Sg., *overvættes Kjærlighed*; sammensat af ofr (ogsaa of), der i Sammensætningen betegner noget overmaade stort eller alt for stort, og ást f. *Kjærlighed* (§ 53 e). „*Lægge Kjærlighed paa hende*“

d. e. *fatte Kjærlighed til hende.* — berjast *slaas, kæmpe,* se Anm. til S. 2 L. 33. — of her *om.* — látast, Præs. Inf., refl. Form af láta, bruges i Betydn. *dø, omkomme.* — efni Dat. Sg. af efni n. *Emne,* her *Grund* (§ 59 b). — þeirri Dat. Sg. Fem. af sá (§ 114 a). — þeim Dat. Sg. Mask. af samme Pron. — gipt Nom. Sg. Fem. af giptr, Perf. Part. af gipta *gifte, bortgifte* (§ 159, 2 sml. 157 a). — vera gipt, som almindelig betyder *være bleven gift* eller *være gift* (§ 182), betyder her *blive gift,* som ofte verða og vera bruges om hinanden i Passivdannelsen (§ 181).

L. 16. Nú Adv. *nu.* — hefi 1 P. Sg. Præs. Ind. af hafa (§ 161). — þýddan Akk. Sg. Mask. af þýddr, Perf. Part. af þýða *tyde* (§ 159, 2 sml. 157 a). Se § 175, 1. — hygg 1 P. Sg. Præs. Ind. af hyggja *tænke, tro* (§ 160). — eptir Adv. — ganga Præs. Inf. *gaa* (§ 145). ganga eptir *gaa efter* d. e. *slaa ind, opfyldes.* — man her brugt for at danne Fut. = *vil* (§ 175, 3). — svá sem ek hygg eptir man ganga *saaledes som jeg tror* (at det) *vil slaa ind.* — ráðinn Perf. Part. af ráða (ovfr. S. 2 L. 20). — úvingjarnliga Adv. *uvenskabeligt* (§ 183 b) af vingjarnligr *venskabelig* (vinr *Ven*). — sagði hann. Naar Ens Tale anföres ligefrem, gjentages ofte i Oldnorsk det anförende Udtryk i forskjellig Form uden egentlig Nödvendighed (som her sagði hann er overflödigt efter svarar). — mant 2 P. Sg. Præs. Ind. af munu, atter brugt for at udtrykke en Formodning (*du forstaar vist ikke at raade Drömme*). — drauma Akk. Pl. af draum. — kunna Præs. Inf. *kunne* (§ 167).

L. 20. at her *til.* — raun Dat. Sg. af raun f. *Prøve, Erfaring* (§ 53 e). — um her Adv. *om,* visende hen til den fölgende afhængige Sætning. — komast Præs. Inf. af den refl. Form af koma, *komme sig, vinde frem, naa.* — hversu Adv. *hvorledes.* — gengr 3 P. Sg. Impf. Ind. af ganga (Anm. til L. 17). *Du vil nok komme til Erfaring*

om, hvordan det slaar ind d. e. *Tiden vil nok vise dig, om jeg har tydet rigtigt.* — lagði 3 P. Sg. Impf. Ind. af leggja (L. 13). — fæð Akk. Sg. af fæð f. (§ 53 e), afledet af Adj. fár (S. 1 L. 14), der i forskjellige Forbindelser bruges for at betegne *uvenligt Forhold, Utilfredshed.* Saaledes var fátt med þeim egentl. *der var lidet mellem dem* d. e. *de gav sig lidet af med hinanden, skyede hinanden; der var Uvenskab mellem dem.* Derefter maa Subst. fæð forklares; lagði fæð á austmannin *lagde Uvenskab paa Østmanden, begyndte at vise sig tilbageholden mod ham.* — fór 3 P. Sg. Impf. Ind. af fara (S. 2 L. 8). — á brott *bort* = í brott (L. 3). — sögunni Dat. Sg. med best. Art. af saga (S. 1 L. 14). er hann ór sögunni *han er ude af Sagaen* d. e. *vil ikke siden blive omtalt i Sagaen.*

L. 25. út bera *bære ud, udsætte.* At Börn, som Forældrene eller Forsörgerne enten ikke troede at kunne opföde for Fattigdom, eller, som i dette Tilfælde, ikke vilde opföde, udsattes, var i Hedendommen almindeligt baade i Norge og paa Island, endskjönt det, som ogsaa her udtrykkeligt siges, af de fleste ansaaes som utilbörligt. Barnet blev almindelig lagt ude paa vild Mark, dog gjerne nær menneskelig Bolig, for at andre kunde finde det og tage sig af det, om de vilde (det omtales ogsaa, at man ofte stak et Stykke Flesk i Munden paa det, for at det ikke strax skulde dö af Hunger). Skikken afskaffedes i Norge ved Kristendommens Indförelse (dog tillodes det fremdeles at udsætte Vanskabninger og Misfostre); paa Island blev denne med andre hedenske Skikke fremdeles tilladt, da Kristendommen blev lovtagen i Aaret 1000, men forbödes dog faa Aar senere efter Opfordring af Kong Olav den hellige. Den Tid, hvorom Sagaen her taler, falder lidt för 1000, sandsynligvis omkring Aaret 987. — skal þat barn út bera *man skal sætte det ud* eller *det skal udsættes.* Hvor vi bruge *man,* sætter Oldnorsken, som ikke har noget tilsvarende Ord, oftest Verbet i 3 P. Sg. uden Subjekt. — nökkurr

nogen (§ 118, 2) her brugt som ubest. Art. (§ 115 Anm. 2).

L. 28. en stóð úmegð mjök til handa *men* (for hvem) *stor Börnemængde var forhaanden* d. e. *som havde mange Börn at sörge for.* Da Oldnorsk ikke har noget relativt Pronomen og erstatter det ved Partikelen er (§ 117), kan man alene af Sammenhængen slutte sig til, i hvilken Kasus det relative Pronomen er at forstaa (saaledes her i förste Sætning, til váru, i Nom., i den anden, til stóð, i Dat.). Dog sættes undertiden, især i det ældre Sprog, et personl. eller demonstr. Pron. til er i det manglende Relativs Sted (saaledes kunde her have staaet en stoð þeim úmegð til handa). — stóð Impf. Ind. af standa (§ 139). — handa Gen. Pl. af hönd (§ 63 b).

L. 33. veizt 2 P. Sg. Præs. Ind. af vita (§ 173). — brugðit Perf. Part. af bregða (§ 125).

S. 4. L. 1. kvað Impf. Ind. af kveða (böies som drepa § 129). kvað þess litla þörf nemlig vera (der ofte udelades i Oldnorsk) *sagde liden Fornödenhed være derfor* d. e. *sagde, at det ikke var nödvendigt, ikke var værdt.* Ved þörf staar ofte det, som er fornödent, i Gen., som her þess (Gen. Sg. Neutr. af sá). — þorgerði Dat. af Kvindenavnet þorgerðr (Anm. til S. 1 L. 2). Ved fœra som ved mange andre Verber af lignende Betydning (strax nedenfor fá og taka) sættes det, som föres, i Akk., den, til hvem noget föres, i Dat. Thorgerd Egilsdatter var Thorsteins Syster, gift med den mægtige Hövding Olav Paa paa Gaarden Hjardarholt i Laxaadalen, en af de Dale, som gaa ned til Breidefjorden i det nordvestlige Island. (Om Olav og hans Æt handler Laxdölasaga). — bið Imp. af biðja (§ 130). — verði 3 P. Sg. Præs. Konj. af verða.

L. 7. borit Perf. Part. af bera. — þrjár Nom. Pl. Fem. af þrír (§ 103). — merkr Nom. Pl. af mörk (§ 63 b). — silfrs Artens Genitiv (Anm. til S. 1 L. 13). — með barnit; om Akk. se § 190. — en hon lét

upp fœða landseta sinn *men hun lod sin Leilænding opfostre* (nemlig *det, Barnet*). — Leysingjastöðum Dat. af Leysingjastaðir Mask. Pl. (af staðr § 50 b). — fór utan se Ordsaml. under utan.

L. 16. at barnit er út borit. Oldnorsken gaar ikke blot med større Lethed end andre Sprog over fra indirekt til direkt Tale (fra at gjengive Indholdet af Ens Ord fortællende til ligefrem at anföre dem), men indblander ogsaa ofte i indirekte Tale Tidsformer og andre Udtryk, som egentlig kun passe i den direkte. Saaledes her Præs. er, hvor den indirekte Tale fordrer Impf., som ogsaa er brugt i de fölgende Sætninger (hafði, var). — hlaupinn Perf. Part. af hlaupa (§ 149). — stolit (d. e. hafði stolit) Perf. Part. af stela (§ 131). — liðu 3 P. Pl. Impf. Ind. af líða (§ 140). „*Nu led sex Aar saaledes, at dette ikke blev opdaget*“ d. e. *uden at det blev opdaget.* — Thorsteins Svoger havde faaet Tilnavnet pá (Paafugl) paa Grund af sit smukke Udvortes og de stadselige Klæder og Vaaben, han pleiede at bære. — vera með mestri virðingu *være med störst Anseelse* d. e. *være mest anseet.* — allra höfðingja Delens Gen. (S. 1. L. 8). — þorsteini var þar vel fagnat upersonligt Udtryk: *der blev givet Thorstein god Modtagelse der.* Da fagna forbindes med Gjenstanden i Dativ, kan man nemlig ikke i Passiv sætte denne Gjenstand som Subjekt (ikke sige: þorsteinn var þar vel fagnaðr), som vi kan sige: *Thorstein blev godt modtaget der.*

L. 24. veizlunni Dat. Sg. med best. Art. af veizla. — öndvegi. Til Oplysning om Husets Indretning hos vore Forfedre anföres her i Korthed fölgende. Gaardens Stuebygning (Skaalen, Stuen eller Hallen, ogsaa kaldet Ildskaalen, naar den tillige var Folkenes Dagligværelse: skáli, stofa, höll, eldaskáli), var en lang og forholdsvis smal Bygning, som almindelig laa med Enderne mod Øst og Vest. Hovedindgangen (karldyr S. 2 L. 23) var

paa en af Enderne; indvendig var Bænke (bekkir) langs med Langsiderne og en særegen indrettet Bænk (Pallen eller Tverpallen, pallr, þverpallr) langs den kortere Væg lige imod Indgangsdören. Bænkene var Mændenes, Pallen Kvindernes Sæde. Af Bænkene var den paa Nordsiden det fornemste (œðri bekkr), den sydlige ringere (úœðri bekkr). Hver af dem havde sit Höisæde (öndvegi); det fornemste paa Nordsidens Bænk var almindelig Husbondens Sæde, det andet den fornemste Gjests. Imellem Bænkene langs Midten af Hallen var Gulvet stenlagt; thi der tændtes Ildene til Skaalens Opvarmning og Oplysning; foran hver Bænk sattes ved Maaltiderne Borde, som toges bort igjen, naar man havde spist. Var Skaalen ikke alene Gjestebuds-, men ogsaa Beboelsesværelse, var bag Bænkene Folkenes Senge, tildels indrettede som egne Aflukker ved Væggen (lokhvílur). — aðra Akk. Pl. Mask. af annarr (§ 108). — bekkinum Dat. Sg. med best. Art. af bekkr. — sátu 3 P. Pl. Impf. Ind. af sitja (§ 130). lízt 3 P. Sg. Impf. Ind. af den refl. Form af líta. hversu lízt þér á stúlkur þessar d. e. *hvorledes synes du om disse Gjenter?* — fegrst miklu. Ved Komp. og Sup. sættes det Ord, som skal tilkjendegive, hvormeget nogen overgaar andre eller de andre i en Egenskab, i Dat. Saaledes her miklu (Dat. Sg. Neutr. af mikill). Meningen: *det er meget, som skiller, at hun er den fagreste; hun er meget fagrere end de andre.* fegrst Nom. Sg. Fem. af fegrstr, Sup. af fagr (§ 87, a). —

L. 30. Mýramanna i Genitiv, fordi det er Apposition til den Gen., som ligger i várt (af várr *vor* § 113 c). Ethvert possessivt Pronomen er jo nemlig i Meningen, om end ei i Formen, lige med en Genitiv. yfirbragð várt Mýramanna altsaa egentlig: *vort Myremændenes Ansigt* d. e. *hun har det Ansigt, som er eget for os Myremænd.* Myremænd kaldtes Egil Skallegrimssöns Æt (S. 1 L. 1), fordi Landet omkring Ættegaarden Borg efter sin naturlige

Beskaffenhed hed Myrerne (Mýrar). — satt Nom. Sg. Neutr. af sannr (§ 77, 5).

L. 33. má 3 P. Sg. Præs. Ind. af mega (§ 165). — hversu — dóttir, egentl.: *hvorledes kan det være* (nemlig at hun er hans Datter), *men dog er din Datter* d. e. *hvorledes kan det være muligt, naar hun dog er din Datter*. — kvað hon se Anm. til S. 3 L. 19.

S. 5. L. 3. ykkr *Eder*, Dat. Dual. af þú (§ 111). — kann at ásaka. Ved kunna tilföies paa Oldnorsk ofte at ved den afhængige Inf., som ikke kan tillægges i det nyere Sprog. — veltr upersonligt: *det vælter did, hvor det vil være, i de fleste Ting* d. e. det gaar for det meste, som det skal og vil gaa; Mennesket kan ikke hindre, hvad Skjebnen vil. Ordsprogligt Udtryk. — þit *I* Nom. Dual. af þú (§ 111). —

L. 6. eðr og eða bruges ofte til Forbindelse med det foregaaende i Begyndelsen af et Spörsmaal, hvor det ikke som sædvanligt kan oversættes med *eller*, men enten maa udelades i Oversættelsen eller gjengives med *men* eller noget lignende. — leiddr Perf. Part. af leiða. Lede Gjesten ud med gode Gaver d. e. give ham gode Gaver ved Afskeden, som Skik og Brug var. — öllum Dat. Pl. af allr (§ 76).

L. 13. á Hvítársíðu (síða f. *Side*) *paa Hvitaasiden* d. e. i Egnen langs Hvitaaen (falder efter at have forenet sig med flere andre Aaer ud i det inderste af Borgarfjorden og danner med disse dens største Vasdrag). — annarr mestr *den næst störste*; efter dette Udtryk staar ligesom efter Komp. en (*end*). annarr mestr en þorsteinn = *den störste næst Thorstein*. — hélt Impf. Ind. af halda (§ 144). — Ingibjörgu Akk. af Navnet Ingibjörg (Gen. Ingibjargar efter § 53 a, men Dat. og Akk. Ingibjörgu. Saaledes böies en stor Mængde Kvindenavne). — Asbjarnar Gen. af Asbjörn (§ 62 c sml. Anm. til S. 1 L. 2). — Harðarsonar af Hörðr (böies efter §

62 b). — Skeggja, Gen. af Skeggi (§ 68). Miðfjarðar-Skeggi kaldtes Manden, fordi hans Gaard laa ved Midfjorden i det nordlige Island.

L, 21. mörg Nom. Pl. Neutr. af margr (§ 76. 77, 4, Anm.). — svá er sagt frá Gunnlaugi *saa er sagt om Gunnlaug.* — ok fór allvel; som Subjekt maa underforstaaes hárit. — kominn á sik vel bruges om det, som er *i god Stand*, som er, som det skal være; her vil det da efter Sammenhængen sige: *vel voxen, af en smuk og kraftig Legemsbygning.* — öllu Dat. Sg. Neutr. af allr. — við alt *ved alt*, d. e. *i alt, altid.* — Tilnavnet ormstunga sigter formodentlig til den spidse og skarpe Form, Ormenes Tunge har. Det havde, som her sees (L. 15), allerede været baaret af en af Gunnlaugs Forfedre, som overhovedet engang brugte Tilnavne ofte paany optoges i samme Slægt.

L. 30. þeirra vinsælli *den vensælere af dem* (Delens Gen.), *vensælere end Gunnlaug.* Om Formen af Komp. vinsælli se § 87 a. 90. — fararefna Gen. Pl. af fararefni. Ved biðja sættes den, man beder om noget, i Akk., det man beder om, i Gen. — tók því seinliga *optog det* (Gunnlaugs Begjering) *sent* d. e. saaledes at det kunde sees, at han sent (nödig) vilde gaa ind paa det. — góðan (Akk. Sg. Mask. af góðr) d. e. god at have at gjöre med, at forliges med. — er hann þóttist o. s. v. *eftersom han tyktes sig.* — trautt Neutr. Sg. af Adj. trauðr, brugt som Adv. = *knapt, neppe.*

S. 6 L. 1. allitlu Dat. Sg. Neutr. (af allítill. síðar Komp. af Adv. síð (§ 184, b). allitlu síðar *en kort Tid efter*; se om Dativens Brug her Anm. til S. 4 L. 29. — gékk Impf. Ind. af ganga. — útibúr, ogsaa blot kaldet búr, svarede i Brug og almindelig vel ogsaa i Bygningsmaade til det nu i Norge brugelige Stabur, og stod almindelig, ligesom dette, adskilt fra Gaardens andre Huse (hvoraf ogsaa Navnet útibúr). — opit Neutr. Sg. af opinn. — þar lénur með; með (her Adv.) er efter Meningen at

forbinde med þar: *dermed*, *derhos*, *desuden* (lignende Forbindelse strax nedenfor þar — at). — fjögur Neutr. Pl. af fjórir *fire* (§ 104). — var þar Gunnlaugr *der var Gunnlaug* istedetfor *det var G.* — sekkana Akk. Pl. med best. Art. af sekkr. — lagit Perf. Part. af leggja, Sideform af lagt (§ 98 b). — segir hann se Anm. til S. 3 L. 19.

L. 7. skyldu 3 P. Pl. Impf. Ind. af skulu (§ 169). — kipti 3 P. Sg. Impf. Ind. af kippa. Ved de Verber, som betyde at sætte i Bevægelse, tillægges det, som bevæges, i Regelen i Dat.; saaledes her vörusekkunum (Dat. Pl. med best. Art.) til kipti. — bauð Impf. Ind. af bjóða. — þiggr Præs. Ind. af þiggja. — hversu farit háfði með þeim feðgum *hvorledes det var gaaet med* (d. e. mellem) *ham og hans Fader.* — þeim stundum. Dat. bruges oftere for at betegne Tiden, i hvilken noget sker. — þau misseri. Den Tidsbestemmelse, som tilkjendegiver, hvor længe noget varer, sættes i Akk. — nam Impf. Ind. af nema. – at þorsteini *af*, *hos Th.* – virðist Impf. Ind., her brugt upersonligt. Meningen: *alle Folk der havde stor Agtelse for ham.* Ved passive Verber kan det, som i den aktive Form vilde have været Subjekt, tilföies i Dat., som her öllum mönnum (altsaa egentlig: *der næredes stor Agtelse for ham af alle Mænd*).

L. 16. skemtu 3 P. Pl. Impf. Ind. af skemta. sk. sér at tafli *morede sig med Bretspil.* — þau Helga ok Gunnlaugr se Anm. til S. 1 L. 13 og S. 2 L. 11. — hvárt Neutr., fordi Udtrykket omfatter Personer af begge Kjön (Anm. til S. 1 L. 13). — þeirra *af dem* (Delens Gen.). — annars Neutr. af samme Grund som hvárt. — lagði hvárt — bráðliga d. e. *de fattede snart Kjærlighed til hinanden.* — bar á upersonligt, raunir Objekt derfor; egentlig: *som det bar Pröver paa*, *som der kom Prøver paa siden* d. e. *som siden viste sig.* — hafi 3 P. Sg. Præs. Konj. af hafa. — mátti 3 P. Sg.

Impf. Ind. af mega. — alla *hel* d. e. *ganske* (Apposition til hana).

L. 25. einn er sá hlutr, er *en er den Ting, som* d. e. *der er en Ting, som.* — kent Perf. Part. Neutr. af kenna. — þat er lítit mál *det er en liden Sag* d. e. *en let Sag.* — atferli *Adfærden* d. e. de Ordlag, man efter islandsk Lov skulde bruge, naar man festede sig en Kvinde hos hendes Fader eller Formynder. — hvárt mér hafi skilizt, upersonligt passivt Udtryk med det, som efter Meningen er Subjekt, i Dat. (Anm. til L. 15). Man oversætter i aktiv Form: *om jeg har forstaaet det.* — þreifaði í hönd hánum *vilde gribe ham i Haanden.* — veit (Imp. af veita) mér nú þetta *tilstaa mig nu dette, gjör mig nu denne Villighed.* — þessu skulu engi undirmál fylgja *ingen Underfundighed skal fölge dette* d. e. denne Spög skal ikke bruges i svigagtig Hensigt (skal ikke kunne tages som Alvor). — nefndi sér vátta (Akk. Pl. af váttr) *nævnte sig Vidner* d. e. tog Vidner paa Festemaalet.

S. 7 L. 1. mætti 3 P. Sg. Impf. Konj. af mega. — nýta *nytte* d. e. være tilstrækkeligt, gyldigt efter Loven. — Med goðorð betegnes det Embede at være Gode (goði). Saa kaldtes Heredshövdingerne paa Island, som paa en Gang var Heredets verdslige Formænd og Heredstemplets Forstandere, altsaa forenede verdslig og geistlig Virksomhed. Alle Landets Goder i Forening tilligemed den af dem valgte Lovsigemand (lögsögumaðr) styrede Forhandlingerne paa Landets almindelige Thing, Althinget (alþingi); Goderne med endel af dem selv opnævnte Mænd dannede Lagretten (lögrétta), som afgjorde alle Sager paa Thinget. — suðr þar um nesin *rundt omkring paa Nessene der syd*; herved menes vel Nessene i den sydligste Del af Faxefjorden, hvor Mosfell ligger.

L. 7. Geirný böies som Ingibjörg (S. 5 L. 18), dog saaledes, at der i de andre Kasus kommer et j frem foran Endelsen (sml. § 55, a); Gen. Geirnýjar; Dat. og

Akk. **Geirnýju.** — **er nam suðr Grindavík** *som tog Grindevik sydpaa* ɔ: som tog Land til Beboelse og Eiendom der. Grindevik ligger paa Sydsiden af den Halvö, som i Syd lukker for Faxefjorden, altsaa paa Islands Sydkyst og længere syd end de för omtalte Steder. Molde-Gnup var altsaa en af Landnamsmændene, Islands förste Bebyggere, saa kaldte, fordi de ved Ankomsten tog Land (**námu land**) d. e. tilegnede sig med visse Ceremonier som Eiendom saameget af det herrelöse Land, som de vilde. — **synir** Nom. Pl. af **sonr.** — **Þórarinn** böies som **himinn** § 46. —

L. 9. **fyrir þeim** *foran dem* d. e. den förste af dem. — **hvívetna** Dat. af **hvatvetna** (§ 118, 7) *hvadsomhelst, alt.* — **gott** § 77, 2. — **landa** Gen. Pl. styret af **á milli:** *imellem Landene, landimellem,* nemlig i Handelsfærd. Kjöbmandsidræt, som i den Tid nödvendig var forbunden med lange Söreiser, ansaaes som en hæderlig Beskjeftigelse endog for de fornemste Mænds Sönner; man betragtede den som en nyttig Skole for Livet, og enhver Hövding havde da ogsaa gjerne i sin Ungdom befattet sig mere eller mindre med Handelsreiser.

L. 13. **Ölfus** kaldtes Heredet paa Vestsiden af Ölvusaaen, som fra den sydlige Ende af Ölvusvandet (ved hvis Nordende Althinget holdtes, hvorfor det ogsaa kaldtes Thingvoldvandet, **þingvallavatn**) löber ud i Havet paa Islands Sydkyst. — **Hjalla** Dat. af Nom. **Hjalli** (§ 67). Skafte Thoroddsön var Lovsigemand paa Island fra 1004 til 1030. — **Rannveig** Gen. **Rannveigar** Dat. og Akk. **Rannveigu** (Anm. til S. 5 L. 18). — **var þar vinátta mikil með frændsemi; þar** *der* d. e. mellem Skafte og Anundssönnerne. *Der var stort Venskab med* (foruden, ved Siden af) *Frændskabet* d. e. de vare ikke blot Frænder, men ogsaa meget gode Venner. — **Rauðamelr** (den røde Mæl) laa noget i Nord for Borgarfjorden. Navnene paa Thorfinns fire övrige Sönner synes at være udfaldne her i

Sagaens Text; de nævnes alle syv i Landnamsbogen. — mestir menn *de störste* d. e. *de mægtigste, mest anseede Mænd.* — út þangat *der ude, ude paa den Kant,* egentl. *did ud.*

L. 22. urðu 3 P. Pl. Impf. Ind. af verða. — bezt Neutr. Pl. „*Som bedst har hændt her paa Island*“ d. e. de bedste, som har hændt. Kristendommen blev, som alt sagt, lovtagen paa Althinget i Sommeren 1000. — er áðr var frá sagt *som der för blev fortalt om.* — ýmist — Gilsbakka *snart paa Borg hos Thorstein, snart hos sin Fader Illuge paa Gilsbakke.* — sex vetr se Anm. til S. 6 L. 14. — átján vetra Anm. til S. 1 L. 10. — samdist upersonligt: *der blev da et meget fredeligere, bedre Forhold mellem ham og hans Fader* (sml. S. 6 L. 13).

L. 29. þar d. e. hos Illuge. — Vatnsdalen er en af de Dale, som gaa ned til den store Hunafjord paa Islands Nordkyst (bekjendt af den Saga, som haves om Dalens Landnamsmand, Ingemund den gamle fra Romsdalen, og hans Efterkommere, Vatnsdölasaga). — riðu neml. þeir. — höfðu 3 P. Pl. Impf. Ind. af hafa. — gistu Impf. Ind. af gista. — Grímstungum Dat. Pl. af Grímstungur Pl. (§ 70). — ok var þá sveittr mjök neml. hestrinn. — féngu 3 P. Pl. Impf. Ind. af fá (*da de fik den tilbage*).

S. 8 L. 1. laust Impf. Ind. af ljósta. — vildi eigi svá búit hafa d. e. vilde ikke have det saaledes, vilde ikke lade det gaa hen uden Erstatning. Smalemanden har uden Tvivl været Bondens Træl, og efter Loven tilkom de Böder, som skulde svares for Fornærmelse mod en Træl, hans Herre, ligesom Herren havde at udrede de Böder, som Trælen forbröd ved Fornærmelse mod andre. — bóta Gen. Pl., styret af beiddi. — bónda Dat. Sg. — Indholdet af Gunnlaugs Vise er en Opfordring til nöie at betænke det gjorte Tilbud og en Advarsel om, at han vil angre det, om han forkaster det.

L. 10. í annat sinn *anden Gang*, *atter*. — samit § 98 b. — ór því sem var *ud af det*, *som var* (för) d. e. mod hvad för var Tilfældet. — keypti Impf. Ind. af kaupa. — uppi stóð *stod oppe* d. e. var trukket paa Land, som vore Forfedre altid gjorde med Skibene, naar de ikke vilde bruge dem paa længere Tid. — fluttr Perf. Part. af flytja. Man ser, at ogsaa Gunnlaug skal gjöre sin Udenlandsreise som Kjöbmand. — bjuggu 3 P. Pl. Impf. Ind. af búa. — þótti neml. hánum.

L. 21. Langavatnsdal gaar ned til Borgarfjorden lidt vestenfor Borg og gjennemströmmes af Langaaen. — selja Gen. Pl. af sel. — á þorgilsstöðum Nom. þorgilsstaðir, sml. Anm. til S. 2 L. 6. — fjögur Neutr. Pl. af fjórir (§ 104). — lítt sammentrukken Form af lítit, Neutr. af lítill. — hrossa Gen. Pl., styret af þurfa. — er hann ætlaði af landi *saasom* (*naar*) *han agtede sig fra Landet* (d. e. udenlands). — þann Akk. Sg. Mask. af sá.

L. 30. eigi vil ek þessi, heldr en hin. (þessi og hin Neutr. Pl., neml. hross) *ei vil jeg have disse hellere end* (d. e. ligesaa lidet som) *hine* (de, du för viste mig). — eðr hví sml. Anm. til S. 5 L. 6. — býðr Præs. Ind. af bjóða. — eigi man svá skjótt ráðast: (det) *vil ikke blive afgjort saa hastigt* d. e. det er en Sag, som ikke kan afgjöres i saadan Hast. — hverju Dat. Sg. Neutr. af hverr (§ 116, 2).

S. 9 L. 4. ertu Sammensætning af ert þú (§ 111 Anm.). — lætr 2 P. Sg. Præs. Ind. af láta. — skylir 2 P. Sg. Præs. Konj. af skulu. — er þat ekki jafnræði með ykkr Helgu *det er ikke lige Parti mellem dig og Helga* (hun er for god til dig). Om Udtrykket ykkr Helgu se Anm. til S. 1 L. 13 (þau þorsteinn). — álitit Perf. Part. af álíta. — hvar til ætlar þú osv. *hvorhen tænker du* (*gaar din Tanke*) *med Hensyn til din Dat-*

ters Giftermaal d. e. hvorledes tænker du at bortgifte hende. — gipta neml. hana. syni Dat. Sg. af sonr.

L. 9. meira háttar (Gen. Sg.) vel egentlig: *af större Slags* d. e. anseligere og mægtigere. Gen. af et Subst. med tillagt Adj. forbindes undertiden med et Subst. ved Hjælp af Verbet vera eller umiddelbart uden Verbum som Beskrivelse af dets Egenskab, Beskaffenhed, Art osv. (beskrivende Genitiv). — fer Præs. Ind. af fara. fara í mannjöfnuð d. e. indlade sig paa Mandjævning. — værir (2 P. Sg. Impf. Konj. af vera) þú slíkr maðr er betingende Sætning: *hvis du var slig Mand.* — þá mundi þér eigi frá vísat (nemlig verða) *da vilde du ei blive afvist.* — mart er hér gott mannval *her er meget* (og) *godt Mandevalg* d. e. her er mange gode Mænd at vælge mellem.

L. 14. á er her Præs. Ind. af eiga. — ok alla (neml. á hann) vel mannaða; vi udtrykke dette som Apposition til sonu: *alle dygtige Mænd.* — hvárgi (§ 118, 6) þeirra, Önundar né þorfinns; de sidste Ord er Apposition til þeirra. Udtrykket er mindre nöiagtigt, end naar vi sige: *ingen af dem, hverken Anund eller Thorfinn.* Den negtende Forbindelsespartikel né hörer egentlig kun hjemme i en Form af Udtrykket som den sidst anförte. Forresten maa her ganske vist noget være udfaldet i Sagaens Text; som det nu staar, er nemlig Önund slet ikke forud omtalt af Thorstein.

L. 16. þvíat þik skortir sýnt við hann *thi* (endog) *dig mangler öiensynligt* (meget) *mod ham* d. e. thi endog du staar öiensynlig tilbage for ham. — hvat hefir þú í móti því, er *hvad har du* (at nævne som udfört af dig) *mod det, at.* — þórsnes-þing, en Tid Fjerdingsthing for hele Islands Vestfjerding, holdtes paa Thorsnes, paa Nordsiden af den Halvö, som midt paa Islands Vestkyst skiller Faxefjorden fra Breidefjorden, og var först sat af Landnamsmanden Thorolv Mostrarskegg, fra Öen Moster i

Söndhordeland, som helligede Næsset til Thor og kaldte det Thorsnes. Om Thorgrim Godes og hans Frænders, de saakaldte Kjalleklingers, Strid med Illuge svarte fortælles udförligt i Eyrbyggja-Saga. (Stridens Gjenstand var Illuges Hustru Ingebjörgs Medgift).

L. 19. einn her *alene*, hafði = *fik*, *gik af med*. — þat er við lá (Impf. Ind. af liggja) *det*, *som laa ved* (Sagen) d. e. det, som Sagen dreiede sig om, som der stredes om. — stökta Impf. Ind. af stökkva. — heldr mikilræði d. e. en nok saa drabelig Gjerning. Thorsteins Tvist med sin Nabo Steinar, som tilsidst afgjordes til Thorsteins Fordel ved Bistand af hans Fader Egil Skallegrimssön, fortælles i Egils Saga. — nauztu d. e. nauzt þú. nauzt 2 P. Sg. Impf. Ind. af njóta. *Du nöd* (godt af) *din Fader Egil i det* d. e. det var din Fader Egil, som hjalp dig til Seir i den Sag. — fám Dat. Pl. af Adj. fár.

L. 23. hafðu d. e. haf þú (haf Imp. af hafa). — kúgan her moralsk Tvang, *Trusler*, *Skræmsler*. — þá uppi við fjöllin; þá er Akk. Pl. Mask. af sá, fjöllin Akk. Pl. med bestemt Art. af fjall. — þat kemr þér fyrir ekki d. e. *det nytter dig ikke det mindste*. Meningen af det hele er: *du kan spare dine Trusler til dem deroppe ved Fjeldene; her ude paa Myrerne bryde vi os ikke om dem.* Man erindre her, hvad för er omtalt, at Gilsbakke, Gunnlaugs Fedrenegaard, laa paa Fjeldsiden ved Hvitaaen i en af de fra Borgarfjorden opgaaende Dale, Borg derimod paa Myrerne ved selve Fjordens Bred.

L. 28. þar sem tilkjendegiver her Grunden: *eftersom*, *thi*. — skulir Præs. Konj. af skulu. — slíkt er ekki við skaplyndi þorsteins *sligt passer ikke med*, *er ikke efter Thorsteins Sind*. — alt eins se Ordsaml. under einn. — líkar upersonligt: *det behager mig ikke*, *jeg bliver ikke tilfreds*. — utan se Ordsaml. — Udtrykket með tólfta mann betyder *selv tolvte* eller *med elleve Mænd* (derimod betegner með tólf menn, at der er tolv med foruden

En selv). — göngum 1 P. Pl. Imp. af ganga: *lad os gaa*; ligesaa tölum af tala.

S. 10 L. 2. frændi bruges i Oldn. ogsaa om saa nært Slægtskab som det mellem Fader og Sön eller mellem Söskende. — vakit Perf. Part. af vekja (§ 98 b). — hvern stað eiga skal málit d. e. *hvilken Afgjörelse Sagen skal faa* (egentlig vel: hvor den skal standse, hvad der skal blive Enden paa den). — skal spara upersonligt Udtryk (sml. Anm. til S. 3 L. 25.), som bedst oversættes med Passiv: *skal ei spares*. — til spara *spare dertil*, nemlig for at faa dit Samtykke. — staðfestu d. e. en fast Stilling for Gunnlaug, Gaard og Bo. manna forráð *Hövdingskab over Mænd*; Illuge mener vel, at han vil skaffe Gunnlaug et Godord (Godordene kunde sælges). — ef þá er nær en áðr *hvis det da er nærmere end för* d. e. hvis det kan hjælpe noget til at stemme dig gunstigere for vort Önske.

L. 7. þat eitt finn ek Gunnlaugi *det ene finder jeg* (at udsætte paa) *Gunnlaug*. — þá munda ek lítt seinka *da vilde jeg lidet forsinke* (Sagen) d. e. da vilde jeg ikke betænke mig længe paa at sige Ja (sml. Anm. til S. 5 L. 33). — okkr *os* (*to*) Dat. Dual. af 1 Pers. personlige Pron. (§ 111). þetta — vinslitum d. e. *dette vil komme til at gjöre en Ende paa Venskabet mellem os*. — okkr feðgum *mig og min Sön* (sml. þeim feðgum S. 6 L. 13). — þín orð Akk. Pl. Neutr. — okkra Akk. Sg. Fem. af okkarr (§ 113 b).

L. 12. heitkona, en eigi festarkona d. e. Thorstein vilde blot love hende til Gunnlaug, men ikke lovformeligt feste hende til ham (sml. S. 6 L. 24 og fölgende). — þrjá vetr Akk. Pl., *i tre Aar* sml. Anm. til S. 6 L. 14. — skal lauss allra mála; til lauss maa underforstaaes vera: *skal være löst fra alle mine Ord* (Forpligtelser). allra mála Gen. Pl. styret af lauss, som overhovedet mange Adjektiver, ved hvilke der behöves en

Angivelse af, med Hensyn hvortil Egenskaben finder Sted, styre dette i Gen.

L. 15. ei svá d. e. *ikke til den Tid.* — virðist mér eigi d. e. *ikke behager mig.* — við þetta *med dette, med denne Aftale.* — er þeim gaf byr; gaf (Impf. Ind. af gefa) upers. med byr som Objekt; egentlig *da det gav dem Bör* d. e. da de fik Bör. — skipi sínu Dat. Sg. *med sit Skib.* — norðr við Noreg *nordlig ved Norge* d. e. til det nordlige Norge. — þrándheimr (hvoraf þrándheimi er Dat.) brugtes i Fortiden alene om Landskabet omkring Throndhjem; Byen selv hed Niðaróss efter sin Beliggenhed ved Elven Nids Os og begyndte först i det 15de Aarhundrede at kaldes med sit nu brugelige Navn. — lágu 3 P. Pl. Impf. Ind. af liggja.

L. 20. Jarlerne Erik og Svein Haakonssönner raadede for Norge i Aarene 1000 til 1015, fra Olav Tryggvesöns Fald til Olav den helliges Hjemkomst til Norge. — Hlöðum Dat. af Hlaðir Pl. Fem., Navnet paa det bekjendte gamle Jarlesæde tæt ved Nidaros, efter hvilket Eriks og Sveins Æt hed Ladejarlernes. — Mærk, at ríkr i det oldnorske Sprogs bedre Tid aldrig brugtes i Betydn. *rig* (auðigr), men altid *mægtig.* — Skule Thorsteinssön var Sön af Thorstein paa Borg og Helgas Broder sml. S. 1 L. 14. Skule havde været med paa Erik Jarls Skib i Svolderslaget og der udmærket sig i Kampen. — vel metinn *godt skattet, höit agtet.* — hirðmaðr *Hirdmand*; saa kaldtes den fornemste Klasse af de Mænd, som udgjorde Fyrstens Hird, hans Hof- og Tjenestefolk. Hirdmændene var stadig om ham, spiste ved hans Bord og holdt skiftevis Vagt for ham.

L. 26. grám Dat. Sg. Mask. af Adj. grár, sammentrukket af gráum (§ 32). — kyrtli Dat. Sg. af kyrtill. — leistbrækr eller leistabrækr kaldtes et Slags Buxer, som gik i et med Strömperne. — fœti Dat. Sg. af fótr. — ór upp *op af* (den, Svullen). — fyrir jarlinn *frem for Jarlen.* — hann ok þeir Auðun egentlig overflödigt

Udtryk, da allerede þeir Auðun betegner *han og Audun* (sml. Anm. til S. 1 L. 13). Er vel sat saaledes for særskilt at udhæve Gunnlaug og kan altsaa oversættes: *han og Audun med ham.* — kvöddu 3 P. Pl. Impf. Ind. af kveðja.

L. 30. spyrr 3 P. Sg. Præs. Ind. af spyrja; tíðinda Gen. Pl. styret deraf (*spörger om Tidender*). — hvat manna egentlig: *hvad af Mænd* (Artens Gen., sml. Anm. til S. 1 L. 13) d. e. hvad for Mand, hvad Slags Mand. — takit 2 P. Pl. Impf. af taka. — hins bezta; Sup. betegner her ikke den höieste Grad, men kun en meget höi Grad, sml. Anm. til S. 1 L. 8.

S. 11. L. 1. hvat er fœti þínum *hvad er din Fod* (til Skade) d. e. hvad feiler din Fod. — er á *er paa*, neml. Foden. — ei skal haltr ganga upersonligt: *ei skal* (man) *gaa* sml. Anm. til S. 3 L. 25. — fœtr Nom. Pl. af fótr. — væri vel, at *det vilde være godt, at* (om) o. s. v. freistaðim 1 P. Pl. Impf. Konj. af freista. — leit (Impf. Ind. af líta) við hánum *saa hen til ham.* — trúit hánum vart *tror ham varligt* d. e. varer Eder for at tro ham.

L. 9. lát vera kyrt *lad være roligt, hold dig i Ro.* em 1 P. Sg. Præs. Ind. af vera. — þat læt ek um mælt neml. vera: *det lader jeg være sagt derom, det spaar jeg.* — annarra átján neml. vetra: *at du ei bliver andre atten Aar* d. e. at du ikke lever atten Aar til. — ok heldr lágt *men temmelig sagte.* — engra (af engi) forbœna Gen. Pl. styret af bið (2 P. Sg. Imp. af biðja).

L. 17. bæðir 2 P. Sg. Impf. Konj. af biðja. — Hverra Gen. Pl. af hverr, neml. bœna. — þvílíkan dauðdaga sem Hákon jarl. Jarlen Haakon Sigurdssön, Eriks Fader, blev som bekjendt dræbt af Trælen Kark i sit Skjulested under Svinestien paa Rimol. — setti upersonligt: *det satte* (gjorde) *Jarlen röd som Blod* d. e. Jarlen blev röd som Blod. — fari 3 P. Sg. Præs. Konj. af fara: *lad ham fare* (Konj., som ofte, brugt til at udtrykke en

Opmuntring eller Opfordring til at gjöre' noget). — sem skjótast *som hurtigst, saa hurtigt som muligt.* — verði hann á brottu *lad ham blive borte, komme afsted.*

L. 26. þorkatli Dat. af þorkell (der egentlig heder þorketill og af denne Form har beholdt Dativen, böiet efter § 46). — þeir Gunnlaugr d. e. Gunnlaug og de Folk, som med ham var paa Skibet. — kvámu 3 P. Pl. Impf. Ind. af koma. — Lundúnabryggjur d. e. Bryggerne ved London, som alt den Tid var Englands Hovedstad. — réðu til hlunns skipi sínu d. e. trak sit Skib op paa Land, hvortil brugtes hlunnar, Rullestokke, for at faa Skibet lettere op.

L. 31. Aðalráðr Jatgeirssön; Navnet er, som vore Forfedre pleiede at gjöre med fremmede Navne, omsat i oldnorsk Form; det er Kong Aedhelred (Ethelred), Kong Eadgars Sön, som regjerede i England fra 978 og döde Aar 1016, efterat være overvunden af den danske Konge Knut den mægtige (den store). — Lundúnaborg; paa Oldnorsk kaldes jævnlig fremmede Stæder Borge, borgir, og nævnes, som her, med Tillægget -borg (saaledes ogsaa Rómaborg, Rom; Parísarborg, Paris o. fl.). — Den i Parenthes fölgende Bemærkning om, at Sproget i England, Norge og Danmark var et og det samme, er sandsynligvis en senere Tilsætning, som ikke har staaet i Sagaens oprindelige Text; den er heller ikke rigtig; thi i England taltes dengang det angelsaxiske eller gammelengelske Sprog, som vel var meget nær beslægtet med Gammel-Norsk og Gammel-Dansk, men dog saavidt forskjelligt, at den Tids Engelskmænd ialfald ikke uden længere Tids Övelse kunde forstaa en Nordmand eller Dansk. Men, siden Danskerne og Nordmændene i Slutningen af det 8de Aarhundrede havde begyndt at feide paa England og efterhaanden havde indtaget store Stykker af Landet og bosat sig der, er det vistnok rimeligt, at mange Engelskmænd og saaledes ogsaa Kong Aedhelred kunde have lært de nordiske

Folks Sprog og forstaa dem. — Vilhjálmr bastarðr, den bekjendte Hertug Vilhelm af Nordmandie, almindelig kaldet Erobreren, som i 1066 erobrede England og gjorde Nordmannerne til det herskende Folk der. Dermed blev ogsaa det herskende Sprog det af Nordmannerne talte franske (af vore Forfedre kaldet det vælske, Valska), af hvis Blanding med det angelsaxiske det nuværende engelske Sprog senere fremkom. — gékk d. e. *var gjængs*, *var det almindelige*, *herskende Sprog.*

S. 12 L. 1. er *eftersom.* hann neml. Vilhelm. — þaðan d. e. fra det vælske Land, fra Frankrige (Valland). — hvaðan af löndum d. e. *fra hvilket Land.* sem var *som* (det) *var*, *som sandt var.* — en því hefi ek osv. pludselig Overgang til ligefrem Anförelse af Gunnlaugs Ord (Anm. til S. 4 L. 16). — sótt Perf. Part. af sœkja. sótt á yðvarn fund *sögt til Eders Möde* d. e. sögt Eder. — ort Perf. Part. af yrkja. — stefit *Stevet* d. e. et Omkvæd, som gjentoges uforandret med visse Mellemrum i Kvædet. Et Kvæde med saadant Stev og af nogenlunde Længde kaldtes en Draapa (drápa) og var det gjæveste af de forskjellige Slags af Skaldekvæder, som brugtes; en Draapa maatte til, naar det var en Konge, Skalden vilde hædre. Kvad han til Ære for en Mand af ringere Værdighed, f. Ex. en Jarl, saa var det nok med en Flokk (flokkr) d. e. et kortere Digt uden Stev.

L. 12. í skaut niðr *lige ned paa Skjödet.* — gerði hann hirðmann sinn *gjorde ham til sin Hirdmand.* Ved Verber, der betyde at gjöre En til. Noget, sættes baade denne og det, hvortil han gjöres, i Akk. — þrim Dat. Pl. af þrír (§ 103). — er fyrir þeim var *som var for dem* d. e. som var Formand for dem, den fornemste af dem. — sel 2 P. Sg. Imp. af selja. — mun þat ráðligt neml. vera. — at nefndum degi *til en nævnt*

Dag, *til en bestemt Tid.* — skal á þat hætta upers.: *skal man* istedetfor *skal jeg vove paa det.*

L. 21. fann Impf. Ind. af finna. — nú hefir lítt til tekizt *nu er det gaaet lidet heldigt* d. e. nu var du uheldig, handlede uforsigtigt. — eig ekki við hann *hav intet* (at gjöre) *med ham.* — illa er oss (Dat.) farit *ilde er det da bevendt med os*, *vi er ilde farne.* — hirðmönnum yðrum Apposition til oss. — ganga upp á betyder *velte sig ind paa*, *overfalde.* Gunnlaug skylder altsaa med sin sædvanlige Fremfusenhed Kongen for, at han bruger sine Hirdmænd til at forurette Mænd, som intet ondt har gjort. — slíka *slige* (Mænd), nemlig som denne Thororm. — sitja yfir váru (Dat. Sg. Neutr.) *sidde over vort* d. e. rolig tilegne sig vor Eiendom.

Meningen af Gunnlaugs Vise: *Det er lidet raadeligt for dig at forholde mig de Penge*, *du ved Kneb har faaet fra mig; du maa vide*, *at jeg kaldes Ormstunga og at jeg ikke har faaet det Navn for intet.*

L. 34. bjóða þér lög *byde dig Lov* d. e. lovlig Afgjörelse (som Tvekamp dengang var). gjalt og gakk 2 P. Sg. Imp. af gjalda og ganga. (§ 121 b). Istedetfor Imp. skulde man ellers her efter at vente Konj. at þú gjaldir eðr gangir; men ogsaa her er i afhængigt Udtryk indblandet Former, som höre hjemme i den direkte Tale (sml. Anm. til S. 4 L. 16). — Navnet hólmganga paa Tvekampen (ganga á hólm *gaa paa Holm*) kommer deraf, at man ialfald i de ældste Tider valgte en Holm til at holde den paa, for at have en naturlig begrænset Kampplads. Da Holmgang i den hedenske Tid var lovgyldigt Middel til at afgjöre, hvem der havde Ret i en Tvist, var der meget nöiagtige Regler for Maaden, hvorpaa den skulde holdes: den udfordrede skulde hugge först; man maatte almindelig kun bruge Sværd af en vis Længde; ingen kunde, uden at tilstaa sig overvunden, vige mere end et vist Antal Skridt tilbage o. s. v.

S. 13 L. 1. hló Impf. Ind. af hlæja. — til þess hefir engi orðit *til det er ingen blevet* d. e. har ingen budt sig frem, har ingen vovet sig. — fyrri Adj., hvor vi bruge Adv. *för.* — skarðr hlutr egentl. *en Del, hvori der er gjort et Skaar*; bera skarðan hlut fyrir einhverjum d. e. komme saaledes fra det i Strid med En, at man lider Skade; komme ilde fra det med En. — sagði konungi svá búit *sagde Kongen denne Sagernes Stilling* (Ordsaml. under búa) d. e. fortalte Kongen, hvad der var skeet. — nú er komit í allúvænt efni upersonligt: *nu er det kommet i en meget uheldig Stilling, nu er du ilde faren.* — deyfa vápn d. e. gjöre, at Vaaben ikke bide paa En, gjöre sig usaarlig, en Evne, som almindelig Berserkerne troedes at have.

L. 6. mínum ráðum *efter mine Raad.* Dativ betegner ofte Maaden, hvorpaa noget sker. — annat nemlig sverð. — til hólms d. e. til Holmgangen. — búnir Nom. Pl. Mask. af búinn (§ 98 a). — sýnir hánum neml. sverðit; ligesaa maa sverðinu underforstaaes til bregðr (bregða styrer Gjenstanden i Dativ sml. Anm. til S. 6 L. 9). — konungsnaut. nautr, sammensat med Gen. af et Personsnavn, betegner en Gave af denne Person, noget, som han før har eiet (af njóta *nyde, bruge*). Her konungsnautr = det af Kongen skjenkede Sverd. — dregr Præs. Ind. af draga. dr. á hönd sér neml. lykkjuna. — hræðumst § 178. — hjó Impf. Ind. af höggva. — ok af hánum o. s. v. *hug næsten hele Skjoldet fra ham* d. e. hug hans Skjold næsten ganske i Stykker.

L. 16. stóð hlífarlauss fyrir d. e. for Hugget. — hit sama vápn ok hann sýndi *det samme Vaaben som han viste frem.* Efter hinn sami kan *som* udtrykkes baade ved ok og sem. — Thororm synes at have været en af de i Hedendommens Tid ofte omtalte Holmgangsmænd af Profession, som drog omkring fra Sted til Sted for at yppe Strid med Folk og udfordre dem til Holmgang.

Saa almindelig frygtede, som disse Folk var, lykkedes det dem som oftest derved at tiltrodse sig, hvad de vilde; fandtes der engang imellem nogen, som havde Mod til at modtage Udfordringen, vandt gjerne Holmgangsmanden ved sin Øvelse i den Slags Strid Seir, og efter Holmgangsloven tilfaldt da alt den faldnes Gods ham. Det Slags Folk var paa den Tid en sand Landeplage, og det var derfor naturligt, at den, som nedlagde en saadan Holmgangsmand, som her Gunnlaug, vandt stor Ære og almindelig Tak.

L. 20. er skip géngu milli landa d. e. da Skibsfarten begyndte at aabnes. — at sigla nökkut d. e. til at gjöre nogle Söreiser. — hvat hann vildi þá d. e. om hans Mening dermed. — I Visen siger Gunnlaug, at han har lovet at gjeste tre Konger og to Jarler, og lover at komme tilbage til den Tid, som Kongen vil sætte ham. — at öðru hausti *til anden Høst* d. e. til næste Höst. — Dyflinn (Fem.) Dublin paa Irlands Østside, dengang Hovedstad i et af norske Vikinger omkring 850 oprettet Rige, som omfattede en stor Del af Irland og som stod i over 300 Aar. I dette Rige var paa Gunnlaugs Tid Sigtrygg Silkeskjeg Konge, som hans Fader Olav Kvaran havde været för ham; hans Moder Kormlad var en indföd irsk Kongedatter.

S. 14. L. 18. vili þér for vilit þér (*vil I*). Naar det pers. Pron. fölger umiddelbart efter Verbets Former i 1 og 2 P. Pl., udelades ofte -m og -t af Verbets Endelse (saaledes altsaa ogsaa vilju vér for viljum vér). — knörr kaldtes et eget Slags Skib, som var bygget til Handelsfart, bredt og dybt for at kunne rumme ret meget.

L. 27. hann var vel til íslenzkra manna *var vel mod* d. e. *var venlig stemt mod islandske Mænd, viste sig som en Ven mod alle Islændinger.* — svá stórra manna sem hann var á Islandi *af saa store Mænd paa Island som han var* d. e. saa god og gjæv Æt som han havde paa Island (stórra manna beskrivende Gen., sml. Anm. til S. 9 L.

9). — flokkr se Anm. til S. 12 L. 7. — silfrrekna alla *helt sølvindlagt*, *indlagt med Sølv helt over*. — hit sama brugt som Adv. *paa samme Vis*, *ligervis*. — kaupmönnum þeim er; vi bruge ubestemt Udtryk: *nogle Kjöbmænd som*. — kómu neml. han og Kjöbmændene.

S. 15 L. 1. Konungahella gammel og stor Kjöbstad ved Götaelven et Stykke op fra Söen, paa den vestre, dengang norske Side af Elven. — Gautland hit vestra, det svenske Landskab Vestergötland. — í Skörum Byen Skara i Vestergötland (sml. Anm. til S. 2 L. 6). — þar réð fyrir d. e. for den raadede. — atfangadag Akk. for at tilkjendegive Tiden, naar noget skeer.

L. 12. skipaði þeim hjá Gunnlaugi *gav*, *viste dem Sæde hos* (ved Siden af) *G*. — framar Adv. (*længere fremme*) for Adj. (*fremmeligere*, *gjævere*). — Gunnlaug roser i sin Vise Sigurd Jarl som dygtig Stridsmand, men mener dog, at „Erik har seet flere Bölger öster paa Havhesten“ (d. e. Skibet).

L. 27. lét; som Subjekt maa underforstaaes jarl. lét þau orð um fara *lod de Ord fare om* (dette, i den Anledning) d. e. ytrede sig saaledes derom, lod sig forlyde med at. — Tíundaland var en Del af det nuværende svenske Landskab Upland; der laa Landets största Helligdom i den hedenske Tid, Fröys Tempel i Upsala; ogsaa holdtes Hovedthinget, Upsala Thing, der og Kongerne opholdt sig almindelig der. — nær þingi d. e. nær ved den Tid, da Thinget skulde holdes.

S. 16 L. 5. hinum úæðra bekk sml. Anm. til S. 4 L. 25. — hinnar beztu ættar *af den bedste Æt* (beskrivende Gen. som ovenfor stórra manna). — fari og siti Konj. i opfordrende Mening (*lad ham gaa og sidde*) sml. S. 11 L. 22. — hlýddit og gæfit 2 P. Pl. Impf. Konj. af hlýða og gefa. — yfir kvæðum at sitja *at sidde over Kvæder* d. e. at sidde og höre paa Kvæder.

L. 12. sagði hvárr öðrum (Dat. Sg. Mask. af

annarr) *hver fortalte den anden, de fortalte hinanden.* — gerist vel með þeim *der bliver god Forstaaelse mellem dem, de blive gode Venner.* — fyrir konungi *for Kongen* d. e. hos ham, i hans Nærværelse. — þat má nú neml. vera *det kan nu ske*; ligesaa maa til má vel strax efter underforstaaes vera.

L. 21. ek á fyrr at flytja *jeg har først at fremføre* (mit Kvæde) d. e. jeg har Ret dertil. — er ek kom *fordi jeg kom.* — hvar kvámu feðr okkrir þess, at; þess hörer til hvar; det hele maa oversættes: *hvor kom vore Fedre til et saadant Sted, at* (et Sted, hvor). — eptirbátr föður þíns d. e. efter ham i Rang og Anseelse (ligesom Skibsbaaden slæber efter Skibet), hans Undermand. — hvar nema alls hvergi *hvor uden slet ingensteds*, stærkere og livligere Udtryk, end om der havde staaet blot alls hvergi. — skal ok svá með okkr vera (det) *skal ogsaa være saaledes mellem os, der skal være samme Forhold mellem os.*

L. 25. gerum 1 P. Pl. Imp. *lad os gjöre.* gerum þá kurteisi d. e. lad os vise dem Höviskhed, være saa höviske. — ef hann hefir eigi sitt mál *hvis han ikke faar sin Sag* (frem), *hvis han ikke faar sin Vilje.* — orta kunde ogsaa hede ort; se § 175, 1. — er lokit (Perf. Part. af lúka) var drápunni upersonligt: *da der var Slut paa Draapaen, da den var kvædet til Ende.* — stórort Neutr. Sg. af stórorðr.

S. 17 L. 2. at sjá *at se til, af Udseende.* — drápunnar verðr *en Draapa værd* (vi bruge her ubest. Artikel, hvor Oldnorsken bruger best.). Ved Adj. verðr tilföies det, som En er værdig til (fortjener) i Gen. (saaledes her drápunnar). — tölum 1 P. Pl. Imp. af tala. — til man verða tekit, þótt síðar sé *der kan blive taget fat paa det, om det end er* (sker) *senere* d. e. dertil kan altid siden blive Tid.

L. 9: lokit skal nú okkarri vináttu neml. vera *nu skal der være Slut med vort Venskab* (vináttu Dat., styret af lokit). — einhverju sinni *engang, engang i*

Fremtiden (Tidens Dat., sml. Anm. til S. 6 L. 13). — vildir mik hér neml. vanvirða. — hvergi-þess, at *til intet saadant Sted, at* d. e. til intet Sted, hvor. — gaf hánum neml. Ravn.

L. 18. Leiruvágr fyrir neðan Heiði (Akk. Sg. af Heiðr f., § 55 b; betyder *Hede, Mo*) var en Vig af Faxefjorden, omtrent lige ned for Mosfell. — urðu hánum fegnir frændr ok vinir *Frænder og Venner bleve glade over ham* d. e. over hans Hjemkomst. Dativen (hánum) betegner Grunden, hvorfor. — lögmaðr for lögsögumaðr, som var denne Embedsmands rette Navn paa Island (sml. Anm. til S. 7 L. 14). Om Skaftes og Ravns Frændskab se S. 7 L. 15.

L. 26. miklu meiri — en hann muni *meget större, end* (at) *han skulde.* — þess neml. sin Forpligtelse til Helga. — búðar; Thorstein havde som en af Islands förste Hövdinger sin egen Bod paa Althinget ligesom paa sit Heredsthing, sml. Anm. til S. 2 L. 3. — auðr fjár *Rigdom, Overflod af Gods* (fjár, Gen. af fé, Artens Gen., sml. Anm. til S. 1 L. 13.). — frændaafli mikill ok vina; til vina maa atter underforstaaes afli. — er til váru nefndir með yðr *som var nævnte til* (denne Sag) *mellem Eder* d. e. hvorom der i denne Sag var Tale mellem Eder, som var aftalt mellem Eder.

S. 18 L. 1. til koma *komme til* d. e. komme til (for) at fuldbyrde det aftalte Giftermaal. — hverja ván osv. *hvilket Haab skal vi da have om denne Sag* d. e. hvilket Svar kan vi da vente paa vor Bön. þessa máls styret af ván, som overhovedet Substantiver, hvorved der behöves en Angivelse af Gjenstanden for det i dem indeholdte Begreb, forbindes med denne i Gen. — munu vér; om Formen af munu se Anm. til S. 14 L. 18. — annat sumar *anden Sommer* d. e. næste Sommer, som at öðru hausti S. 13 L. 31. sumar Tidens Akk., sml. Anm. til

S. 1 L. 16. — má þá sjá upersonligt; (man) *kan da se* (betænke); sml. Anm. til S. 3 L. 25.

L. 6. ekki fór þetta tal leynt *ikke for denne Tale skjult* d. e. det blev snart fortalt, bekjendt overalt. — þeir Skapti d. e. Skafte og Ravn. — ek á fár dœtr fyrir at sjá *jeg har faa Døtre at se for* d. e. sörge for, bortgifte. Thorstein havde efter Egilssaga kun en Datter foruden Helga. — at engum manni yrði þær at rógi *at de* (mine Dötre) *blev ingen Mand til Bagvaskelse* d. e. at de ikke blive Gjenstand for Folkesnak. yrði Impf. Konj. af verða.

L. 14. kann ek hér nú fátt til at leggja *jeg kan nu lidet lægge til her* (i denne Sag) d. e. jeg har lidet at sige i denne Sag. — er atter *eftersom.* — efni Gunnlaugs d. e. hvorledes nu hans Tanker og Planer er. — kvæmi Impf. Konj. af koma. — hugði ilt til ráða d. e. var ilde tilfreds med (egentlig: til, med Hensyn til) denne Bestemmelse.

L. 27. Knútr hinn ríki Sveinsson er den navnkundige Kong Knut den mægtige eller som han ogsaa kaldes, den store, Sön af Kong Svein Tjugeskjeg (Tveskjeg), som tilsidst regjerede baade Danmark, England og Norge og döde 1035. — unnit Perf. Part. af vinna. — danskra manna *af danske Mænd* (Artens Gen.). — höfðingi fyrir neml. for Hæren. — Sigvaldi jarl er den Jarl Sigvalde, som var Jomsvikingernes Hövding og förte dem i Slaget i Hjörungavaag. — hélt þat ríki undir Knút konung *holdt det Rige under Knut Konge* d. e. holdt det til Lydighed mod ham.

S. 19. L. 2. þar sem þú ert er Grundssætning: *da du jo er.* — sumri Dat. Sg. af sumar. — sjám (1 P. Pl. Imp.) vit þá *lad os se* (til) *da* d. e. lad os tænke paa det, naar den Tid kommer. — mitt Neutr. Sg. af Adj. miðr.

L. 12. þau er til Íslands bjuggust (3 P. Pl. Impf. Ind. af búast) *de, som rustede sig til* (at fare til)

Island. — Hallfreðr vandræðaskáld er noksom bekjendt af Olav Tryggvesöns Saga, hvis Skald han var og som havde givet ham Tilnavnet Vandrædeskald (se Snorre, Olav Tr. Saga Cap. 251, S. 133 i Munchs Oversættelse). — Agðanes er ved Indlöbet til Throndhjemsfjorden. — gaf þegar byr sml. Anm. til S. 10 L. 17.

L. 18. síð sumars *sent paa Sommeren* (Delens Gen., som ogsaa undertiden staar ved Adverbier, som betegne Tid og Sted). — ok þó úgerla *og* (men) *dog utydeligt* d. e. han havde ikke hört saameget, at han havde faaet ret Greie paa Sammenhængen. — vissi Impf. Ind. af vita. — slíkt, sem hann vissi af *sligt* (d. e. saameget), *som han vidste af* (Sagen, om Sagen).

Indholdet af Gunnlaugs Vise: *Lidet bryder jeg mig om, at Östenvinden tumler haardt om med vort Skib; mere ærgrer det mig, at det Ord gaar, at jeg ei er lige saa rask Karl som Ravn.*

L. 28. þess þyrfti (Impf. Konj. af þurfa) upersonligt: *der kunde være Trang for det, det kunde behöves.* I Konj. sættes undertiden en Sætning, naar man ikke vil udsige dens Indhold med fuld Sikkerhed, men blot som noget, der muligens kunde være saa. átta ek at gjalda *jeg havde at betale* d. e. jeg skyldte.

L. 32. vár Gen. Pl. af 1 P. pers. Pron. (*til os*). — sex tigu (Akk. Pl.) manna egentl. *sex Tiere af Mænd* (manna Artens Gen.) d. e. 60 Mand. — strenginn d. e. Landtouget. — rak upersonligt, skipit Akk., styret deraf; at oversætte med Passiv: *Skibet dreves* (drev) *op.* — ok búit neml. var. — sjálfdœmi *Selvdom* d. e. saadan Afgjörelse, at det overdroges Ravn selv som den fornærmede at sætte Boden. — galt Impf. Ind. af gjalda. — eru slíkar mínar at segja frá hánum; til mínar maa underforstaaes sögur: *slige Sagn har jeg at sige om ham* d. e. det er, hvad jeg har at fortælle om Ravn.

S. 20 L. 1. var þeim eintalat um Helgu upersonligt; Dativen þeim udtrykker det, som i Aktiv vilde

have været Subjekt (sml. Anm. til S. 6 L. 15); altsaa, oversat i aktiv Form: *de talede sig imellem om Helga.* — hann neml. Hallfred. — Gunnlaugs Vise udtaler hans Forvisning om, at det ei vil lykkes Ravn at vinde Helgas Kjærlighed. — á Melrakkasléttu; Melrakkesletten er Islands nordligste Pynt i Nordöst. — hálfum mánaði; om Grunden til Dat. se Anm. til S. 4 L. 29. — fyrir vetr d. e. för Vinternat (14 Oktbr.).

L. 10. gékk í glímur *gik i Brydekamp, gav sig til at brydes.* — gékk þeim illa við hann *det gik dem ilde mod ham, de kunde ei staa sig mod ham.* — varð komit upersonligt, fangi (Dat. Sg.) styret deraf: *da kom det til Täg mellem ham og Gunnlaug* (með þeim Gunnlaugi); *da kom de i Kast med hinanden.* — hét á þór til sigrs sér *paakaldte Thor sig til Seir* d. e. for at vinde Seir. Paa den Tid, her tales om, var Kristendommen först for faa Aar siden indfört paa Landet, og Thord var vist ikke den eneste, som endnu troede paa de gamle Guder og ventede sig Hjælp af dem; ved Kristendommens Indförelse paa Island havde man endog udtrykkelig fastsat, at ingen skulde straffes, fordi han blotede (ofrede til) de gamle Guder, naar det kun skede hemmelig. Man gjorde det for at böie Hedningernes Modstand, da man skjönnede, at disse og andre Levninger af Hedenskabet alligevel snart vilde dö ud af sig selv, som ogsaa efter Sagaens Vidnesbyrd ganske rigtig slog ind.

L. 15. feldi hann mikit fall. Ved intransitive Verber og ved transitive, som allerede desforuden har en Gjenstandens Akk., kan en Akk. tilföies af et Subst., som indeholder samme Begreb som Verbet, almindelig dog kun med Tillæg af et Adj. Meningen: *fældede ham, saa at det blev et svært Fald.* — stökk ór liði; det er altsaa den Hjælp, som Thor yder Thord. Man ser, at Sagafortælleren heller ikke har troet Hedningernes Guder ganske magtlöse; saaledes troede og lærte jo ogsaa de kristne Hednin-

geomvendere, at de baade var til og havde Magt, men som onde Aander.

L. 21. er þat réðst *da det* (Giftermaalet) *blev aftalt.* — svarar engu egentlig: *svarer med intet.* Dat. bruges for at betegne Midlet og Redskabet, hvormed noget gjöres (Midlets Dativ). — vafiðr af vefja (§ 98 b). — sátu at brúðlaupinu *sad ved Brylluppet* d. e. holdt Brylluppet. — kvað þat ekki ráð neml. vera: *sagde det være intet Raad* d. e. at det ikke var Raad, som duede; at det ikke var raadeligt. — þótt hann léti ekki á sjást (= sjá á sér), *skjönt han ei lod det mærke paa sig* sml: Anm. til S. 2. L. 31. — því *af den Grund.* — Norðrá er en af de Aaer, som gaa ned i Borgarfjorden.

L. 34. sem mælt er *som sagt er, som Ordsproget siger.* — lengi man þat, er ungr getr *længe mindes man det, som man ung nemmer.* man upersonligt sml. Anm. til S. 3 L. 25. — var henni nú ok svá *saa var* (det) *nu og for hende, saa gik det nu ogsaa hende.*

S. 21 L. 1. þat varð til nýlundu *det blev* (hændtes) *der til Nyhed* d. e. der spurgtes den Nyhed. — Húngerðar sml. S. 1 L. 12. — Hafr-Björn betyder *Bukke-Björn* (af hafr m. *en Buk*). — skyldu þau ráð takast d. e. Giftermaalet skulde fuldbyrdes, Brylluppet skulde staa. — risu 3 P. Pl. Impf. Ind. af rísa. — Indholdet af Ravns Vise: *Jeg drömte, at jeg laa huggen i din Arm, og at din Seng var rödfarvet af mit Blod, saa at du ei kunde binde mine Saar.*

L. 17. svikit Perf. Part. af svíkja. — út kominn neml. vera. — fluttist (Impf. Ind. af flytjast) *bragtes* (om blandt Folk), *blev bekjendt.* — nýtti lítit af samvistum við hana *havde liden Nytte af Samværet med hende, havde liden Glæde af sit Egteskab.* — til boðs d. e. til det ovenfor omtalte Bryllup paa Skaanöy. — býst 2 P. Sg. Præs. Ind. af búast. — slá ekki slíku á þik *slaa ikke sligt paa dig* d. e. lad ikke sligt komme over dig,

komme dig til Last. Om Dativen slíku se Anm. til S. 6 L. 9. — einni konu *en enkelt Kvinde*, ringeagtende Udtryk. — lát sem þú vitir (2 P. Sg. Præs. Konj. af vita) eigi *lad, som om du ikke vidste det, ikke ænsede det.*

L. 30. var þeim — skipat upersonligt, sml. Anm. til S. 4. L. 23. (*der blev anvist dem Plads*). — Om Öndveget og Pallen se Anm. til S. 4 L. 25. — rendi Impf. Ind. af renna. — kemr þar at því osv. upers.: *der kommer det til det, som sagt er* d. e. der gaar det saaledes, at det gamle Ordsprog sandes. — ann Præs. Ind. af unna *elske.*

S. 22. L. 3. Ved afbragð sættes det, fremfor hvilket det omtalte udmærker sig, i Gen.; saaledes her annarra manna. — fyrir margs sakir *for megets Skyld, for mange Tings Skyld* (margs Neutr. af Adj., brugt som Subst.; Apposition dertil de fölgende Genitiver, afls osv.). — brugðu 3 P. Pl. Impf. Ind. af bregða; göngu Dat. Sg. af Subst. ganga. Egentlig: *Kvinderne forandrede sin Gang* d. e. de gik hen for sig selv, gik tilside for at gjöre sine Forberedelser til Reisen. — töluðu neml. þau. Indholdet af Gunnlaugs förste Vise: *Jeg har ingen glad Dag havt, fra den Tid Helga hed Ravns Kone; lidet tænkte hendes Fader paa min Tunge, da han giftede hende bort for Penges Skyld.* I den anden siger han, idet han giver Helga Kappen, at han har ondt at lönne hendes Forældre, fordi de havde giftet hende bort.

L. 22. hlaðinu se Anm. til S. 6 L. 3. — hljóp Impf. Ind. af hlaupa. hl. á bak einhverjum hesti *löb en Hest paa Ryggen* d. e. sprang op paa en Hest. — ekki er at hopa upers.: *ikke er at hope* d. e. det behöves ikke. — býð 1 P. Sg. Præs. Ind. af bjóða. enga ógn býð ek þér *intet Skræmsel byder jeg dig* d. e. du har ikke noget at frygte af mig nu. — til hvers þú hefir unnit *hvortil du har handlet* d. e. hvad du har fortjent ved din Handlemaade.

L. 28. Ravns Vise: *Det sömmer sig ei for os at lægge os i Strid om en eneste Kvinde; saare mange slige er der*

söndenfor Havet: det har jeg selv seet. — margar neml. konur. — en eigi þykki (Konj.) mér svá *men at det* (dog) *ei tykkes mig saa.* (Maaske burde heller læses þykkir (Ind.), hvorved Meningen bliver: *men ei tykkes mig saa.* — hlupu 3 P. Pl. Impf. Ind. af hlaupa. — ættist 3 P. Pl. Impf. Konj. af eiga, refl. Form.

S. 23 L. 1. Gunnlaugs Vise indeholder en Klage over, at den væne Kvinde var bortgivet for Penge, medens Adalraad hindrede ham i at fare hjem. — hvárirtveggju *begge* d. e. paa begge Sider, baade Ravns og Gunnlaugs Fölge.

L. 14. lykt Perf. Part. af lykta. — dregst (Perf. Part. af dragast) til fjándskapar við mik *draget dig til Fiendskab mod mig* d. e. gjort dig til min Fiende. — Öxarárhólmr laa ved Öxaraaens Udlöb i Thingvoldvandet. — sem ván var at þér *som Forventning var af dig, som det kunde ventes af dig.* — ilt Neutr. Sg. af illr. — þeirra Delens Gen.

L. 23. váru þat lög; Prædikatet retter sig her ikke efter Subjektet (þat), men efter Prædikatsordet (lög). Saaledes regelmæssig, naar Subjektet er þat eller þetta, og Sætningen har Prædikatsord. — sá er vanhluta o. s. v. Udtrykket er strengt taget mindre rigtigt, da Nom. sá ei kan sættes i nogen grammatisk Forbindelse med foregaaende Sætning. Ligefrem oversat: *det var Lov i den Tid at tilbyde Holmgang, den som tyktes sig lide Uret af en anden* d. e. naar En tyktes sig lide Uret. — Gunnlaugs og Ravns Viser för Holmgangen udtrykke begge Haab om Seir i den forestaaende Kamp; kun viser Gunnlang sig, som rimeligt efter hans Karakter, tillidsfuldere og vissere paa Seiren.

S. 24 L. 5. skildi Dat. Sg. af skjöldr. Ved Holmgange, hvor alt gik nøie til i den foreskrevne Form, blev de kæmpendes Skjolde altid holdte af andre, hvis Forretning det da naturligt var at afböde Modstanderens Hug. — brast Impf. Ind. af bresta. — hjölt n. Pl. kaldtes med et Ord Parerpladen og Knappen paa Sverdet; Mellemstyk-

ket, det egentlige Haandtag, hed meðalkafli (ovenfor S. 13 L. 12). — er til var höggvit af miklu afli *da der blev hugget til* (af Gunnlaug) *med stor Kraft.*

L. 11. hraut Impf. Ind. af hrjóta. — skeindist heldr en eigi *flængedes hellere end* (slet) *ikke* d. e. det var saavidt, at han netop fik en liden Flænge. — kvað ekki reynt vera *sagde det ikke være prövet, paastod, at det ikke var kommet til nogen Pröve* (hvoraf det kunde skjönnes, hvem der havde seiret og fölgelig havde Ret). — vit Hrafn d. e. Ravn og jeg sml. Anm. til S. 1 L. 13. — fjarri at skilja okkr *fjærnt til at skille os* d. e. for langt borte til at skille os. — af skyldi taka upersonligt; oversættes passivt: *at alle Holmgange skulde afskaffes fra den Dag.*

L. 26. framin Perf. Part. af fremja. *Denne Holmgang har senest været fremmet paa Island* d. e. dette er den sidste Holmgang, som har været fremmet. — börðust 3 P. Pl. Impf. Ind. af berjast. — ánni Dat. Sg. med best. Art. af á. — Indholdet af Gunnlaugs Vise: *Kvinden* (Helga) *blev födt til at volde Strid blandt Mænd; stor var min Attraa efter at eie hende; men nu er det bagefter til liden Tarv at se hende.*

S. 25. L. 4. leit Impf. Ind. af líta. — Gunnlaugs Vise: *Kvindens Braamaane* (Braaens, Øienlaagets Maane er i Skaldesproget = Øiet) *skinnede paa mig; men den Straale gjör siden hendes og min Ulykke.* — eptir þetta umliðit *efter dette omledet* d. e. da dette var ledet, var forbi. — nema hann lá; nema her brugt som Konjunktion: *uden han laa* d. e. alene han laa (endnu). — lokrekkja = lokhvíla sml. Anm. til S. 4 L. 25. innar af seti *ind fra Sædet* d. e. indenfor de Bænke, hvorpaa man sad om Dagen (bag disse var, som i nys anförte Anmærkning forklaret, Sengene indrettede ved Væggen). — var þar kominn Hrafn *der var Ravn kommet* d. e. det var Ravn.

L. 14. spratt Impf. Ind. af spretta. — gat Impf. Ind. af geta. gat fengit vápn sín *fik grebet sine Vaa-*

ben. — við engu skal þér hætt (Neutr. Sg. af hættr) vera *for intet skal der være Fare for dig* d. e. du har intet at være ræd for. — at her brugt som relativ Partikel, som ellers er (*som*), — bauzt 2 P. Sg. Impf. Ind. af bjóða. — sú nemlig hólmgangan.

L. 21. mæl drengja heilastr eiendommeligt Udtryk, som ikke vel kan oversættes ligefrem. mæl er 2 P. Sg. Imp. af mæla, heilastr Apposition til det ved mæl underforstaaede Subjekt þú, drengja (Gen. Pl. af drengr) Delens Gen. Meningen er: *der talte du som den braveste af Mænd*, men dette er istedetfor at siges ligefrem forsikrende udtrykt som Önske i Imp. — féngu ekki at gert *de fik intet gjort ved* (det), *de kunde ikke hindre det.* — sjálfra Apposition til þeirra; kan oversættes med *deres egen.* Skal man paa Oldnorsk udtrykke *min egen*, *din egen* osv., sættes almindelig Gen. af sjálfr i det Kjön og Tal, som Sammenhængen kræver og dertil lægges det possessive Pron. i samme Form, ikke, som sædvanligt, i det tilhörende Substantivs. *For sin egen Hidsigheds Skyld* f. Ex. heder fyrir ákafa sjálfs síns (ikke sinn, henfört til ákafa).

L. 26. varð þat fram at koma, sem til dró ordsprogligt: *det maatte komme frem* (blive Udfaldet), *som det* (Skjebnen) *drog til* d. e. det maatte ske, som var bestemt af Skjebnen. Altsaa samme Mening som i det S. 5 L. 4 brugte Ordsprog. — nytjar Helgu; Helgu er Gen. *Nytte*, *Glæde af Helga* (sml. Anm. til S. 18 L. 2). — annanhvárn *en af dem*, *enten den ene eller den anden.*

S. 26 L. 1. var neml. Hrafn. — beið Impf. Ind. af bíða. — þar sem heitir í Lifangri *der*, *som heder i Levanger* d. e. paa et Sted, som heder Levanger. Levanger ved Throndhjemsfjorden i Indhered, nu en liden Kjöbstad, synes allerede i den Tid at have været et Slags Handelsplads. (Om Brugen af í sml. Anm. til S. 2 L. 6).

L. 6. norðr á Sléttu den för omtalte Melrakkeslette. — kvámu við Orkneyjar; formodentlig har det haarde

Veir paa denne sene Aarstid drevet dem af fra deres Vei til Orknöerne. — í hernað; i de skotske Farvande, som netop var et af de Steder, hvor Vikingevæsenet fra gammel Tid ret blomstrede, synes de Nordmænd, som havde nedsat sig paa Öerne omkring Landet (Hjaltland eller Shetlandsöerne, Orknöerne, Syderöerne eller Hebriderne og Man) endnu paa denne Tid at have betragtet Viking som en Næringsvei, som de regelmæssig drev hver Sommer ved at herje paa Skotlands, Irlands og Englands Kyster. — reyndist Gunnlaugr o. s. v. *Gunnlaug prövedes den modigste Helt* d. e. han viste sig ved Gjerning at være osv.

L. 15. snérist Impf. Ind., refl. Form, af snúa. — snemmendis sumars *tidlig paa Sommeren.* sumars Delens Gen., sml. Anm. til S. 19 L. 18. — sté = steig, Impf. Ind. af stíga. — viðskipti þeirra Hrafns *hans og Ravns Mellemværende, det som var gaaet for sig mellem dem.* — legði Impf. Konj. af leggja; berðist samme Form af berjast. — kvað hann slíku ráða mundu (= munu § 170) *sagde ham monne raade for sligt* d. e. svarede, at det var hans Ret at bestemme derom, som han vilde.

L. 30. hyggi Præs. Konj. af hyggja. hyggi smátt *tænkte smaat* d. e. havde lidet Mod. — at hér fylgði-dregit *at her megen Spot fulgte med og meget Haan blev draget til* (ham) d. e. at der laa blodig Spot og Haan mod ham i denne Leg. — um mál þeirra Hrafns *om Sagen mellem ham og Ravn.*

S. 27 L. 3. tvá Akk. af tveir (§ 102). — Hlöðum Dat. af Hlaðir. — við sjaunda mann (sjaundi *syvende* § 100) har samme Betydning som með sj. m., sml. Anm. til S. 9 L. 32. — þann morginn, er Gunnlaugr kvam þar um kveldit *samme Dags Morgen, som Gunnlaug kom der om Kvelden.* — í Veradal; Hovedveien fra det throndhjemske til Sverige gik dengang, som nu, gjennem Verdalen over Fjeldet til Jæmteland. — at kveldi

om Kvelden, *til Kvelds*. — áðr um náttina *den foregaaende Nat*. — ferr 3 P. Sg. Præs. Ind. af fara. — til þess, er *til det*, *at* d. e. indtil. — á Súlu; Stedet heder endnu Sul og er en liden afsides Bygd överst i Verdalen lige under Fjeldet. — dvaldi ekki ferðina *opholdt ikke Færden*, *standsede ikke*. — sá 3 Pl. Impf. Ind. af sjá, for sáu (§ 32). sá hvárir aðra *saa det ene Fölge det andet*.

L. 12. þar, sem *der*, *hvor*; *til et Sted*, *hvor*. Stedet kan nu ikke med fuld Sikkerhed paavises. — vötn Nom. Pl. af vatn; tvau Neutr. Pl. af tveir. — vellir Nom. Pl. af völlr. — þat heita se Anm. til S. 23 L. 23. — vatnit annat *det ene Vand*, *et af de to Vand*. — þeir Hrafn *Ravn og hans Folk*, sml. Anm. til S. 1 L. 13. — höfum fundizt *har fundet hinanden*. — er nú kostr hvárr er þú vill *nu er* (d. e. er at vælge for dig) *det af to Vilkaar*, *som du vil*. — berimst 1 P. Pl. Præs. Konj. af berjast.

L. 21. kveðst vel líka d. e. kveðr sér vel líka, sml. Anm. til S. 2 L. 31. — hvárt at heldr er *hvilket som heller er* (bliver, sker) d. e. hvadsomhelst det blev til af de to Ting. — standa hjá *staa hos* (og se paa). — veita hvárigum *hjelpe ingen af Parterne*. — vera til frásagnar nemlig, om ingen af os kommer levende fra Kampen.

L. 27. géngust þeir at d. e. géngu þeir at sér *gik de paa hinanden*, *anfaldt hinanden*. — börðust 3 P. Pl. Impf. Ind. af berjast. — Gunnlaugi einum *Gunnlaug alene*. — viðskipti er Dat., styret af det upersonligt brugte lauk, sml. Anm. til S. 2 L. 34. — Thord Kolbeinssön var en höit agtet islandsk Skald, som levede samtidig med Gunnlaug og fornemmelig digtede til Ære for Jarlen Erik Haakonssön; ogsaa til Kong Olav den helliges Pris kvad han senere en Draapa. Han var Fader til den ligesaa navnkundige Skald Arnor Jarlaskald,

som kvad om Jarlerne paa Orknöerne og de norske Konger Magnus gode og Harald Haardraade.

S. 28 L. 2. féll Impf. Ind. af falla. — hjó mikit högg sml. Anm. til S. 20 L. 15. — ok undan Hrafni; hjó maa underforstaaes. — studdi Impf. Ind. af styðja. — minn hluta *min Del* d. e. min Stilling, mine Udsigter. Meningen: *Lykken er gaaet mig stærkt imod.* — sótti neml. vatn. — hinni vinstri hendinni Midlets Dativ, sml. Anm. til S. 20 L. 21.

L. 20. sveiktu d. e. sveikt þú, Impf. Ind. af svíkja. — þar sem ek trúða þér *medens jeg troede dig* (altsaa viste mig ædelmodig mod dig). — þat gékk mér til þess *det gik mig* (var Grund for mig) *dertil.* — ann Præs. Ind. af unna i Betydn. *unde.* — alla þjónustu *den hele Tjeneste*, neml. som Kirkens Skik foreskrev.

S. 29. L. 2. með þeim atburðum, sem varð um líflát þeirra egentl.: *med de Omstændigheder, som det gik til ved deres Död* d. e. efter, i Betragtning af den Maade, hvorpaa de kom af Dage. — dreymdi Illuga upersonligt, sml. Anm. til S. 2 L. 16. — kvæmi Impf. Konj. af koma. — De Viser, som Illuge og Anund höre kvædet i Drömme, indeholde Beskrivelser over Kampen mellem Gunnlaug og Ravn og en Antydning af dens blodige Udfald.

L. 20. um sumarit annat eptir *den næstfölgende Sommer.* — hverju Midlets Dativ (egentlig: *hvormed*) se Anm. til S. 10 L. 21. — er Hrafn osv.; er maa tages sammen med hann og træder her i Forening med dette i Stedet for det relative Pronomen, som ellers almindelig blot antydes ved er alene; sml. Anm. til S. 3. L. 28. — svíkja í trygðum d. e. svige, efter at man höitidelig har lovet Fred og Sikkerhed. — svá sárt sem ek hélt á þeirra fundi. Meningen er: *saa saart som jeg sörgede over deres Kamp.*

L. 25. kenna *kjende* d. e. faa at föle, undgjelde. —

nakkvarr þinn frændi eðr þinna ættmanna *nogen din Frænde eller af dine Ætmænd* (Delens Gen.). — í kirkju; Kirken var Fristed, hvor ingen turde gjøre sin Fiende noget. — varð þessa engi rétting af Önundi *der blev* (skede) *ingen Opreisning paa dette af Anund*, *Anund fik ingen Hevn for dette.* þessa er Gen., styret af rétting, sml. Anm. til S. 18 L. 2. — undi lítt eptir Gunnlaug *var lidet tilfreds efter ham*, *sörgede meget over hans Död.* — þótti ekki osv. Til þótti maa underforstaaes hánum (Hermundi), til hefnt ligesaa vera. *Der tyktes ham ligefuldt* (at heldr) *ikke at være taget Hevn for Gunnlaug.* — at gert *gjort ved* (Sagen).

S. 30 L. 4. Holtavörðuheiði Akk. af Holtavörðuheiðr: *han red Holtevardeheden eller over H.*; se om denne Brug af Akk. Anm. til S. 2 L. 34 (sinn veg). Holtevardeheden hed den Del af de Ödemarker, som opfylde det indre af Island, hvorover den almindelige Vei gik fra Borgarfjorden til Hrútafjörðr, en smal Fjord, som fra den brede Havbugt Húnaflói skjær dybt ind mod Syd i Islands Nordkyst, strax östenfor den store Halvö, som fra Öens Hovedland gaar ud mod Nordvest. Borðeyri (*Bordören*) var en Havn ved denne Fjord. — spjótinu Midlets Dat. — skilr upersonligt, skipti Objekt dertil.

L. 12. er stundir liðu fram *da Tiden led frem* d. e. efter nogen Tids Forlöb. — varð hánum lítt unnandi *blev ham lidt elskende* d. e. kom ikke til at holde synderligt af ham. — vaskr maðr af sér *han var rask af sig.* — þat var helzt gaman Helgu *det var helst* (især) *Helgas Glæde*, *det var hendes störste Glæde.* rekti Impf. Konj. af rekja. — þar á *der paa* d. e. paa den, Kappen. — krömdust 3 P. Pl. Impf. Ind. af kramast. — settist upp d. e. rettede sig op. — þótti öllum mikit *tyktes alle stort* d. e. en stor og mærkelig Tidende. — lýkr 3 P. Sg. Præs. Ind. af lúka, brugt upersonligt.

Til Slutning endnu nogle Ord om Tidsregningen i denne Saga*). Gunnlaug har rimeligvis gjort sin förste Reise til Norge (S. 10) Sommeren 1001, Aaret efterat Kristendommen var indfört paa Island (S. 7). Da han dengang var 18 Aar gammel, maa han og Helga, som var omtrent jævnaldrende med ham (S. 6), være födt henved 983. Samme Sommer 1001 kom han til Kong Adalraad i England (S. 11), blev der til næste Vaar 1002 (S. 13) og drog da over Dublin og Orknöerne til Konghelle og derfra videre til Skara, hvor han var midtvinters 1002—1003 (S. 15). Vaaren 1003 kommer han til Kong Olav i Upsala (S. 16), reiser derfra om Sommeren samme Aar (S. 18) og drager til England; der holdes han tilbage af Kong Adalraad lige til Sommeren 1005, da han endelig faar Orlov (S. 19). Imidlertid er de tre Vintre, hvori Helga skal vente paa Gunnlaug (1001—1004), udlöbne; Ravn frier förste Gang til Helga paa Althinget 1004, anden Gang 1005, og det aftales da, at Brylluppet skal holdes til Vinternat 1005, hvis ikke Gunnlaug kommer imedens (S. 17—18). Gunnlaug reiser fra England til Norge og videre til Island, hvor han kommer lidt för Vinternat 1005 (S. 20). Sommeren 1006 er Ravns og Gunnlaugs Holmgang paa Althinget (S. 23). Samme Höst reise de begge fra Island (S. 25); Gunnlaug er Vintren 1006—1007 og den fölgende Vaar hos Sigurd Jarl paa Orknöerne, Vintren 1007—1008 hos Erik Jarl paa Lade (S. 26) og reiser om Vaaren 1008 efter Ravn; de kæmpe med hinanden paa Fjeldet mellem Verdalen og Jæmteland og falde begge (S. 27—28). — Heraf sees, at Sagaen feiler, naar den nævner Knut den mægtige som den danske Konge, hvis Angreb Adalraad frygtede i 1004; det maa have været Svein Tjugeskjeg, Knuts Fader; thi Svein döde ikke för i 1014.

*) Vi fölge her Gudbrand Vigfussons Mening i hans Afhandling om Tidsregningen i de islandske Sagaer (Safn til sögu Íslands, B. I).

ORDSAMLING.

á Præp. (§ 190) svarer nærmest til vort *paa*. 1) med Dat. a) om Stedet, *paa*, *i* (hvor der menes en Væren, Bliven paa et Sted): á mæninum. b) om Tiden, hvor vi bruge *i* eller ingen Præp.: á þeim vetri 26_2 *).

2) med Akk. a) om Stedet, *til*, *paa* (hvor der menes en Bevægelse, Flytning til et Sted): út á hlaðit. dregr á hönd sér. b) om Tiden, *paa*, *om*: á einn tíma *paa en* (samme) *Tid*. c) i afledede Betydninger: hætta á þat 12_{20}. hversu lízt þer á stúlkur þessar 4_{27} egentl. *hvorledes sees der af dig* (*ser du*) *paa disse Gjenter*. hvítr á hár 1_8.

3) uden styret Ord som Adv. sullr er á 11_2.

á f. (§ 54). *Aa*, *liden Elv*.

áðr Adv. *för*, *tidligere*; ogsaa = áðr en *förend* f. Ex. 3_{24}.

af Præp. med Dat. (§ 188) *af*, *fra*. veðr var heitt af sólu *varmt af Solen* d. e. *det var stærk Solhede*. af miklu afli *af* d. e. *med stor Kraft*. Som Adv. uden styret Ord: slíkt, sem hann vissi af 19_{21}.

afarmenni n. (§ 59 b) *udmærket*, *fremragende Mand*.

afbragð n. (§ 57 b) *noget*, *som overgaar andre Ting af sit Slags*, *noget fremragende* (med Gen.: afbragð annarra manna 22_3).

afbrigði n. (§ 59 b) *Afvigelse* (*fra det rette*), *Forseelse*, *Ulydighed*. Mest i Plur., som 5_2.

afhuga Adj. (§ 86) *som har slaaet noget ud af Sind og Tanke*, *glemt det*; med Dat. hon verðr aldri afh. Gunnlaugi 30_{15} *hun glemmer aldrig Gunnlaug* (af Præp. af og hugr m. Sind, Hu).

afl n. (§ 57 b) *Styrke*, *Kraft*, *Magt*.

afli m. (§ 67) = afl.

afreksmaðr m. (§ 65, 1) *dygtig*, *ypperlig Mand* (af afrek n. *stor*, *udmærket Daad*).

ágætr Adj. *gjæv*, *ypperlig*, *navnkundig*.

ákafa Adv. *særdeles*, *overmaade*.

*) 26_2 betyder Side 26 Linie 2, 12_{20} S. 12 L. 20 osv.

ákafi m. (§ 67) *Hidsighed*, *Ivrighed*.

ákafliga Adv. *hidsigt*, *ivrigt* (af Adj. ákafr § 183 b).

alblóðugr Adj. (§ 79 Anm. 3) *ganske blodig* (al, af allr, og blóðugr).

albúinn Adj. (§ 79) *ganske færdig*; med Gen. *færdig*, *fuldkommen villig til noget*: þessa albúinn 13_3.

aldr m. (§ 45 c) *Alder*.

aldri Adv. (egentl. aldrigi, som ogsaa findes) *aldrig*.

alheiðinn Adj. (§ 79) *ganske hedensk* (heiðinn).

alhugi m. (§ 67) *Alvor*, *alvorlig Mening* (hugr).

álíta (af á og líta § 140) *se paa*, *tage Hensyn til*; med Dat. man því ekki verða álitit 9_6 *dertil* (*til dit Frieri*) *vil intet Hensyn blive taget*.

allfár Adj. (§ 78) *ganske ubetydelig*; Plur. *ganske faa* (fár).

allgóðr Adj. (§ 77, 2) *meget god* (góðr).

allítill Adj. (§ 79 og Anm. 2) *meget liden* (lítill).

allmikill Adj. (§ 79) *meget stor* (mikill).

allmjök Adv. *særdeles*, *overmaade meget* (mjök).

allr Adj. *hel*, *al*: í öllum Borgarfirði *i hele Borgarfjorden*; alla hluti *alle Ting*; oversættes ofte bedst som Adv. *helt*, *ganske*, *fuldstændigt*, f. Ex. 6_{21}. 14_{31}. Neutr. alt som Adv. alt eins 9_{31} *ligefuldt*, *alligevel*. alt ofan í Lifangr *lige* (*helt*) *ned til Levanger*.

alls (egentl. Gen. Sg. Neutr. af allr) Adv. *aldeles*. alls hvergi *aldeles ingensteds*, *ikke et eneste Sted*.

allúvænn Adj. (§ 77, 6) *som giver meget liden Grund til Haab*, *lidet lovende* (úvænn, det modsatte af vænn).

allvel Adv. *meget vel*.

allvænligr Adj. *som ser meget lovende ud*, *ser ud til at blive til noget* (vænligr, afledet af vænn).

allæfr Adj. *meget hidsig*, *meget forbitret*. (æfr).

álpt f. (§ 53 e) *Svane*.

alt se allr.

alvápnaðr Adj. *fuldstændig væbnet*, *fuldvæbnet* (vápnaðr *væbnet* af vápn).

alþingi n. (§ 59 b) *Althinget*, Hovedthinget paa Island.

alþýða f. (§ 70) *Massen af Folket*, *Almuen* (af al og þjóð f. *Folk*).

andast refl. Verb. (§ 151, 2. 179 b) *dö* (af önd f. *Aand* § 53 f).

andlit n. (§ 57 a) *Ansigt* (af and-, der bruges i Sammensætninger i Betydn. *imod*, og líta).

annarr Adj. (§ 108) *en anden*. 2) *den ene eller den anden* (af to), fram í vatnit annat 27_{14}. sagði hvárr öðrum 16_{13}. Gjentaget annarr-annarr *den ene — den anden* 25_{30}. 3) *den anden i Ordenen*; deraf annarr mestr en 5_{15}; at öðru hausti *til den anden Höst* d. e. *til næste Höst*.

annarrhvárr ubest. Pron. *en af to* (§ 118, 9).

annarsstaðar Adv. *andensteds*.

(egentl. Gen. af annarr staðr).

aptr Adv. *tilbage*, *atter*, *igjen.*

arfr m. (§ 45 b) *Arv.*

ásaka (§ 151, 2) *bebreide*, *irettesætte;* med Dat. ás. einhverjum (eg. *give En Sag for noget*, af sök).

ást f. (§ 53 e) *Kjærlighed*; deraf

ástarauga n. (§ 74) *Kjærlighedsöie*, *kjærligt Öie.* þeim ástaraugum renni ek til barns þessa egentl. *de Kjærlighedsöine kaster jeg paa dette Barn* d. e. *saa stor Kjærlighed har jeg fattet til det.*

at Præp. (§ 190) 1) med Dat. a) om Stedet, *paa*, *i:* at Borg 1_3. at föðrleifð sinni 10_{22}; *til*, *hen til:* bera at henni 4_1; derfor ogsaa gefa gaum at slíku *lægge Mærke til sligt*; *ved*: at kirkju 28_{35}. at veizlunni 4_{24} *ved*, *under Gjestebudet.* b) om Tiden, *til* hvilken noget skal ske: at öðru hausti *til næste Höst*; ogsaa om Tiden, *naar* noget sker: at kveldi *om Kvelden;* at vetrnáttum *ved Vinternatstid.* at sinni *dennesinde.* 3) i forskjellige andre Betydninger: *af* (om den, man faar, lærer, kræver, venter noget af): keypti skip at Auðuni 8_{14}; nam lögspeki at Þorsteini 6_{15}; henda gaman at draumum 1_{23}; *med Hensyn til:* auðigr at fé; *til* (om det, hvortil noget skal være eller er bestemt) at verkkaupi 4_8; *efter*, *overensstemmende med*: at ráði allra vitrustu manna 24_{23}.
2) med Akk. *efter* (om Tiden).
3) med Gen. *hos* (d. e. i Ens Hus): at auðigs bónda 7_{33}.
4) uden styret Ord som Adv. fljúga at *flyve til*; at þangat *did til*, *did hen*; féngu ekki at gert. *fik intet gjort ved* (Sagen) 25_{26}.

at Konjunktion, *at:* er þat sagt, at; svá at. Ogsaa undertiden brugt som relativ Partikel, i samme Mening som er, f. Ex. 25_{16}.

at sættes ligesom vort *at* foran Infinitiven.

atburðr m. (§ 50 a) *Begivenhed*, *Hændelse.*

atfangadagr m. (§ 65, 1) bruges alene i Forbindelsen atf. jóla *Julekveldsdagen.*

atferli n. (§ 59 b) *Adfærd*, *Fremgangsmaade.*

atganga f. (§ 70) *Indblanding i en Sag for at hjælpe En*, *Deltagelse. Medvirkning* 7_{32} (af ganga at *gaa til*, *blande sig i noget*).

atgangr m. (§ 45 b) *Angreb*, *Anfald* (af ganga at i Betydn. *gaa lös paa*, *angribe En*).

átrúnaðr m. (§ 50 a) *Tro* (trúa á).

atseta f. (§ 70) *Ophold*, *Opholdssted* (af sitja at).

auðigr Adj. (§ 79 Anm. 3) *rig.*

auðmaðr m. *Rigmand*, af

auðr m. (§ 52 a) *Rigdom.*

auga n. (§ 74) *Öie.*

austan Adv. *östenfra.*

austmaðr m. *Östmand*; saa kaldtes Nordmændene paa Island; sml. Anm. til 1_{20}.

austr Adv. *öster* (*i Östen*), *östover.*

ávalt Adv. *stadigt*, *altid.* þótti þó illa gert ávalt *det tyktes dog altid ilde gjort.*

---

báðir (§ 105) *begge*; sml. bæði.
bak n. (§ 57 b) *Ryg*.
banahögg n. (§ 60) *Banehug*, *Dödshug* (bani m. *Bane*, *Död* og högg).
bann n. (§ 57 b) *Forbud*.
barn n. (§ 57 b) *Barn*. vera með barni 3_{25} *være med Barn*, *være frugtsommelig*.
bastarðr m. (§ 52 a) *uegte Sön*, *Frillesön*.
beiða (§ 159, 2 sml. 157 a) *bede*. Den, man beder om noget, sættes i Akk., det, man beder om, i Gen. Refl. beiðast *bede sig* 1_{21}: ogsaa *udbede sig noget af En* (med Gen.).
bekkr m. (§ 51) *Bænk*.
bera (§ 131) *bære*. bera út *udsætte* (Börn). Upers. raunir bar á 6_{18}, se Anm. bera af einhverjum *overvinde En*: Gunnlaugr bar af Hrafni 28_{24}.
berja (§ 155, 1) *slaa*. Refl berjast *slaas*, *kæmpe*.
berserkr m. (§ 45, a) *Berserk*. Saa kaldtes Mænd, om hvem det troedes, at de under visse Omstændigheder, især naar de kom i Kamp, grebes af et Raseri (Berserksgang), som gjorde dem dobbelt saa stærke som ellers og usaarlige, saa at hverken Ild eller Vaaben bed paa dem. Se Keyser, Nordmændenes Religionsforfatning S. 126.
betr, bezt Komp. og Sup. af vel (§ 186).
betri, beztr Komp. og Sup. af góðr (§ 95).
bíða (§ 140) *bie*, *vente*. Det, man bier paa eller efter, i Gen.: beið hann Gunnlaugs 26_{3}.
biðja (§ 130) *bede*. Den, man beder, i Akk., det, man beder om, i Gen.: bað föður sinn fararefna 5_{31}. Undertiden sættes ogsaa en Dat. for at betegne den, for hvem man beder: biðja einhverjum forbœna 11_{14}. biðja konu (Gen.) *beile til en Kvinde*.
bilr Adj.; findes alene i Udtrykket verðr mér bilt *jeg bliver raadvild*, *ved i Öieblikket* (af Frygt eller Forbauselse) *ikke*, *hvad jeg skal gribe til*. 30_{8}.
binda (§ 124) *binde*; ogsaa *forbinde* (et Saar) 28_{26}.
bjóða (§ 141) *byde*, *tilbyde*, *befale*; med Personens Dat. og Tingens Akk. f. Ex. bjóða einhverjum hólmgöngu *tilbyde En Holmgang*. bjóða einhverjum *indbyde En* (til Gjestebud) 21_{22}.
blíðliga Adv. *blidt*, *venligt* (§ 183 b) af
blíðr Adj. (§ 77, 2) *blid*, *venlig*.
blóð n. (§ 57 a) *Blod*.
blóðrefill m. (§ 46) *Odden paa et Sværd*.
blóðugr Adj. (§ 79 Anm. 3) *blodig*.
blœða (§ 159, 2 sml. 157 a) *blöde*.
boð n. (§ 57 a) *Tilbud* 14_{33}; *Gjestebud*, *Gilde* 21_{22} (af bjóða).
bóndason m. *Bondesön*, af
bóndi m. (§ 69) *Bonde*.
bónorð n. (§ 57 a) *Beilen*, *Frieri*.
borg f. (§ 53 e) oprindelig *höit Sted*, *Bakke*, saaledes 9_{35} (af denne Höide har formodentlig Gaarden Borg Navn); dernæst

Borg, *Fæstning*, *Stad* (sml. Anm. til S. 11 L. 32).

Borgfirðingar m. Pl. (§ 45 a) *Indbyggerne af Borgarfjorden.*

bót f. (§ 63 d) *Bod*, *Forbedring*. I Pl. bœtr *Böder*, Pengeudredsel til Udsoning af en Fornærmelse eller Forbrydelse.

bráðgjörr Adj. (§ 81) *hurtig eller tidlig moden*, *rask i Fremvæxt og Udvikling*.

bráðliga Adv. *raskt*, *hurtigt*, *snart* (bráðr Adj. *hurtig*, *hastig*).

bragarlaun n. Plur. (§ 57 a) *Lön for et Kvæde*, *Skaldelön* (bragr m. *Digt* og laun n. Pl. *Lön*).

brátt Adv. *hurtigt*, *strax* (egentl. Neutr. Sg. af bráðr, se ovfr. ved bráðliga).

braut f. (§ 53 e) *Vei*. Deraf á braut, í braut, ogsaa blot braut, eller á brott (brottu), í brott, brott *bort*, *borte*.

bregða (§ 125) *sætte i rask og hurtig Bevægelse*, med Gjenstanden i Dat. (sml. Anm. til 6_9). Oversættes paa mange forskjellige Maader, f. Ex. *drage* (et Sværd ud af Balgen) 13_{11}; *forandre*: bregða göngu sinni 22_6, se Anm.; bregða af *afvige*: ef af er brugðit 3_{34} *hvis der afviges fra min Befaling*, *hvis det ikke sker*, *som jeg vil*.

breiðöxi f. (§ 55 b) *Bredöxe*, *Öxe med bredt Blad*.

bresta (§ 126) *briste*, *gaa istykker*.

brjóta (§ 141) *bryde*.

bróðir m. (§ 65, 3) *Broder*.

bróðurson m. *Brodersön*.

brott se braut.

brottbúningr m. (§ 45 a) *Forberedelse til at fare bort*. vera í brottbúningi 22_5 *gjöre sig rede til at reise* (brott, búast).

brottferð f. (§ 53 e) *Bortreise* (fara brott).

brúðgumi m. (§ 67) *Brudgom*.

brúðlaup n. (§ 57 a) *Bryllup* (egentl. bruðhlaup, af brúðr og hlaup n. *Löb*).

brúðr f. (§ 55 b) *Brud*.

bryggja f. (§ 70) *Brygge*.

bú n. (§ 57 a) *Bo*, *Husholdning*, *Gaard*. fór til bús með hánum 30_{14} *for hjem til ham*, *satte Bo med ham*.

búa (§ 149) *bo*, *bebo*. 2) *indrette*, *gjöre istand*, *ruste*. búa skip 8_{18} *gjöre et Skib seilfærdigt*. svá búinn 10_{26} *saaledes rustet* d. e. *klædt*. búa um dauða menn *stelle med de döde* d. e. begrave dem. Part. búinn *færdig*. búit (var) við skipbroti 19_{33} *det var nær ved Skibbrud*. svá búit *saaledes indrettet*, *saaledes forholdende sig*. við svá búit *under denne Sagens Stilling*.

búð f. (§ 53 e) *Bod*.

búðartopt f. (§ 53 e) *Bodtomt*.

búðarveggr m. (§ 51) *Bodvæg*.

búningr m. (§ 45 a) *Rustning*, *Klædning*.

byrr m. (§ 51) *Bör*, *föielig Vind*.

bæði (eg. Neutr. af báðir) *baade*. bæði — ok *baade* — *og*.

bœn f. (§ 53 e) *Bön*.

bœr m. (§ 51 og Anm.) *Gaard* (ogsaa býr).

bœta (§ 159, 2) *böde*, *erstatte eller afsone med Penge*, med det, hvorfor der bödes, i Akk.: bœta mér son minn 29_{21} (af bót).

dagr m. (§ 65, 1) *Dag.*
dalr m. (§ 50 c) *Dal.*
danskr Adj. *dansk.*
dapr Adj. (§ 77, 7) *stille, tungsindig, sörgmodig.*
daprligr Adj. *som ser stille, sörgmodig ud.*
dauðdagi m. (§ 67) *Dödedag, Död, Dödsmaade* (**dauði** m. *Död* og **dagr**).
dauðr Adj. (§ 77, 2) *död* (af **deyja**).
deila (§ 159, 2) *stride, kives.* **deila kappi við** *före Strid med, maale sig med.*
deyfa (§ 159, 2) *döve, gjöre uvirksom eller slöv* (af Adj. **daufr** *döv*).
dóttir f. (§ 65, 3) *Datter.*
draga (§ 135) *drage, trække.* Refl. **dragast** *drage sig.*
drápa f. (§ 70) *Draapa, större og kunstigere Skaldedigt* (sml. Anm. til 12_7).
draumr m. (§ 45 a) *Dröm.*
drekka (§ 125) *drikke.*
drengr m. (§ 51) *dygtig, brav Mand.*
drepa (§ 129) *slaa.* 2) *dræbe.*
dreyma (§ 159, 2) *drömme* (af **draumr**). Den, som drömmer tilföies i Akk.; det, man drömmer om, sættes enten i Akk.: **hvat þorstein hefði dreymt** 2_{19}, eller bliver Subjekt: **konungr dreymdi mik** *jeg drömte om Kongen.*
dróttning f. (§ 53 a) *Dronning.*
duga (§ 160) *due, hjælpe*; **mér dugir vel** *jeg holder godt ud.*
dvelja (§ 155, 1) *opholde, sinke.* **dvaldi ekki ferðina** 27_{10}. Refl. **dveljast** *opholde sig, dvæle, forblive.*

---

eða eller **eðr** *eller.* Om Ordets Brug i Begyndelsen af spörgende Sætninger sml. Anm. til 5_6.
ef *dersom, hvis, om*, i Betingelsessætninger. 2) i afhængige spörgende Sætninger: *om.*
efna (§ 159, 2) *holde, opfylde* (et Löfte) 13_{23}, af :
efni n. (§ 59 b) *Emne*, Stof til at gjöre noget af. 2) *Stilling, Forhold* (de i de givne Omstændigheder liggende Forudsætninger). **koma í allúvænt efni** 13_6 *komme i en meget uheldig Stilling*; **ek veit eigi efni sonar míns** 18_{15} *jeg kjender ei min Söns Stilling*; **látast af því efni** 3_{14}, se Anm.
efniligr Adj.; siges om den, som der er godt Emne i, *haabefuld.*
efri, efstr (§ 96) Komp. og Sup. uden tilsvarende Positiv., *övre, överst*; ogsaa om Tiden, *senere, senest* eller *sidst.*
ei se **eigi.**
eiga (§ 164) *eie, have.* **eiga tal við einnhvern** *tale med En.* **eiga nökkut við einn** *have noget at gjöre med En* 12_{24}. **eiga at** med Inf. *have at* d. e. *være berettiget eller forpligtet til at, burde* 16_{21}, 19_{30}. **vera eiga** *burde være* 11_{16}.
eigi, ogsaa **ei**, Negtelsesord: *ei, ikke.*
eign f. (§ 53 e) *det at eie, Eiendomsret til noget.* 2) *Eiendom, det, man eier*; især om Jordeiendom.

einarðr Adj. (§ 77, 1) *oprigtig, ærlig.* 2) *stadig, uafbrudt.* Deraf Neutr. einart som Adv.: *uafladelig, uden Afbrydelse* 28_5.

einkar Adv. *særdeles* (*i höiere Grad end andre.*)

einn adj. Talord (§ 101) *en.* 2) *alene.* 3) ubest. Pron. *nogen, en*; ofte brugt som ubest. Art. (§ 115 Anm. 2). 4) *en og den samme*; einn sem, einn ok *den samme som.* alt eins 9_{31} *ligefuldt, alligevel* (heder oftere alt at eins eller alt at einu).

einnhverr (ogsaa einhverr, einshverr) ubest. Pron. *en, nogen* (§ 118, 3); ogsaa brugt som ubest. Art. (§ 115 Anm. 2).

eins se einn.

eintalat Adj. Neutr. *talt i Fortrolighed, under fire Öine* (einn og tala).

einörð f. (§ 53 b) *Oprigtighed, oprigtigt Venskab, Troskab* (af einarðr).

eira (§ 159, 2) *spare, skaane*; den eller det, man sparer, sættes i Dat. 2) *passe for, behage*, ligeledes med Dat. eirir hánum illa *han bliver ilde tilfreds* 16_{28}.

ekki Neutr. af engi, *intet.* 2) som negtende Adv. *ikke*, sml. Anm. til 2_{17}.

ekkja f. (§ 71 a) *Enke.*

eldaskáli m. (§ 67) *Ildskaale*; se Anm. til 4_{25} (eldr m. *Ild* og skáli).

ella Adv. *ellers, i andet Fald.*

elztr *ældst*, Sup. af gamall (§ 95).

en *men.* 2) *end*, efter Komp.

enda Adv. *desuden, forresten.*

enda (§ 159, 2 sml 157 a) *ende.* 2) *fuldbyrde, opnaa.* Deraf Refl. endast *opnaaes, lykkes.*

engi (§ 118, 4) *ingen.*

Englandsfar n. (§ 57 b) *Englandsfarer, et Skib, som gaar til England* (far).

enn Adv. *end, endnu, fremdeles.* 2) *desuden.* 3) *atter, igjen.*

eptir Præp. (§ 190). 1) med Akk. *efter* (om Tiden): eptir jólin. eptir þetta umliðit 25_9, se Anm. 2) med Dat. a) *langs efter*: inn eptir þrándheimi 10_{18}. eptir túninu 22_{28}. b) *efter, i Overensstemmelse med*: skapa sik eptir góðra manna siðum 10_{14}. c) *efter*, om det, som skal hentes eller som savnes: þrá eptir einni konu 21_{27}. senda eptir skikkjunni 30_{25}. 3) som Adv. uden styret Ord: sitja eptir *sidde efter, sidde tilbage.* vetrinn eptir *Vintren efter* osv.

eptirbátr m. (§ 45 a). *Skibsbaad, Baad, som slæber efter Skibet*; i afledet Betydn. 16_{24}, se Anm.

er relativ Partikel, som bruges til at knytte forskjellige Arter af Bisætninger til Hovedsætningen og efter Sætningens forskjellige Art maa oversættes forskjelligt, sml. Anm. til 1_{10}.

erfiðr Adj. (§ 77, 2) *besværlig, möisom.* verðr mér erfitt *det bliver besværligt for mig, jeg udmattes.*

erindi n. (§ 59 b) *Ærinde.*

exi f. (ogsaa ex, öxi, öx § 53 b sml. 55 b, 2) *Öxe.*

ey f. (§ 55 a) *Ö.*

eygr Adj (§ 80), ogsaa eygðr;

bruges kun med Adv. (vel, illa osv.) for at betegne, hvordan Öine En har, se Anm. til 1_8.
eyrir m. (§ 48 Anm. 1) *Öre*, Underafdeling (⅛) af en Mark, baade som Vegt og som Pengeværdi.

---

fá (§ 145) *faa, opnaa:* i Betydningen *faa til Kone* med Gjenstanden i Gen. 1_{10}. 2) *gribe, faa Tag i*: gat fengit vápn sín 25_{15}. 3) *skaffe, give En Noget*, med Dat. og Akk. fá þér fari 4_8. fékk þorgerði (barnit) í hendr 4_{10}.
faðir m. (§ 65, 3) *Fader.*
faðmlag n. (§ 57 b) *Favntag* (faðmr m. *Favn* og leggja).
fagna (§ 151, 2) *glæde sig, blive glad ved* (af feginn). 2) *ytre sin Glæde over Ens Ankomst, hilse velkommen.* 3) *modtage* (vel eller ilde). Forbindes i alle Betydninger med Dat.
fagnaðr m. (§ 50 a) *Glæde* (feginn).
fagr Adj. (§ 77, 7) *fager, smuk.*
fálátr Adj. *som gjör lidet af sig, taler lidet, faamælt* (fár, láta).
fall n. (§ 57 b) *Fald.* Af
falla (§ 144) *falde.*
fang n. (§ 57 b) *Tag* (i Brydning) 20_{12} (af fá).
far n. (§ 57 b) *Fartöi.* 2) *Overfart med et Skib, Plads for En paa Skibet* 11_{26} (fara).
fár Adj. (§ 78) *liden, ringe.* I Plur. *faa* (i Antal).
fara (§ 134) *fare, reise, gaa*, i egentlig og afledet Betydning. fara í mannjöfnuð *gaa i Mandjævning* d. e. indlade sig derpaa 9_{10}. fara fram *gaa frem, bære sig ad saa eller saa.* hárit fór vel 5_{25} *Haaret faldt godt, klædte ham godt, var smukt.* illa er oss farit *det staar ilde til med (for) os* 12_{25}. Upers. fór þér údrengiliga 28_{20} *du bar dig uhæderligt ad* (egentl. *det gik uhæderligt for dig*).
fararefni n. (§ 59 b) *Midler til at reise med, Reisepenge* (farar Gen. af för f. *Færd, Reise*).
fari n. (§ 59 b) = far i Betydn. 2.
farmaðr m. *Farmand, Kjöbmand* (sml. Anm. til 7_{12}).
fastna (§ 151, 2) *feste* (sig eller en anden en Kvinde til Hustru).
fátalaðr Adj. (§ 77, 2) *faamælt*; sml. fálátr.
fé n. (§ 65, 4 b) *Fæ, Kvæg.* 2) *Gods, Penge.*
feðgar m. Plur. (§ 67) Samlingsord, som betegner *Fader og Sön* tilsammen.
feginn Adj. (§ 79) *glad.*
fégjöf f. (§ 53 d) *Gave af Gods eller Penge.*
féhirðir m. (§ 48) *Fehirde, Skatmester* (af fé og hirða *vogte, passe paa*).
félagi m. (§ 67) *Kammerat, Ven.*
félítill Adj. (§ 79) *fattig.*
fella (§ 159, 2 sml. 157 b) *fælde, bringe til at falde.*
ferð f. (§ 53 e) *Færd, Reise.*
festa (§ 159, 2 sml. 157 a) *feste, gjöre fast.* 2) = fastna.
festarkona f. (§ 71 b Anm.) *Festekvinde, festet, trolovet Kvinde.*
festarmey f. (§ 55 a) *Festemö.*
finna (§ 124) *finde.* þat finn ek

Gunnlaugi *det finder jeg mod Gunnlaug* d. e. *det har jeg at indvende mod ham* 10_7. 2) *træffe, möde.* finnast *træffe hinanden, mödes.* 3) *mærke, blive var* 26_{31}.

fjall n. (§ 57 b) *Fjæld.*

fjándskapr m. (§ 50 a) *Fiendskab, fiendtligt Forhold* (fjándi m. *Fiende*).

fjáreign f. (§ 53 e) *Eiendom af Gods og Penge, Formue.* (fjár Gen. af fé og eign).

fjarkominn Adj. (§ 79) *lidet forpligtet* (ogsaa *lidet berettiget*) *til noget* 29_{23} (af fjarri og koma).

fjárlán n. (§ 57 a) *Laan af Penge eller Gods* (sml. fjáreign).

fjarri Adv. (§ 184 a) *fjærnt, langt borte.*

fjölmenni n. (§ 59 b) *en Mængde Mennesker; et stort Fölge.*

fjölmennr Adj. *mandstærk, fulgt af mange Folk.*

fjörðr m. (§ 62 c) *Fjord.*

fleiri og flestr *flere, flest,* Komp. og Sup. af margr (§ 95).

fljúga (§ 142) *flyve.*

flokkr m. (§ 45 a) *Flok, stort Fölge.* 2) en Art af Skaldekvæder, sml. Anm. til 12_7.

flytja (§ 155, 2) *flytte, bringe fra et Sted til et andet.* 2) *bringe frem, fremföre*: kvæði, f. Ex. 14_{30}, ogsaa flytja fram kvæði 12_6. 3) *bringe ud, gjöre bekjendt* 21_{18}. 4) *drive paa en Sag, tale ivrigt for den.* fluttu bónorðit ákafliga 18_8.

fól n. (§ 57 a) *taabeligt Menneske, Galning.*

fólk n. (§ 57 a) *Folk.*

forbœn f. (§ 53 e) *ond Bön, Bön om noget ondt* (af for-, der i Sammensætning ofte betegner noget farligt eller forbrydersk, og bœn).

forn Adj. (§ 77, 7) *gammel* (det som var för eller er fra gammel Tid, i Modsætning til det nuværende eller det nylig tilblevne).

forráð n. (§ 57 a) *Raadighed, Myndighed over noget, Styrelse* 10_6, sml. Anm. (af ráða fyrir).

fóstbróðir m. (§ 65, 3) *Fostbroder,* En, som ved at opfostres sammen eller ved edelig Overenskomst (ved at sværge sig i Fostbroderlag) er traadt i Broderskabsforhold til en anden.

fóthöggva (§ 149) *fodhugge, hugge Födderne af En* (fótr, höggva).

fótr m. (§ 65, 2) *Fod.*

frá Præp. med Dat. (§ 188) *fra.* Ved Verber, som betyde *fortælle, höre* o. desl., at oversætte med *om* f. Ex. 5_{23}. Som Adv. uden styret Ord: vísa frá 9_{11}. í frá *ifra, fra;* som Adv. þaðan í frá 24_{23} *derifra, fra den Tid af.*

fráfall n. (§ 57 b) *Död* (egentl. *det, at En falder fra*).

fram Adv. (§ 184 a) *frem, fremad.* í frammi *fremme.* hafa í fr. *have fremme* d. e. *bruge.* Komp. framar *længere fremme* 15_{15}. se Anm.

framar se fram.

framgjarn Adj. (§ 77, 7) *begjærlig efter at komme frem, efter at blive til noget, ærgjerrig, dristig.*

frásögn f. (§ 53 b) *Frasagn, Fortælling om noget* (af segja frá).

freista (§ 151, 1) *friste, pröve;*

med Gjenstanden i Gen. 11_6.
fremja (§ 155, 1) *fremme, öve, udföre* 24_{26}.
frest n. (§ 57 a) *Frist*: á þriggja nátta fresti *med tre Nætters Frist, om tre Nætter.*
fresta (§ 151, 1) *udsætte, drage ud* (i Tiden). Refl. frestast *udsættes, lade vente paa sig.*
frétta (§ 159, 2 sml. 157 a) *fritte, spörge, erfare.* frétti ekki til Gunnlaugs *spurgte ikke til, hörte intet om Gunnlaug.*
freyða (§ 159, 2 sml. 157 a) *fraade, strömme skummende frem.*
friðland n. *Fredland.* hafa friðland *faa Lov til at opholde sig i Fred paa et Sted* (friðr m. *Fred* og land).
fríðr Adj. (§ 77, 2) *smuk.*
fróðr Adj. (§ 77, 2) *kyndig, kundskabsrig* (især om den, som kjender vel til Fortidens Begivenheder; saaledes 6_{19}).
frumvaxta Adj. (§ 86) *som netop er bleven voxen* (vöxtr og frum-, som i Sammensætning betegner det förste, oprindelige).
frægð f. (§ 53 e) *Berömmelse, Navnkundighed.* Af
frægr Adj. *berömt, navnkundig* (af fregna *spörge*; egentl. *En, om hvem meget spörges*).
frændi m. (§ 69) *Frænde.*
frændsemi f. (§ 73) *Frændskab.*
frœknliga Adv. *tappert, kjækt* (af Adj. frœkn).
fugl m. (§ 45 c) *Fugl.*
fullting n. (§ 57 a) *Hjælp, Bistand.*
fundr m. (§ 50 a) *Möde.* á fund einhvers *til Möde med En* d. d. *til En.* Især om fiendtligt Möde, *Kamp* f. Ex. 29_{24}.
furðu Adv. *overordentlig, ganske usædvanlig* 12_{16}.
fylgja (§ 159, 1) *fölge*, med det, man fölger, i Dativ. 2) *fölge en Sag* d. e. *tale for den, understötte den.* Ykkar mér ekki, utan þú fylgir þessu 9_{31}.
fylgja f. (§ 71 a) *Fylgje, beskyttende Aand*, se Anm. til 3_{10}.
fyrir Præp. med Dat. og Akk. (§ 190, ogsaa fyri, fyr, fur), er vort *for.* 1) om Stedet, med Dat. *foran* (hvor der menes en Bliven paa Stedet): úti fyrir karldyrum 2_{23}, derfor i afledet Betydning: var fyrir þeim í hvívetna 7_9 *var foran dem i alt* d. e. *var den ypperste af dem.* vera fyrir veðrum 3_5 *være (komme) foran Veir* d. e. *varsle om Veir.* Med Akk. *frem for:* hann gékk fyrir jarlinn 10_{29}. 2) om Tiden, med Dat. *for — siden*: fyrir fám vetrum 19_{30}; med Akk. *för*: litlu fyrir vetr. 3) til at betegne Aarsagen: *for, formedelst*, med Dat. og Akk.: fyrir því at; féngu ekki at gert fyrir ákafa (Dat.) þeirra 25_{26}; fyrir þín orð (*for dine Ords Skyld*) 10_{11}. fyrir sakir se sök. verða vanhluta fyrir öðrum 23_{24}. 4) *for, istedetfor, til Gjengjæld for*, med Akk.: beiða bóta fyrir minn son 29_{25}. hélt skildi fyrir bróður sinn 24_5. fyrir þat vil ek bjóða þér hólmgöngu 23_{18}. 5) *for, til* (om det, hvortil noget tjener, duer, bruges) med

Akk.: koma fyrir ekki 9_{24}. 6) *for* (om det, man raader for, har Myndighed over) med Dat.: réð fyrir Noregi 10_{20}. stýrimaðr fyrir skipinu 1_{17}. 7) *for, til Gavn eller Skade for*, med Dat. 8) *for En, i hans Nærværelse eller Paahör*, med Dat. hrópa mik fyrir höfðingjum 17_{10}. kvað vísu fyrir hánum 29_{6}. 9) som Adv. uden styret Ord, i de fleste af de Betydninger, hvori Ordet kan bruges som Præp. 10) Sammenstillet med forskjellige Adv., danner det sammensatte Præp., der alle styre Akk. fyrir neðan *nedenfor*; fyrir ofan *ovenfor*; fyrir sunnan *söndenfor;* fyrir handan *hinsides* (se handan) osv.

fyrirgefa (§ 129) *tilgive, forlade En noget.* Det, man tilgiver, i Akk.; Personen, hvem man tilgiver, i Dat. 5_{2}.

fyrr, fyrst Adv. *för, först*, Komp. og Sup. af fyrir som Adv. i Betydn. *för.*

fyrri, fyrstr Adj., Komp. og Sup. uden tilsvarende Posit., *tidligere, först.*

fæð f. (§ 53 e) *Uvenskab, uvenlig Stemning*, se Anm. til 3_{21}.

fœða (§ 159, 2 sml. 157 a) *föde* (bringe til Verden) 3_{35}. 2) *föde, opföde, opfostre* 1_{12}.

fœra (§ 159, 2) *före, bringe.* fœra á hest *sætte op paa Hesten* 28_{32}. fœra í kappmæli 16_{26} *före noget i Ordstrid* d. e. *gjöre det til Gjenstand for Ordstrid, give sig til at mundhugges om det.* fœra einhverjum kvæði *bringe En et Kvæde, fremsige et Kvæde til Ens Pris.*

föðurleifð f. (§ 53 e) *Fedrenearv*; især om den *fedrene Gaard, Ættegaard* (faðir og leifa *efterlade).*

förunautr m. (§ 45 a) *Reisekammerat* (för = ferð og nautr *Kammerat*).

---

gá (§ 159, 2) *agte paa, ænse*; Gjenstanden i Gen.

gamall Adj. (§ 79 og 95) *gammel.*

gaman n. (§ 58 Anm.) *Gammen, Glæde, Moro.*

ganga (§ 145) *gaa.* ganga til tals við einhvern *give sig i Tale med En* 22_{7}. ganga upp á saklausa menn *gaa op paa* d. e. *vælte sig ind paa, forurette saglöse Mænd* 12_{28}. ganga eptir 3_{17} se Anm.

ganga f. (§ 70) *Gang.*

gaumr m. (§ 45 a) *Agtpaagivenhed, Opmærksomhed*; mest i Talemaaden gefa gaum at med Dat. *agte paa, ænse, bryde sig om.*

gefa (§ 129) *give.* D[illegible], man giver noget, i Dat.; Tingen, man giver, i Akk.

gegnt Adv. *ligeoverfor, lige imod*, med Dat.; ogsaa yfir gegnt 4_{26}.

gegnum og í gegnum bruges som Præp. med Akk. (§ 187) *igjennem.*

gera (§ 161; ogsaa gerva, göra, gjöra) *gjöre.* Med dobbelt Akk. *gjöre En til noget* 12_{12}. Refl. gerast *gjöres til noget, blive.*

gerla Adv. (ogsaa görla, gjörla;

Komp. gerr, görr, Sup. gerst, görst) *tydelig, aabenbart.*

gersimi f. (§ 55 b; ogsaa gersemi) *Kostbarhed, Skat, Klenodie.*

geta (§ 129) *faa, erholde.* er ungr getr *som man faar ung* d. e. *modtager, lærer* 20_{35}. 2) *faa, opnaa, formaa:* gat fengit vápn sín 25_{14}.

geyma (§ 159, 2) *agte paa, bryde sig om.* 2) *gjemme.* Gjenstanden i Gen. (af gaumr).

gildr Adj. (§ 77, 1) *gild, gjæv.*

gipta (§ 159, 2 sml. 157 a) *gifte, bortgifte.* gipta konu (Akk.) manni (Dat.).

gipta f. (§ 70) *Lykke.*

gista (§ 159, 2 sml. 157 a) *gjeste, være til Gjest hos.*

gjaforð n. (§ 57 a) *Giftermaal.*

gjalda (§ 127) *betale, udrede.* gj. einhverjum fé.

gjarna Adv. (§ 186) *gjerne.*

gjöf f. (§ 58 d) *Gave* (gefa).

glaðr Adj. (§ 77, 2) *glad.* 2) *glædelig, fornöielig* 8_{18}.

gleði f. (§ 73) *Glæde.*

glíma f. (§ 70) *Brydekamp, Brydetag.*

goði m. (§ 67) *Gode,* Hereds-forstander paa Island, se Anm. til 7_5.

goðorð n. (§ 57 a) *Godord,* en Godes Embede.

góðr Adj. (§ 77, 2 og 95) *god.*

grár Adj. (§ 78) *graa.*

gráta (§ 146) *græde.* Med Akk. *græde over noget, begræde noget.*

greiða (§ 159, 2 sml. 157 a) *greie, gjöre grei* (greiðr Adj.) 2) *udrede, udbetale:* greiða fé af höndum 7_{31}.

greiði m. (§ 67) *Hjælp, Bistand.* 2) *Gjestfrihed, Bevertning* 25_{23}.

grið n. Plur. (§ 57 a) *Fred, Sikkerhed for Liv og Lemmer.*

grípa (§ 140) *gribe.*

gripr m. (§ 62 a) *Kostbarhed, kostbart Stykke.*

gullband n. (§ 57 b) *Guldbaand* (gull n. *Guld* og band n. *Baand*).

gullhringr m. (§ 45 a og Anm. 2) *Guldring* (hringr).

gær; í gær *igaar.*

göfugr Adj. (§ 79 Anm. 3) *gjæv, ypperlig.*

---

háð n. (§ 57 a) *Haan, Spot.*

haf n. (§ 57 b) *Hav.*

hafa (§ 161) *have.* hafa í frammi se fram. 2) *faa, gaa af med:* hafði einn þat er við lá 9_{19}. hafa sitt mál 16_{28}.

hafna (§ 151, 2) *forsage, opgive, give Slip paa.* Gjenstanden i Dat.

halda (§ 144) *holde.* hélt vel vini sína 5_{17}. *holdt sine Venner godt* d. e. *behandlede og beskyttede dem godt.* Med Dat. *holde paa noget:* hélt skildi 24_5. fékk eigi haldit henni heima 21_{20}. hélt ek því fyrir hánum 19_{31} *jeg holdt paa det for ham, forholdt ham det.*

hálfr Adj. *halv.*

hallkvæmr Adj. *som kommer tilpas, passende, nyttig.*

haltr Adj. (§ 77, 3) *halt.*

handan Adv. *fra den anden Side* (af en Grændse). fyrir handan Præp. med Akk.: *paa den anden Side, hinsides.*

hár n. (§ 57 a) *Haar*.
harðlyndr Adj. (§ 77, 1) *haardsindet* (harðr og lund f. *Sind*).
harðr Adj. (§ 77, 1) *haard*. 2) *kjæk*, *uforfærdet*.
háttaðr Adj. (§ 77, 2) (*saa eller saa*) *beskaffen*, *indrettet*. svá er háttat *saa er det*, *saa forholder det sig* 3_{24}. Af
háttr m. (§ 62 d) *Maade*, *Beskaffenhed*, *Slags*. meira háttar *mere anseet* sml. Anm. til 9_9.
haust n. (§ 57 a) *Höst*.
hávaðamaðr m. *en urolig*, *voldsom Mand* (hávaði m. *Stöi*, *Uro*).
héðan Adv. *herfra*.
hefna (§ 159, 2) *hevne*. Gjenstanden (den Person eller den Gjerning, som hevnes) i Gen. 29_{35}.
hégómi m. (§ 67) *Forfængelighed*, *Daarskab*, *Fjas*.
heill Adj. (§ 77, 6) *hel*; *sund*, *frisk*. eigi heil Anm. til 3_{10}.
heim Adv. *hjem*.
heima Adv. *hjemme*.
heimamaðr m. *en Mand*, *som har Ophold hos en anden og hörer til hans Hus*.
heiman Adv. *hjemmefra*.
heimboð n. (§ 57 a) *Gjestebud*, *Gilde* (heim og bjóða *indbyde*).
heimferð f. (§ 53 e) *Hjemreise*.
heimleiðis Adv. *hjemad*, *paa Hjemreisen* (leið f. *Vei*).
heimta (§ 159, 2 sml. 157 a) *kræve*, *fordre*.
heita (§ 147) *hede*, *kaldes*. 2) heita á þór *paakalde Thor* 20_{13}. 3) *love*; det, man lover, saavelsom Personen, hvem man lover noget, i Dat.: því skaltu heita mér 13_{30}. 4) heitast *true med*.
heitkona f. (§ 71 b Anm.) *Kvinde*, *som er bortlovet til en Mand* (heita i Betydn. *love*).
heitr Adj. *hed*, *varm*.
heldr Adv., Komp. af gjarna (§ 186) *hellere*. heldr en eigi *ganske lidet*, se Anm. til 24_{12}. eigi at heldr *ikke desto mindre ikke*, *ligefuldt ikke*. 2) *temmelig*, *noget*: heldr við aldr 1_{18}.
helzt Adv., Sup. af gjarna, *helst*. 2) *fornemmelig*, *især*.
henda (§ 159, 2 sml. 157 a) *gribe*, *tage* (af hönd). henda gaman at 1_{23}, se Anm.
hér Adv. *her*.
herðimikill Adj. (ogsaa herðamikill) *svær*, *bred over Herderne* (*Skuldrene*). Af herðr f. *Skulder* (oftest brugt i Plur. herðar).
herja (§ 151, 1) *herje*, fare frem paa Krigsmands Vis med Rov og Brand (herr).
hernaðr m. (§ 50 a) *Hærfærd*, *Krigstog*.
herr m. (§ 51) *Hær*.
herra m. (§ 67 Anm. 1) *Herre*.
hersir m. (§ 48) *Herse*. Saa kaldtes i den ældste Tid i Norge Heredsforstanderen, der baade styrede Heredets verdslige Sager og forestod dets Tempel (svarer altsaa til Goden paa Island, sml. Anm, til 7_5).
hestr m. (§ 45 a) *Hest*.
heyra (§ 159, 2) *höre*.
hingat Adv. *hid*.
hinn 1) demonstr. Pron. a) *hin*, *den*. b) *den anden* 8_{30}. 2) bestemt Artikel (§ 115).

hirðmaðr m. *Hirdmand*, se Anm. til 10_{23} (**hirð** f.).

hitta (§ 159, 2 sml. 157 a) *finde, træffe.*

hjá Præp. med Dat. (§ 188) *hos, ved Siden af.* **vera hjá** *være tilstede ved noget.*

hjálmr m. (§ 45 a) *Hjælm.*

hjalt n. (§ 57 b) *Hjalt paa et Sværd*, dets Knap eller Parerstang. Vilde man skjelne mellem dem, sagdes *övre* og *nedre Hjalt*: tilsammen betegnes de ved Plur. **hjölt**, sml. Anm. til 24_{10}.

hlað n. (§ 57 b) *stenlagt Plads foran Huset* (af **hlaða** *opdynge, oplægge*, nemlig Sten).

hlaðbúinn Adj. *udstyret, smykket med Guldprydelser* (**hlað** n. *Smykke* og **búa**).

hlaupa (§ 149) *löbe, springe.*

hlífarlauss Adj. (§ 77, 9) *værnlös, uden Beskyttelse* (**hlíf** f. *Værn, Beskyttelse*, især brugt om Forsvarsvaaben og navnlig om Skjoldet; dette menes ogsaa i **hlífarlauss** 13_{16}).

hljóð n. (§ 57 a) *Lyd.* 2) *Stilhed, Taushed.*

hlunnr m. (§ 45 a) *Rullestok*, især til at rulle Skibe op og ned paa, se Anm. til 8_{14}.

hluti m. (§ 67) *Del*, svag Form af

hlutr m. (§ 50 b) *Lod, Del.* 2) *Ting.* **um alla hluti** *i alle Ting (i alle Henseender).*

hlýða (§ 159, 2 sml. 157 a) *lytte til, höre paa;* Gjenstanden i Dat. (**hljóð**). 2) *adlyde.* 3) *lykkes, gaa an, være tilladt.* Deraf

hlýðisamr Adj. 3_{33}: **man eigi hlýðisamt verða** *det vil ikke gaa vel.*

hlæja (§ 138) *le.*

hneigja (§ 159, 1) *lade falde, böie.*

hnekkja (§ 159, 1) *drive, stöde tilbage.* 2) intr. *rykke tilbage, trække sig tilbage* 28_{9}.

hníga (§ 140) *böie sig, synke, falde.*

hnipinn Adj. (§ 79) *sorgfuld, bedrövet.*

hófsmaðr m. *maadeholden, sindig Mand* (**hóf** n. *Maadehold*).

hógværr Adj. *sagtmodig* (**hógr** Adj., samme Betydning, og **vera**).

hólmganga f. (§ 70) *Holmgang, Tvekamp*, sml. Anm. til 12_{35}.

hólmr m. (§ 45 a) *Holm, Holme.* **ganga á hólm** *gaa paa Holm, holde Holmgang.*

hopa (§ 151, 1) *hope, vige tilbage.*

horfa (§ 159, 2) *se paa, se ud til.*

hót n. (§ 57 a) *Trusel.*

hœgri Adj., Komp., *höire.*

hraustr Adj. *stærk, modig.*

hringr m. (§ 45 a og Anm. 2) *Ring.*

hrjóta (§ 141) *drive afsted med Fart, fyge.*

hrópa (§ 151, 1) *bringe i ondt Rygte, bagtale* (**hróp** n. *Bagtalelse*).

hross n. (§ 57 a) *Hest.*

hryggja (§ 159, 1) *ængste, bedröve* (**hryggr** Adj. *bedrövet*).

hræða (§ 159, 2 sml. 157 a) *gjöre ræd, skræmme.* Refl. **hræðast** *ræddes for, frygte.*

hús n. (§ 57 a) *Hus.*

húsfreyja f. (§ 70 og 71 a) (*Husets Herskerinde*) *Husfru, Kone.*

húskarl m. (§ 45 c) *Huskarl, Tjenestekarl.*

húsmœnir m. (§ 48) *Husmöning* (mœnir).

hvaðan Adv. *hvorfra.*

hvar Adv. *hvor.* **hvar sem** *hvorsomhelst.*

hvárrgi eller **hvárigr** ubest. Pron. (§ 118, 6) *ingen af to.* Plur. **hvárigir** (**hvárgir**) *ingen af de to Parter* (naar der er flere paa hver Side). Neutr. **hvárki** (**hvártki**) *hverken;* **hvárki** — **né** *hverken* — *eller.*

hvárr (§ 116, 3) 1) Spörgende Pron : *hvilken af to.* Neutr. **hvárt** bruges som spörgende Partikel især i afhængige Sætninger: *om* 6_{28}. 2) Ubest. Pron. *enhver* (naar der tales blot om to), *begge.*

hvárrtveggja ell. **hvárrtveggi** (§ 118, 8) ubest. Pron. *enhver af to, begge* (**tveggja**, Gen. af **tveir**, er Delens Gen.).

hvatvetna ubest. Pron. (§ 118, 7) *hvadsomhelst, alt muligt.*

hve Adv. *hvor, hvorledes.*

hvergi Adv. *ingensteds,* ogsaa *ingensteds hen.*

hvernig Adv. *hvorledes, paa hvilken Maade* (sammentrukket af **hvern veg** *ad hvilken Vei*; sml. med Hensyn til Akk.s Brug Anm. til 2_{34}).

hverr (§ 116, 2 og Anm. 1) 1) spörgende Pron.: *hvem, hvilken.* 2) ubest. Pron.: *enhver.*

hversu Adv. *hvorledes.*

hvervetna Adv. *hvorsomhelst, overalt.*

hví Adv. (egentl. Dat. af **hvat** § 116, 1) *hvorfor, af hvilken Grund.*

hvíla (§ 159, 2) *ligge* (i en Seng). Deraf

hvíla f. (§ 70) *Seng.*

hvíti f. (§ 73) *Hvidhed, hvid* eller *lys Farve.* Af

hvítr Adj. *hvid.*

hyggja (§ 160) *tænke, mene.*

hylja (§ 155, 2) *hylle, dække, skjule.*

hætta (§ 159, 2 sml. 157 a) *vove.* **hætta á** med Akk. *vove paa, pröve paa noget* 12_{20}.

hættr Adj. (§ 77, 3) *farlig, farefuld.*

höfðingi m. (§ 68) *Hövding.*

höfðingjabragð n. (§ 57 b) *hövdingsmæssigt Udseende.*

höfuð n. (§ 58) *Hoved.*

höfuðsár n. (§ 57 a) *Saar i Hovedet.*

högg n. (§ 60) *Hug.*

höggva (§ 149) *hugge.* **h. strengina** *hugge Tougene af* 19_{32}. **h. einnhvern bánahögg** *give En Banehug.*

hönd f. (§ 63 b) *Haand.* **taka í hönd einhverjum** *tage En i Haanden.* **fá einhverjum í hendr** *overgive til En* 4_{11}. **greiða fé af höndum** *betale, levere fra sig Penge.* **af várri hendi** *fra vor Side* 10_{5}. **til handa einhverjum** *for En, for Ens Regning, til Brug for En* 8_{13}. **standa til handa** *være forhaanden* 3_{28}. **fyrir sína hönd** *for sig selv, paa egne Vegne* 10_{3}.

í Præp. (§ 190). 1) med Dat. *i, paa* (hvor der menes en Væren paa Stedet). **í Borgarfirði. í**

svefni *i Söвne.* 2) med Akk. *ind i, til, ned* eller *hen paa* (naar der tales om en Bevægelse hen til et Sted): vestr í Hjarðarholt *vestover til Hj.* 4_4. ganga í skálann *gaa ind i Skaalen.* setjast niðr í búðartoptina *sætte sig ned paa Bodtomten.* Om Tiden: í þenna tíma *paa denne Tid.* í annat sinn *anden Gang.* 3) som Adv. uden styret Ord: þetta er stefit í (neml. kvæðinu).

í frá = frá.

í gegnum = gegnum.

í gær se gær.

illa Adv. (§ 186) *ilde.*

illr Adj. (§ 95) *ond, slet.*

inn Adv. (§ 185) *ind, inde.* Komp. innar *længere ind.*

innan Adv. *indenfra, indvendig.*

innar se inn.

íslenzkr Adj. *islandsk.*

íþrótt f. (§ 53 e) *Idræt, Færdighed,* især legemlig.

---

já *ja.*

jafnaldri m. (§ 67) *en jævnaldrende* (jafn Adj. *jævn*).

jafnan Adj. *jævnlig, stadigt, altid.*

jafnfagr Adj. (§ 77, 7) *jævnfager, lige saa fager.*

jafnlangr Adj. *jævnlang, lige lang.*

jafnmargr Adj. (§ 77, 4 Anm.) *lige megen.* Plur. jafnmargir *lige mange.*

jafnmenni n. (§ 59 b) *jævngod Mand, Ligemand* (af jafn og maðr).

jafnmikill (§ 79) *lige stor.* Neutr. jafnmikit *lige meget.*

jafnræði n. (§ 59 b) *lige Parti, Egteskabsforbindelse, hvori begge Parter kan agtes for lige gode.*

jarða (§ 151, 2) *jorde, begrave.* (jörd f. *Jord*).

jarl m. (§ 45 c) *Jarl.*

járnkló f. (§ 63 d) *Jærnklo.*

jól n. Plur. (§ 57 a) *Jul.*

jólaboð n. (§ 57 a) *Julegjestebud.*

---

kalla (§ 151, 2) *kalde.* Refl. kallast *kalde sig, hede.* kalla ek, at *jeg paastaar* (*mener*), *at* 24_{14}.

kapp n. (§ 57 b) *Hidsighed, Iver,* 2) *Strid.* deila kappi við *strides med.*

kappmæli n. (§ 59 b) *Ordstrid* (af kapp og mál).

karldyr n. Pl. (§ 57 a) *Hovedindgangsdören paa Vaaningshuset.*

karlmaðr m. *Mandfolk.* 2) = drengr, *kjæk, tapper Mand* 26_{14}.

kátr Adj. *lystig, vel tilmode* (deraf vort *kaad*).

kaupa (§ 161) *kjöbe.* 2) *handle med hinanden, komme overens om, aftale.*

kaupmaðr m. *Kjöbmand.*

kaupstaðr m. (§ 50 b) *Kjöbstad.*

kaupstefna f. (§ 70) *Kjöbstevne, Marked.*

kenna (§ 159, 2 sml. 157 b) *kjende; mærke, föle.* 2) k. einum eitt *lære En noget*: kendi hánum atferli 6_{27}.

kinn f. (§ 63 a) *Kind.*

kippa (§ 159, 2 sml. 157 b) *rykke, trække hurtigt.* Gjenstanden i Dat.: kipti inn aptr vörusekkunum 6_9 *slængte Varesækkene ind igjen.*

kirkja f. (§ 71 a) *Kirke.*
klaka (§ 151, 2) *skrige* (om Fugle).
klæði n. (§ 59 b) *Klæde.*
kné n. (§ 65, 4 b) *Knæ.*
knörr m. (§ 62 b) *Knar, et eget Slags Skib* 14_{19}.
koma (§ 132) *komme.* **koma fyrir ekki** *gjælde for intet, intet due* 9_{24}. **kominn á sik vel** 5_{26}, se Anm. Refl. **komast** *komme sig, naa frem til et Sted.*
kona f. (§ 70 og 71 b Anm.) *Kvinde, Kone.*
konungr m. (§ 45 a) *Konge.*
konungsnautr m. (§ 45 a) *Kongegave, en Ting, som har været i en Konges Eie* (sml. Anm. til 13_{12}).
kostr m. (§ 62 a) *Valg, Vilkaar* 27_{19}. 2) *Parti, Giftermaal* 6_{22}.
kramast refl. Verb. (§ 179 b) *ligge længe og pines af en Sygdom.*
kristinn Adj. (§ 79) *kristen.*
kúgan f. (§ 53 g) *Tvang* 9_{23}. (**kúga** *tvinge, kue*).
kunna (§ 167) *kunne.*
kunnigr Adj. (§ 79 Anm. 3) *bekjendt, kundbar.*
kurteisi f. (§ 73) *Höviskhed, Belevenhed, god Levemaade* (**kurteiss** Adj. *hövisk, beleven*).
kvánbœn f. (§ 53 e) *Frieri* (af **kván** = **kona** og **bœn**).
kvángast refl. Verb. (§ 151, 1) *gifte sig, tage sig en Kone* (ligeledes af **kván**).
kvángaðr Adj. (§ 77, 2) *gift* (om Mænd).
kveða (§ 129) *sige.* 2) *kvæde, fremsige et Digt.*
kveðja (§ 155, 1) *hilse.* **kveðja konung.** 2) *kræve, forlange,* med Tingen, man kræver, i Gen. og Personen, af hvem man kræver, i Akk.; undertiden tilföies ogsaa en Dat. for at betegne, for hvem man kræver. **kv. sér hljóðs** 28_{15}.
kveld n. (§ 57 a) *Kveld.*
kvæði n. (§ 59 b) *Kvæde, Digt* (**kveða**).
kvæðislaun n. Pl. (§ 57 a) *Lön for et Kvæde* = **bragarlaun.**
kyrr Adj. (§ 77, 4) *rolig, stille.* **lát vera kyrt** *lad være roligt* d. e. *stille!* 11_{10}.
kyrtill m. (§ 46) *Kjortel.*

---

lágr Adj. *lav.* Neutr. **lágt** som Adv. *lavt, sagte* (om Stemmen) 11_{14}.
lán n. (§ 57 a) *Laan.* **at láni** *til Laans.*
land n. (§ 57 b) *Land.*
landseti m. (§ 67) *Leilænding* (egentl. *som sidder paa Ens Land,* af **land** og **sitja**).
langr Adj. *lang.* Dat. Pl. **löngum** bruges som Adv.: *lange Stunder, ofte og længe,* f. Ex. 30_{20}.
lasta (§ 151, 2) *laste, dadle.*
láta (§ 146) *lade.* **láta illa** *lade ilde, bære sig slemt, jamre.* **láta blítt við einnhvern** *vise sig blid, venlig mod En.* **láta sem** *lade, som om; bære sig ad, som om.* **láta í haf** *gaa til Sös, stikke i Söen.* 2) *miste:* **láta líf sitt; ek vil ei láta þik** 18_{32}. Refl. **látast** *dö, omkomme.*
laugaraptann m. (§ 46) *Löverdagsaften* (**laugardagr** *Löverdag*).

laugarkveld n. (§ 57 a) = laugaraptann.

launa (§ 151, 1) *lönne*. Det, som der gives Lön for, i Akk., Personen, som man lönner, i Dat.: launa einhverjum kvæði. hverju skal launa kvæðit *hvormed skal man (jeg) lönne Kvædet* d. e. *hvad skal jeg give i Lön for Kvædet* (hverju Midlets Dativ, se Anm. til 20_{21}). Af laun n. pl. *Lön*.

lauss Adj. (§ 77, 9) *lös*. 2) *löst*, *befriet*. Det, man er löst fra, tilföies i Gen.: lauss allra mála 18_{18}.

leggja (§ 155, 1) *lægge*. 2) *stikke*: lagði í gegnum hann spjótinu 30_7 *stak gjennem ham, gjennemborede ham med Spydet* (Midlets Dat.).

leiða (§ 159, 2 sml. 157 a) *lede*, *före*, *ledsage*.

leiðtogi m. (§ 67) *Ledsager*, *Fölgesvend* (leið f. *Vei*).

leika (§ 147) har langt mere omfattende Betydning end vort *lege* (egentl. Betydning: *være i stærk og ustadig Bevægelse*). hefir mjök á leikizt minn hluta 28_{12} vil vel egentl. sige: *det er gaaet stærkt ind paa min Del.*

leikr m. (§ 45 a) *Leg*.

leira f. (§ 70) *Lere*, *leret Sted* (leir n. *Ler*).

leistbrœkr f. Pl. (§ 63 d) se Anm. til 10_{27}.

léna f. (§ 70, 71 b Anm.) *Dækken eller Bærepude til Heste*.

lengi Adv. (§ 184 a) *længe* (langr).

leyna (§ 159, 2) *skjule*, *holde hemmelig* 18_6.

leynd f. (§ 58 e) *Hemmelighed*. með leynð *hemmelig*, *i Stilhed*.

leysa (§ 159, 2 sml. 157 a) *löse*. leysa sik af hólminum *löse sig fra Holmen* d. e. betale Böder for at slippe med Livet, naar man er bleven saaret i Holmgang (lauss).

lið n. (§ 57 a) *Flok*, *Skare* (24_{30}), især *Hær*, *væbnet Skare*. 2) *Hjælp*, *Bistand*.

líða (§ 140) *lide*, *gaa forbi*, *forlöbe* (om Tiden). líða um *lide om* d. e. *lide til Ende*: eptir þetta umliðit 25_9.

liðr m. (§ 62 a) *Led*.

líf n. (§ 57 a) *Liv*.

líflát n. (§ 57 a) *Död* (láta líf).

liggja (§ 130) *ligge*. liggja við *ligge ved*, *hænge sammen med*, *være afhængig af*, *staa paa Spil*.

líka (§ 151, 1) *behage*, *være tilpas*. Personen, hvem noget behager, i Dat.

líkligr Adj. *sandsynlig*, *rimelig*, *som fölger af sig selv*.

líkr Adj. *lig*. Den eller det, noget er ligt, i Dat.: þér líkr í skaplyndi 10_8.

líta (§ 140) *se*. líta við einhverjum *se hen til En*, *give En et Öiekast* 11_6.

lítill (§ 79 og Anm. 2) *liden*. Neutr. lítit eller oftere lítt som Adv.: *lidet*, ogsaa *uheldigt* 12_{23}.

litr m. (§ 62 a) *Farve*, *Let*.

ljósjarpr Adj. *lysbrun* (ljóss *lys*, jarpr *brun*).

ljósta (§ 141) *slaa*.

lofa (§ 151, 1) *rose*, *prise*. 2) *tillade*, *give Lov til*.

lokrekkja f. (§ 71, 1) *lukket*

Sengerum, se Anm. til 4_{25}. (lúka og rekkja *Seng*).

lopt n. (§ 57 a) *Luft.* 2) *Loft.*

lúka (§ 143) *lukke.* 2) *slutte, ende.* Gjenstanden i Dat.

lykkja f. (§ 71, 1) *Lökke* (paa et Toug, en Snor eller desl.).

lykt f. (§ 53 e) *Ende, Slutning.* at lyktum *til Slutning, tilsidst* (lúka).

lykta (§ 159, 2 sml. 157 b) *slutte, ende* 23_{14} (lykt).

lægi n. (§ 59 b) *Liggested, Leie,* især *Skibsleie, Havn* (liggja).

lœkr m. (§ 51) *Bæk.*

lög n. pl. (§ 57 b) *Lov.*

lögberg n. (§ 57 a) *Lovbjerget,* et Sted paa Althingspladsen paa Island, hvor Lagretten holdt sine Möder.

lögmaðr m. *Lovmand, lovkyndig Mand.* 2) = lögsögumaðr.

lögrétta f. (§ 70) *Lagrette* (se om dens Forretning paa Island Anm. til 7_5).

lögsaga f. (§ 70) *den Forretning at fremsige Loven* (Lovsigemanden skulde fremsige Landets Lov for Folket paa Althinget, for at den ei skulde gaa det af Minde).

lögskil n. Pl. (§ 57 a) *de Former, som fölges ved Rettergang.* mæla lögskilum *handle efter disse, forhandle Retssager.*

lögspeki f. (§ 73) *Lovkyndighed, Lovkundskab* (af Adj. spakr, *vis, forstandig*).

lögsögumaðr m. *Lovsigemand,* se Anm. til 7_5.

---

maðr m. (§ 65, 1) *Mand.* Pl. menn bruges ofte ubestemt: *Mænd, Folk,* svarende omtrent til vort *man* f. Ex. 22_5.

mágr m. (§ 45 a) *Maag* (oftest om *Svigersön* eller *Svoger*).

mál n. (§ 57 a) *Maal, Tale.* 2) *Sprog, Tungemaal.* 3) *Aftale, aftalt Forpligtelse* 17_{33}. 18_9. 4) *Sag,* især *Retssag.* hafa sitt mál *faa sin Sag, sin Vilje frem.*

mánaðr m. (§ 50 a) *Maaned.*

mannaðr Adj. (§ 77, 2) bruges kun med Adv., som vel eller illa mannaðr *gödt eller slet udrustet med de Egenskaber, en Mand bör have.*

mannhringr m. (§ 45 a og Anm. 2) *Mandring, Kreds af Mænd.*

mannjöfnuðr, ogsaa mannjafnaðr m. (§ 50 a) *Mandjævning, Sammenligning af Mænd,* en almindelig Morskab i vore Forfedres selskabelige Sammenkomster.

mannval n. (§ 57 b) *Mandvalg, Valg mellem Mænd* eller *Mænd at vælge imellem* (velja *vælge*).

margr Adj. (§ 77, 4 og Anm., 95) *mangen.* 2) *megen.*

mark n. (§ 57 b) *Mærke.* 2) *Mærkelighed.*

með Præp. (§ 190), vort *med.* 1) med Dat. *med, sammen med* (om den, som frivillig fölger med). b) *langs med*: ofan með Langá. c) *hos*: fœddist upp með þorsteini 1_{12}. d) *imellem:* tóku tal með sér 16_{12}. e) *tilligemed, foruden*: var þar vinátta mikil með frændsemi 7_{17}. f) for at betegne Midlet: með þessu (sverði)

skaltu vega 13_8. g) for at betegne den Maade, hvorpaa, eller den Omstændighed, hvorunder noget sker: með leynd 4_5. með mikilli virðing ok ást 5_{11}. með atgöngu Gunnlaugs 7_{32}. 2) med Akk. om det, som viljelöst fölger med, det, man medbringer: með konu sína 21_7. með tólfta mann (ogsaa við t. m.) *selv tolvte*, men með tólf menn *med tolv Mand* (foruden En selv), sml. Anm. til 9_{32}. 3) som Adv. uden styret Ord, især i Betydn. *tillige, desuden*; þat með *det med, det desforuden* 19_{21}.

meðal eller á meðal Præp. (§ 189) *imellem*, sml. milli.

meðalkafli m. (§ 67) *Haandtag* (paa et Sværd); se Anm. til 24_{10}.

meðan Adv. *imedens, imidlertid*. 2) som Konjunktion: *imedens*.

mega (§ 165) *kunne, formaa*. Nærmer sig ofte til Betydn. af munu f. Ex. hann kvað svá vera mega 7_2.

meinn Adj. (§ 77, 6) *som er til Men, skadelig, farlig*. (mein n. *Men, Skade*).

meir, meiri Komp. af mjök og mikill (§ 186. 95).

menning f. (§ 53 a); m. góð 17_{31} *Dygtighed, Besiddelse af de Egenskaber, man kræver hos en Mand* (svarer som Subst. til vel mannaðr, se mannaðr).

merr f. (böies som veiðr § 55 b) *Hoppe*.

mest, mestr, Sup. af mjök og mikill (§ 186. 95).

meta (§ 129) *vurdere, skatte, sætte Pris paa*. vel metinn *godt anseet, höit agtet*.

metnaðarmaðr m. *overmodig, forfængelig Mand* (metnaðr m. *Overmod*).

meybarn n. (§ 57 b) *Möbarn, Pigebarn* (mey).

miðmjór Adj. (§ 78) *smal om Midjen* (af miðr og mjór *tynd, smal*).

miðr Adj. (§ 80) *som er i Midten, midterst*. eptir mitt sumar *efter Midsommerstid*.

mikill Adj. (§ 79 og 95) *stor*. 2) *megen*. Neutr. mikit som Adv. *meget* = mjök.

mikilræði n. (§ 59 b) *stort Raad, stor Bedrift* (ráð).

milli eller á milli, ogsaa millum eller á millum Præp. (§ 189) *imellem* sml. meðal.

minni, minstr Komp. og Sup. af Adj. lítill (§ 95).

minnr, minst Komp. og Sup. af Adv. lítt (§ 186).

misseri n. (§ 59 b) *Halvaar*. Plur. bruges ofte i Betydn. *et Aar* (to Halvaar).

mjök Adv. (§ 186) *meget, i höi Grad*. 2) *næsten, omtrent*. mjök jafnaldrar 6_{18}. Samme Betydning har mjök svá 13_{15}. (mikill).

móðir f. (§ 65, 3) *Moder*.

morginn, ogsaa morgunn, m. (§ 46) *Morgen*.

mót n. (§ 57 a) *Möde*. á mót, í mót, ogsaa á móti eller í móti, at móti Præp. (§ 188) *imöde, imod; til Gjengjeld for*.

muna (§ 172) *huske, mindes*.

munu (§ 170) *monne, skulle;* bru-

ges til at danne Fut. (§ 175, 3) og i formodende Betydn. (se Anm. til 3_5).

mægð f. (§ 53 e) *Svogerskab*, det at være Ens Maag (mágr).

mæla (§ 159, 2 sml. 157 a) *tale*, *sige*. 2) *aftale* (mál).

mær f. (§ 65, 4 a Anm.) *Mö*, ogsaa mey.

mœnir m. (§ 48) *Möne*, *Möning* (paa et Hus).

mœta (§ 159, 2 sml. 157 a) *möde*; Personen, som man möder, i Dat. Refl. mœtast *möde hinanden* (§ 119), *mödes* (af mót).

mörk f. (§ 63) *Mark*, som Vegt. 2) *Mark*, *Skov*.

---

ná (§ 160) *naa*, *opnaa*; Gjenstanden i Dat.: ná konungs fundi 16_1, *opnaa en Sammenkomst med Kongen*, *stedes for Kongen*.

nafn n. (§ 57 b) *Navn*.

náfrændi m. (§ 69) *nær Frænde*.

nakkvarr se nökkurr.

nátt eller nótt f. (§ 63 d Anm.) *Nat*.

né. Negtelsesord; oftest i Forbindelsen hvárki — né *hverken* — *eller*; dog ogsaa alene i Betydn. *heller ikke*.

neðan Adv. *nedenfra*. fyrir neðan Præp. med Akk. *nedenfor* sml. fyrir.

nefljótr Adj. *som har en styg Næse* (nef n. *Næse* og ljótr *styg*).

nefna (§ 159, 2) *kalde*; i Pass. *hede*. 2) *nævne*. nefna sér váttu 6_{35}. nefndr dagr *en i Forveien nævnt*, *aftalt Dag* 12_{20}.

nema (§ 131) *tage*. nema við 27_{15} *tage Plads*, *standse*. 2) *lære* (noget af En): nema lögspeki 6_{14}; den, af hvem man lærer noget, tilföies med Præp. at i Dat.

nema Adv. *undtagen*, *uden*; kan ogsaa ligesom disse Ord bruges som Konjunktion.

nenna (§ 159, 2 sml. 157 b) *nenne*, *overtale sig til at gjöre noget*.

nes n. (§ 59 a) *Næs*.

niðr Adv. *ned*.

niðri Adv. *nede*.

níðskárr Adj. (§ 78 og Anm.) *hvas*, *bitter i sin Tale*, især om Skalde (níð m. *Skjændsel*, *Forhaanelse*; deraf níðingr, vort *Niding*).

njóta (§ 141) *nyde*, *bruge*, *have Nytte af*. Gjenstanden i Gen.

norðan Adv. *nordenfra*.

norðr Adv. *nordover* eller *nord*.

norðmaðr m. *Nordmand*.

norrœnn Adj. (§ 77, 6) *norsk*.

nótt se nátt.

nú Adv. *nu*.

nýlunda f. (§ 70) *Nyhed*, *ny* eller *uventet Hændelse*.

nýr Adj. (§ 78) *ny*.

nyt f. (§ 55 a) *Nydelse*, *Nytte*; oftest i Plur. nytjar 25_{34}.

nýta (§ 159, 2 sml. 157 a) *nytte*, *benytte*, *bruge*. 2) intr. *være nyttig*, *due* 7_1, se Anm.

nýtekit; hafði nýtekit við föðrleifð sinni 18_{27} *havde nylig taget ved* (*overtaget*) *sin Fedrenearv* (nýr og tekit, Perf. Part. af taka).

nær eller nærri Adv. (Komp. nær eller nærr, Sup. næst) *nær*, *nær ved*; med Dat. því næst *nærmest dette*, *dernæst*.

nökkurr eller **nakkvarr** (§ 118, 2) *nogen*. Neutr. **nökkut** som Adv. *noget*, *temmelig*.

---

of Præp. (§ 187) bruges i de samme Betydninger som **um** og **yfir**. Saaledes om Tiden: *om*; **of vetrinn** 1_{22}; *om*, *angaaende*: **berjast of hana** 3_{14}.

of Adv. *alt for*, *overvættes*; sættes enten foran Adj. og Adv. som særskilt Ord, eller sammensættes med andre Ord (kan da ogsaa have Formen **ofr**): **oflítill**, **ofmikill**, **ofrást**.

ofan Adv. *ovenfra*; oversættes ofte bedst med *ned*.

ofanverðr Adj. (§ 77, 1) *hvad der er over* eller *överst*. **skjöldr ofanverðr** *den överste Del af Skjoldet* 24_{9}. Ogsaa i Tidsbetydning om den senere Del af et Tidsrum, modsat **öndverðr**.

ofrást f. (§ 53 e) *overvættes Kjærlighed* (**ást**) sml. **of**.

ofsi m. (§ 67) *Overmod*, *Kryhed* (**of**).

ógn f. (§ 53 e) *Skræk*, *Rædsel*, *Skræmsel*.

ok *og*. **hinn sami ok** *den samme som*; ligesaa **einn ok**. 2) *ogsaa*.

opinn Adj. (§ 79) *aaben*.

opt Adv. (§ 184 b) *ofte*, *mange Gange*.

ór Præp. (§ 188) *af*, *ud af*. **ór því sem var** 8_{12} se Anm. Uden styret Ord som Adv. **freyddi ór upp** 10_{28}.

orð n. (§ 57 a) *Ord*. **senda einhverjum orð** *sende En Bud*.

orlof n. (§ 57 a) *Orlov*, *Lov til at reise*.

ormr m. (§ 45 a) *Orm*, *Slange*.

orrosta (**orrusta**) f. (§ 70) *Kamp*.

orskurðr m. (§ 50 a) *Voldgiftsdom*, *Afgjörelse af en Tvist*.

orskurðarmaðr m. *Voldgiftsmand*.

óss m. (§ 45 d) *Os*, *Elvemunding*.

---

pái m. (§ 67; i andre Kasus i Sg. sammentrukket **pá**) *Paafugl*.

páll m. (§ 45 a) *Spade*.

pallr m. (§ 45 b) *Bænk*, sml. Anm. til 4_{25}.

prestr m. (§ 45 a) *Præst*.

---

ráð n. (§ 57 a) *Raad*. 2) *Raad til noget*, *Udvei*, *Understöttelse*: **engi ráð skaltu taka af mér** 6_{8}. 3) *Beslutning*, *Plan*. 4) *Giftermaal*, *Parti*, i Sing. og Plur. 18_{20}. 21_{3}.

ráða (§ 146) *raade*, *give Raad*. 2) *beslutte*, *afgjöre*. **eigi man svá skjótt ráðast** 8_{33}. **ráðinn til** *bestemt paa*. Refl. **ráðast** *beslutte sig til*. **réðst til ferðar** 8_{16} *besluttede sig til at fare*. **réðst til skips með Hallfreði** 26_{5} *gav sig ombord hos Hallfred*. 3) **réðu skipi sínu til hlunns** 11_{30} *fik sit Skib trukket paa Land*. 4) *raade for*, *have Myndighed over*, *styre*, med Dat. eller **fyrir** og Dat. **ráða ríkinu** 14_{1}. **réð fyrir Noregi** 10_{20}. 5) *raade*, *udtyde* (en Dröm, en Gaade eller desl.): **ráða drauminn** 2_{20}.

ráðligr Adj. *raadelig.*
ránsmaðr m. *Ransmand, Röver* (rán n. *Ran*).
rauðr Adj. (§ 77, 2) *röd.*
raun f. (§ 53 e) *Pröve, Erfaring.*
reiðr Adj. (§ 77, 2) *vred.*
reka (§ 129) *drive.* Upers. rak skipit upp 19_{33} se Anm.
reka f. (§ 70) *Hakke.*
rekja (§ 155, 1) *opvikle, udfolde, brede ud.*
rembast refl. (§ 159, 2) *vise sig stolt, kaut.*
renna (§ 125) *löbe.* Deraf
renna (§ 159, 2 sml. 157 b) *lade löbe.* Gjenstanden i Dat.: rendi augum til Gunnlaugs 21_{34} *lod Öinene falde paa Gunnlaug, saa hen til Gunnlaug.*
rétting f. (§ 53 a) *Rettelse, Oprettelse, Opreisning.*
reyna (§ 159, 2) *pröve, forsöge.* Refl. reynast *pröves* 26_{13}, se Anm.
ríða (§ 140) *ride.*
ríki n. (§ 59 b) *Magt, Styrke.* 2) *Rige.* Af
ríkr Adj. (§ 80) *mægtig.*
rísa (§ 140) *reise sig, staa op.*
rist f. (§ 53 e) *Vristen* (paa Foden).
róg n. (§ 57 a) *Bagvaskelse.*
rosknaðr Adj. (§ 77, 2) *voxen* (ogsaa roskinn).
rœða (§ 159, 2 sml. 157 a) *tale, sige.*

---

sá demonstr. Pron. (§ 114 a) *den;* Plur. bruges for det manglende Plur. af 3 Persons personl. Pron. (§ 111).
saga f. (§ 70) *Saga* (af segja).
saklauss Adj. (§ 77, 9) *saglös, uskyldig* (sök, lauss).
sama (böies som spara § 160) *sömme sig for, anstaa.* Personen, hvem noget sömmer sig for, i Dat. 18_{35}.
saman Adv. *sammen.*
samr Adj. *samme;* oftest i best. Form hinn sami *den samme.* Neutr. samt som Adv. *sammen, tilsammen.* bæði samt 3_3.
samvist f. (§ 53 e) *Sammenværen, Samliv* (vist).
sanna (§ 151, 2) *sande, bekræfte.* Af
sannr (saðr § 39) Adj. (§ 77, 5) *sand.*
sannindi n. Pl. (§ 59 b) *Sandhed.*
sár n. (§ 57 a) *Saar.* Deraf
sárr Adj. *saaret.* 2) *saar, smertelig.* Neutr. sárt som Adv. *saart, bittert.*
segja (§ 160) *sige, fortælle.* segja frá einhverjum *fortælle om En.*
seilast refl. (§ 159, 2) *række Haanden ud efter noget, gribe efter.*
seinka (§ 151, 1) *forsinke, opholde.* 2) *nöle med, betænke sig paa at indvilge noget* 10_9.
seinliga Adv. *sendrægtig, nölende, modvilligt* 5_{33}. Af
seinn Adj. (§ 77, 6) *sen, sendrægtig.*
sekkr m. (§ 51) *Sæk.*
sel n. (§ 59 a) *Sel, Sæter;* oftest i Plur.
selja (§ 160) *overdrage, give,* med Dat. og Akk. selja einhverjum sjálfdœmi 19_{34}. 2) *sælge,* ligeledes med Personen i Dat. og Tingen i Akk.
sem relativ Partikel, *som* (§ 117). 2) *ligesom.* 3) ved Sup. forstær-

kende: sem skjótast, *som hurtigst, saa hurtigt som muligt.*

semja (§ 155, 1) *bringe til Ro, tæmme, formilde, forbedre* 5_{35}, 8_{12}; *ordne, bilægge.* Refl. upers. semst *der bliver Fred, fredeligt Forhold* 7_{27}.

senda (§ 159, 2 sml. 157 a) *sende.*

sendimaðr m. *Sendemand, Udsending.*

setja (§ 160) *sætte.* Upers. med Akk. jarl setti svá rauðan sem blóð 11_{19}, se Anm. Refl. setjast *sætte sig.* setjast upp *reise sig, rette sig op.*

set n. (§ 57 a) *Sæde, Bænk* (sitja).

síð Adv. *sent.* síð sumars *sent ud paa Sommeren.* Komp. síðar, Sup. síðast *senere, senest* eller *sidst* (§ 184 b).

síðan Adv. *siden.*

síðbúinn Adj. (§ 79) *sent færdig* (síð og búinn, se búa).

síðir se um síðir.

siðr m. (§ 62 a) *Sædvane, Skik.* Plur. siðir *Skikke, Sæder.*

siðvandi m. (§ 67) *Sædvane.*

sigla (§ 159, 2) *seile* (segl n. *Seil*).

sigr m. (§ 45 c) *Seir.*

sigra (§ 151, 1) *beseire, overvinde.*

sigrsæll Adj. (§ 77, 6) *seirsæl, heldig i Krig* (sæll Adj. *lykkelig*).

silfr n. (§ 57 a) *Sölv.*

silfrrekinn Adj. (§ 79) *indlagt med Sölv.*

sinn n. (§ 57 a) *Gang.* eitt sinn (Akk.) *en Gang.* öðru sinni *en anden Gang.* at sinni *dennesinde, for denne Gang.* í annat sinn *for anden Gang, atter.*

sinna (§ 159, 2 sml. 157 a) *agte paa, ænse.* Gjenstanden i Dat. 9_1.

sitja (§ 130) *sidde.* sitja á tali við einn *sidde og tale med En.* sitja yfir kvæðum *beskjeftige sig med, lytte til Kvæder.* sitja yfir váru 12_{26}, se Anm.

sjá (§ 133) *se.* sjá fyrir med Dat. *sörge for.* láta á sjást 20_{29} *lade se, lade mærke paa sig.*

sjálfdœmi n. (§ 59 b) *Selvdom,* se Anm. til 19_{34}.

sjálfr Adj. *selv.*

sjáligr Adv. *anseelig, smuk og rask at se til* (sjá).

skaði m. (§ 67) *Skade.*

skáld n. (§ 57 a) *Skald.*

skáli m. (§ 67) *Skaale, Vaaningshus* paa en Gaard, sml. Anm. til 4_{25}.

skallat n. (§ 57 a) *Skarlagen.*

skammr Adj. *kort.*

skapa (§ 134 og 151, 2) *skabe.* skapa sik eptir góðra manna siðum 10_{13} *skabe sig, danne sig efter gode Mænds Sæder.*

skapfelligr Adj. *tækkelig, behagelig.*

skapferði n. (§ 59 b) *Karakter, Sindelag.*

skaplyndi n. (§ 59 b) *Sindelag, Sindsbeskaffenhed.*

skarðr Adj. (§ 77, 1) *som der er gjort Skaar i.* (skera *skjære*).

skarpliga Adv. *skarpt, ivrigt, hidsigt* (Adj. skarpr).

skaut n. (§ 57 a) *Skjöd, Fang.* 2) *Skjöd* paa Klæder eller Seil, *Flig.*

skeið n. (§ 57 a) en afgrændset *Strækning* (i Rum eller Tid), *Bane* til at löbe paa. ríða á skeið *ride hurtigt* 22_{23}.

skeina (§ 159, 2) *give et let Saar.*
skemta (§ 159, 2 sml. 157 a) *more, underholde.* skemta sér *more sig* (egentlig *forkorte Tiden,* af skammr).
skikkja f. (§ 71 a) *Kappe.*
skilja (§ 155, 1) *skille, adskille.* Upers. skilr skipti þeirra 30_{10} *deres Mellemværende skilles, endes.* Ogsaa intr. *skilles* (við þetta skilja þeir 10_{16}), som ellers udtrykkes med Refl. skiljast. 2) *skjelne, forstaa.*
skilnaðr m. (§ 50 a) *Adskillelse, Skilsmisse.*
skinn n. (§ 57 a) *Skind.*
skinndreginn Adj. (§ 79) *overtrukken* eller *foret med Skind* (draga).
skip n. (§ 57 a) *Skib.*
skipa (§ 151, 1) *ordne, indrette.* Især om at *ordne Folk til Sæde, anvise dem Plads,* med Dat. var þeim skipat í öndvegi 21_{31} *de vistes til Sæde i Höisædet.*
skipa (§ 151, 1) *lade et Skib.* skipa upp *bære Ladningen op, losse Skibet* 10_{19}.
skipbrot n. (§ 57 a) *Skibbrud* (brjóta).
skipta (§ 159, 2 sml. 157 a) *skifte, bytte, forandre.*
skipti n. (§ 59 b) *Omskiftelse, Forandring.* 2) *Skifte, Deling.* 3) *Mellemværende.*
skjótr Adj. *hurtig.* Neutr. skjótt som Adv. *hurtigt, snart.*
skjöldr m. (§ 62 c) *Skjold.*
skora (§ 151,1) *opfordre, udfordre,* især til Kamp. Forbindes med Dat. (skora mér á hólm 13_2), med Akk. (hafa skorat Gunnlaug á hólm 25_{33}) eller med Præp. á og Akk. (er á hann var skorat 24_8).
skorta (§ 159, 2 sml. 157 a) *skorte, mangle.* Bruges altid upers., og baade Personen, hvem noget mangler, og Tingen, som mangler, sættes i Akk.: mun þik aldri konur skorta 21_{29}.
skulu (§ 169) *skulle.* Bruges undertiden ogsaa til at danne Fut. (§ 175, 3).
skylmast (§ 159, 2) *fegte* (for Morskabs Skyld eller til Övelse).
sköruliga Adv. *mandigt, kjækt.* (Adj. sköruligr).
skörungr m. (§ 45 a) *rask, dygtig Mand eller Kvinde* (oftest om Kvinder).
slá (§ 137) *slaa.* Det, man slaar med eller slaar ud over En, i Dat.: slá ekki slíku á þik 21_{27}, se Anm.
slétta (§159,2) *slette, glatte,* se yfir.
sléttr Adj. (§ 77, 3) *slet, flad.*
slíkr Adj. *slig, saadan.*
slyppr Adj. *vaabenlös, afvæbnet.*
smalamaðr m. *Gjæter for Smaafæet* (af smali m. *Smaafæ*).
smár Adj. *liden.* Plur. *smaa.*
snemma Adv. *tidlig.*
snemmendis Adv. = snemma. sn. sumars *tidlig paa Sommeren.*
snúa (§ 161) *snue, vende.* Det, som vendes, i Dat. snúast aptr *vende om og drage tilbage.*
sofa (§ 132) *sove.*
sofna (§ 151, 1) *sovne.*
sól f. (§ 53 c) *Sol.*
sólarroð n. (§ 57 a) *Solrindingen.*
sonr (son, sunr § 62 e) m. *Sön.*
sótt f. (§ 53 e) *Sot, Sygdom.*

spakr Adj. *sagtmodig.* 2) *forstandig, vis.*

spara (§ 160) *spare.*

spjót n. (§ 57 a) *Spyd.*

spott n. (§ 57 a) *Spot.*

spretta (§ 126) *sprette, springe op.*

spyrja (§ 155, 2) *spörge.* Det, man spörger om, kan sættes i Gen.: spyrr hann tíðinda 10_{30}. 2) *spörge, erfare, komme til Kundskab om.* spyrjast *spörges, blive bekjendt.*

staddr Adj. *værende, befindende sig paa et Sted,* altid med tilföiet Stedsbestemmelse, f. Ex. hjá eller við staddr *tilstedeværende.*

staðfesta f. (§ 70) *stadigt Opholdssted, Sted at bo paa.*

staðr m. (§ 50 b) *Sted.* hvern stað eiga skal málit 10_4, se Anm.

standa (§ 139) *staa.* standa fyrir *staa foran, staa i Veien.* standa til handa *være til Byrde, Plage for En.* 2) *veie,* med Vegten i Akk.: gullhringr, er stóð sex aura.

stara (böies som spara § 160) *stirre.*

starf n. (§ 57 b) *Arbeide.*

starfa (§ 151, 2) *arbeide.* starfa í kvánbœnum *give sig af med Frieri* 9_{29}.

stef n. (§ 57 a) *Stev, Omkvæd* i en Draapa, se Anm. til 12_7.

stefna f. (§ 70) *Stevne, Termin.*

stela (§ 131) *stjæle.* Personen, som bestjæles, i Akk , Tingen, som stjæles, i Dat.

sterkr Adj. *stærk.*

stíga (§ 140) *stige, stige op paa.*

stirðkveðinn Adj. (§ 79) *stivt, klodset kvædet.* Af

stirðr Adj. (§ 77, 1) *stiv.* stirðr við einhvern *stiv, trodsig mod En* 21_{19}.

stóðhross n. (§ 57 a) *Stodhoppe* (stóð n. *Stodlag* og hross n. *Hest*).

stofa f. (§ 70) *Stue.*

stofn m. (§ 45 c) *Træstub.*

stóreignamaðr m. *en Mand, som har store Eiendomme.*

stórorðr Adj. (§ 77, 1) *stororddet, fuld af store Ord.*

stórr Adj. *stor.* Dat. Pl. stórum bruges som Adv. *höilig, i höi Grad.*

stórráðr Adv. *som har store Raad, store Planer.*

strengr m. (§ 51) *Toug.*

stræti n. (§ 59 b) *Gade, Stræde.*

stúfr m. (§ 45 a) *Stuv, Stump.*

stúlka f. (§ 70) *ung Pige.*

stund f. (§ 53 e) *Stund, Tid.* um stund *en Stund, en Tidlang.* Dat. Plur. stundum ofte som Adv. *stundom, undertiden.*

styðja (§ 155, 2) *stötte.* Alm. trans. med det, man stötter, i Akk., dog ogsaa undert. i Dat.: studdi þar á stúfinum 28_9 *stöttede Stumpen* (af Foden) derpaa.

stýrimaðr m. *Styrmand, den, som förer et Skib.*

stökkva (§ 128) *springe, fare hurtigt.* stökkva ór liði *gaa af Led.*

stökkva (§ 159, 1) *jage bort*; den, som bortjages, i Dat.: ek stökta í brott Steinari 9_{20}.

suðr Adv. *syd, sydover.*

suðrætt f. (§ 53 e) *Sydkanten,*

den sydlige Himmelegn (ætt).
sullr m. (§ 50 c) *Svuld, Byld.*
sumar n. (§ 58) *Sommer.*
sumarlangt Adv. *saa lang som Sommeren er, inden Sommerens Ende.*
sundr eller í sundr Adv. *isönder, i Stykker.*
sunr se sonr.
svá Adv. *saa, saaledes.*
svara (§ 151, 2) *svare.* svara engu egentl. *svare med intet* d. e. *ikke svare.*
svarteygr Adj. *sortöiet.*
svartr Adj. (§ 77, 3) *sort.*
svefn m. (§ 45 c) *Sövn* (sofa).
sveinn m. (§ 45 d) *Dreng, Gut.*
sveit f. (§ 53 e) *Flok, Fölge.*
sveittr Adj. (§ 77, 3) *sved.*
sverð n. (§ 57 a) *Sværd.*
svíkja (§ 140) *svige.*
svipr m. (§ 50 c) *hurtig Bevægelse, Fart.* 2) *Skade, Tab* 25_{32}.
sýna (§ 159, 2) *vise, fremvise.* Med Dat. og Akk.: sýna einum eitt. sýna vináttu við einn *vise Venskab mod En, vise sig som Ens Ven.* Refl. sýnast *vise sig, synes:* vaskligr sýndist mér hann 2_{29}. 2) *sömme sig for, anstaa En:* man þér eigi sýnast þetta at láta gera 3_{31}.
synja (§ 151, 1) *negte.* Personen, hvem man negter noget, i Dat., Tingen, man negter, i Gen.: synja mér mægðar 9_{22}.
sýnn Adj. (§ 77, 6) *synlig, öiensynlig.* Neutr. sýnt som Adv. *öiensynligt, aabenbart.*
systir f. (§ 65, 3) *Söster.*
systurson m. *Söstersön.*
sætt f. (§ 53 e) *Forlig.*
sœkja (§ 161) *söge.* sœkja vatn *hente Vand.* 2) *söge En fiendtligt, angribe.* Refl. sœkjast *angribe hinanden, kæmpe med hinanden.* 3) *söge hen til, begive sig til.* sœkja á fund einhvers *söge til Möde med En* d. e. *opsöge En, reise til En* 12_{4}.
sœmd f. (§ 53 e) *Hæder, Ære.*
sœmiliga Adv. *sömmeligt, hæderligt, ærefuldt.* (Adj. sœmiligr).
sœnskr Adj. *svensk* (ogsaa svenskr).
söðla (§ 151, 1) *sadle.* Af
söðull m. (§ 46) *Sadel.*
sögn f. (§ 53 f) *Udsagn; det, som siges* (segja).
sök f. (§ 53 d) *Sag.* fyrir sakir med Gen. *for nogets Skyld, paa Grund af noget.*

---

tafl n. (§ 57 b) *Tavl, Bretspil.*
taka (§ 135) *tage.* smalamaðr tók hest Gunnlaugs 7_{34}. bað taka fól þetta 11_{20} *böd at gribe denne Galning.* taka einhverjum far *tage* d. e. *tinge Overfart for En.* taka land *tage Land, naa Land, lande.* taka af *afskaffe, ophæve* (en Lov, en Skik) 24_{22}. taka við med Dat. eller taka alene med Dat. *modtage, optage.* taka við föðrleifð sinni *overtage sin Fedrenearv.* tók því seinliga 5_{33} se Anm. 2) *tage fat paa, begynde.* taka annat mál *tage fat paa en anden Tale, begynde at tale om noget andet.* taka tal með sér *give sig i*

Samtale med hinanden. Omtrent i samme Betydning bruges taka til f. Ex. taka til starfs, til glímu *begynde* (*give sig i Færd med*) *at arbeide, at brydes.* til man verða tekit 17_5, se Anm. 3) Refl. takast uden Præp. *foretages, begyndes.* skyldu þau ráð takast 21_3 *Giftermaalet skulde fuldbyrdes, Brylluppet skulde staa.*

tal n. (§ 57 b) *Tale, Samtale.*

tala (§ 151, 2) *tale.* tala við einnhvern *tale med En.* tölum þetta ei lengr 17_4 *lad os ikke længer tale om dette.*

tíðindalauss Adj. (§ 77, 9) *tidendelös* d. e. *uden Nyheder, stille.* Af

tíðindi n. Pl. (§ 59 b; ogsaa tiðendi) *Tidender, Nyheder.*

tigr (togr, tugr § 62 a og Anm. 2) *et Antal af ti*; bruges til at danne Tallene fra 30 til 90 (§ 106) og forbindes med den Gjenstand, som tælles, i Gen. (Artens Gen., se Anm. til 1_{13}), f. Ex. sex tigir manna *60 Mand.*

til Præp. med Gen. (§ 189) *til.* Ogsaa uden styret Ord som Adv.: koma til *komme til* (hvor andre er för). spara til 10_5, se Anm.

tilkváma f. (§ 70) *Ankomst* (af koma til).

tími m. (§ 67) *Tid.* í þenna tíma *paa denne Tid.*

tjá (§ 161) *vise frem* (vort *te*). 2) *nytte.* tjár ekki nú at tala þetta.

tóm n. (§ 57 a) *Fritid, Tid til at gjöre noget.*

torvelligr Adj. *vanskelig at raade med, at komme til Rette med* (af tor-, der i Sammensætninger betegner *vanskeligt*, og valda *volde, have Magt over*).

tœma (§ 159, 2) *tömme, gjöre tom, ledig* (Adj. tómr). Deraf refl. tœmdist hánum arfr *en Arv blev ledig for ham* d. e. *tilfaldt ham.*

trauðr Adj. (§ 77, 2) *det, som gaar eller glider med Vanskelighed*; derfor i afledet Betydning *sendrægtig, modvillig, nölende.* Neutr. trautt som Adv. *knap, neppe* 5_{34}.

trúa (§ 160) *tro.* Den eller det, man tror paa (har Tillid til), i Dat. þar sem ek trúða þér 28_{21}.

trygð f. (§ 53 e) *Troskab, Trofasthed.* 2) *Tryghed, tilsagt Fred og Sikkerhed.* svíkja í trygðum *svige En, efterat man har tilsagt ham Fred.*

tún n. (§ 57 a) *Tun* (saaledes kaldes nu paa Island og kaldtes vel ogsaa i Oldtiden den indhegnede Indmark omkring Husene, medens Ordet i Norge altid synes at have betegnet selve Gaardspladsen, det aabne af Gaardens Huse omgivne Rum).

tunga f. (§ 70) *Tunge.* 2) *Tungemaal, Sprog.*

údrengiliga Adv. *uhæderligt, uædelt* (Adj. drengiligr af drengr).

úfagr Adj. (§ 77, 7) *ufager, styg.*

úfœrr Adj. *ufŏr, udygtig til at fare.* 2) *ufarbar, ufremkommelig.*

úfriðr m. (§ 62 a) *Ufred, Krig.*

úgerla Adv. *utydelig, ikke sikkert* (**gerla**).

úkunnr Adj. *ukjendt, fremmed* (**kunnr** *bekjendt*).

um Præp. med Akk. (§ 187) er vort *om*, men har en langt videre udstrakt Brug. 1) om Stedet: a) *over* (i denne Betydn. undert. med Dat.): **vist um haf** 4_9. b) *omkring*. **lykkja um meðalkafla** 13_{11}. **víða um Suðreyjar ok Skotlandsfjörðu** *vidt omkring paa Suderöerne og Skotlandsfjordene.* 2) om Tiden, naar noget sker: *om*. **um várit, um kveldit.** 3) i andre Betydninger a) *om, angaaende*: **ek hefi kvæði ort um yðr** 12_5. b) *i Henseende til, i*: **hófsmaðr um alla hluti.** 4) uden styret Ord som Adv., især i Betydn. 3 a, f. Ex. **at raun um komast** 3_{20} (*derom*).

úmegð f. (§ 53 e) *Mængde af uforsörgede Börn* eller overhovedet af Folk, som man skal forsörge. (Af **úmagi** m. En, som ei kan sörge for sig selv, en umyndig).

úmerkiligr Adj. *umærkelig, ikke værd at lægge Mærke til.*

umliðit se **líða**.

um síðir *omsider, endelig*.

úmæltr Adj. *usagt* (**mæla**).

una (§ 160) *være tilfreds.* Det, man er tilfreds med, tilföies i Dat. eller með Præp. við. **una lítt** *være ilde tilfreds, være bedrövet.*

undan Præp. med Dat. (§ 188) *bort fra*. Ogsaa uden styret Ord som Adv.

undir Præp. med Dat. og Akk. (§ 190) *under*. Med Akk., hvor der menes en Bevægelse *hen under, ind under noget*: **ríða upp undir Valfell** 2_1. **hélt hann þat ríki undir Knút konung** 18_{33}. Med Dat., hvor der menes en Væren *under noget*: **lá undir Agðanesi** 19_{14}.

undirmál n. (§ 57 a) *Underfundighed* (svigagtig Misbrug af Ens Ord).

undrast (§ 151, 1) *undre sig, blive forundret.* Gjenstanden i Akk.: **hann undraðist þetta mjök** 6_3 *han undredes meget over dette.*

ungr Adj. (§ 87 a) *ung.*

unna (§ 168) *elske.* Gjenstanden i Dat.: **ef ann kona manni** 21_{35}. 2) *unde.* Tingen, man under En, i Gen.; Personen, hvem man under noget, i Dat. f. Ex. 28_{22}.

úœðri Komp, *ringere, mindre fornem* (**œðri** Komp. uden Posit. *ypperligere, fortrinligere*; Sup. **œztr**).

upp Adv. *op.*

uppi Adv. *oppe.* **vera uppi** *være til, være ilive*: **þessir menn váru allir uppi á einn tíma** 7_{21}. Ogsaa om forbigangne Tildragelser: *være i Omtale, mindes.* **standa uppi** (om et Skib) *staa paa Land.*

úráðinn Adj. *ubestemt, uvis om hvad man skal gjöre, ustö* (af **ráðinn**, se **ráða**).

úröskr Adj. (§ 81) det modsatte af röskr *rask, kjæk*.
út Adv. *ud*.
utan Adv. *udenfra*. fara utan brugtes paa Island alm. i Betydn. *reise* (fra Island) *til Norge*, ligesom omvendt fara út var: *reise til Island*. 2) *uden, undtagen* 9_{31}.
utanferð f. (§ 53 e) *Reise til Norge, Udenlandsreise* (fra Island).
úti Adv. *ude*.
útibúr n. (§ 57 a) *Bur, Stabur*, se Anm. til 6_2.
útlönd n. Pl. (§ 57 b) *Udlandene, fremmede Lande*.
útlát n. (§ 57 a) *Afseiling*. búinn til útláts *færdig til at gaa tilsös*.
úvígr Adj. *udygtig til Kamp*; ogsaa *uimodstaaelig, som det ikke nytter at kæmpe mod*: úvígr herr.
úvingjarnliga Adv. *uvenskabelig*.
úvit n. (§ 57 a) *Bevidstlöshed, Afmagt*. ljósta í úvit *slaa i Svime* (vita).
úvæginn Adj. (§ 79) *strid, trodsig* (af vægja *give efter*).
úþínsliga Adv. *uligt dig, dig uværdigt* (af þinn *din*).

---

vágr m. (§ 45 a) *Verk, Materie* (i Saar).
vaka (§ 160) *vaage, være vaagen*.
vakna (§ 151, 2) *vaagne*.
valr m. (§ 50 c) *Falk*.
ván f. (§ 53 e) *Forventning, Haab*.
vanhluta Adj. (§ 86) *forurettet, kommen tilkort*.
vanhyggja f. (§ 70) *Tankelöshed, Misgreb*.
vanvirða (§ 159, 2 sml. 157 a) *vanære, före Vanære over En*.
vápn n. (§ 57 a) *Vaaben*.
vár n. (§ 57 a) *Vaar*.
varðveita (§ 159, 2 sml. 157 a) *have i Forvaring, forvare*.
varðveizla f. (§ 70) *Forvaring*.
varnaðr m. (§ 50 a) Samlingsord: *Varer, Forraad af Varer*.
varr Adj. *var*. verða varr við eitthvat *blive noget var*. 2) *varsom, forsigtig*. Neutr. vart som Adv.: *neppe*.
vaskligr Adj. *som ser rask, kjæk ud*. Af
vaskr Adj. *rask, kjæk, dygtig*.
vatn n. (§ 57 b) *Vand*. 2) *Vand, Indsö*.
váttr m. (§ 45 a) *Vidne*.
vaxa (§ 134) *voxe*.
veðr n. (§ 57 a) *Veir*. 2) *Uveir*.
vefja (§ 155, 1) *omvikle, indvikle*. fótrinn var vafiðr 20_{21} *Foden blev forbunden*.
vega (§ 129) *kæmpe*. 2) trans. *dræbe*.
veggr m. (§ 51) *Væg*.
vegna (§ 151, 1) *lykkes, gaa heldigt*. Personen, for hvem, i Dat.
vegr m. (§ 62 a) *Vei*. 2) *Maade*.
veita (§ 159, 2 sml. 157 a) *yde, give*. 2) *tilstaa En noget, föie En i noget*. I begge Betydninger med Tingen i Akk. og Personen i Dat. 3) intrans. *yde Gjestfrihed, beverte*, med Dat. 4) *hjælpe*, ligeledes med Dat. veita hvárigum 27_{25}. 5) *lykkes, give godt Udfald*. þess þyrfti, at þér veitti betr en mér málin við Hrafn 19_{28} *det var at önske, at det gik bedre for dig end for mig at have at gjöre med Ravn*.

veizla f. (§ 70) *Gjestebud* (veita i Betydn. 3).

vekja (§ 155, 1) *vække*. vekja bónorð við *komme frem med Frieri, fri til.*

vel Adv. (§ 186) *vel, godt.*

velta (§ 126) *vælte* (intrans.).

vera (§ 163) *være*. vera átján vetra *være atten Aar gammel*, se Anm. til 1_9.

verða (§ 126) *blive, blive til.* verða at med Inf. f. Ex. verða at fara *komme til at fare, blive nödt til at fare.* til þess hefir engi orðit 13_2, se Anm. 2) *skehænde.*

verðr Adj. (§ 77, 1) *værd, værdig til.* Gjenstanden i Gen. 17_4.

verk n. (§ 57 a) *Værk, Gjerning, Arbeide.*

verkkaup n. (§ 57 a) *Lön for et Arbeide.*

vestr n. (§ 57 a) *Vesten, den vestlige Himmelegn.*

vestr Adv. *vester, vestover.*

vestri Adj. Komp. (§ 96) *vestre.*

vetr m. (§ 65, 2) *Vinter, Aar.*

vetrnætr f. Pl. (§ 63 d Anm.) *Vinternætter* (14 Oktober).

við Præp. (§ 190) vort *ved.* 1) med Akk. a *nær ved, ved.* koma við sögu *vedkomme, komme til Omtale i en Saga* 1_{14}. verða varr við. úvæginn við alt *trodsig ved alt* d. e. i alle Ting, altid. við aldr *tilaars.* b) *imod, i Sammenligning med.* þik skortir sýnt við hann 9_{16}. c) *efter, i Overensstemmelse med*: slíkt er ekki við skaplyndi þorsteins 9_{30}. d) *med*, grændsende i Betydning til með. Saaledes ved Ord, som betyde *tale med* (rœða við 1_{24}; ogsaa klaka við 2_{37}) eller *stride* (deila kappi við 9_{17}). við sjaunda mann *selv syvende.* við þetta skilja þeir *med dette, dermed skilles de*, sml. við svá búit. 2) med Dat. *imod*: taka við einhverjum *tage imod En*; *ved, paa Grund af*: við engu skal þér hætt vera 25_{15}. Videre leit við hánum *saa hen til ham.* búit var við skipbroti 19_{33} *det var nær ved Skibbrud.* 3) som Adv. uden styret Ord. þat er við lá 9_{19}, se Anm.

víða Adv. *vide, vidt omkring* (Adj. víðr *vid, vidtudstrakt*). Komp. víðara, Sup. víðast.

viðskipti n. Pl. (§ 59 b) = skipti, *Mellemværende, det, som foregaar mellem to.*

víg n. (§ 57 a) *Drab.*

víkingr m. (§ 45 a) *en Viking.*

vilja (§ 171) *ville.*

vinátta f. (§ 70) *Venskab.*

vingan f. (§ 53 g) *Venskab.*

vinkona f. *Veninde.*

vinna (§ 124) *arbeide, udföre*; intrans. *virke, handle.* til hvers þú hefir unnit 22_{26} d. e. *hvortil du har gjort dig fortjent ved din Handlemaade.* 2) *vinde, erobre.* vinna England 11_{35}.

vinr eller vin m. (§ 50 b) *Ven.*

vinslit n. Pl. (§ 57 a) *Venskabsbrud, Ende paa Venskabet.*

vinstri Adj., Komp. uden Posit. og Sup. *venstre.*

vinsæll Adj. (§ 77, 6) *vensæl,*

afholdt, som har mange Venner.
virða (§ 159, 2 sml 157 a) *vurdere, skatte, agte.* Refl. virðast *vurderes, agtes.*
virðing f. (§ 53 a) *Agtelse, Anseelse.*
virðuliga Adv. *hæderligt, med Agtelse* (Adj. virðuligr).
vísa (§ 151, 1) *vise.* vísa frá *vise bort, afvise,* med Dat.
vísa f. (§ 70) *Vise, Strofe i et Kvæde.*
víss Adj. (§ 77, 9) *vis, forstandig.* 2) *vis, sikker.* verða víst *komme for en Dag, aabenbares* 4_{20}. Neutr. víst som Adv. *visselig, vist.*
vist f. (§ 53 e) *Ophold, Bolig.* 2) *Mad, Niste, Kost.*
vistast Refl. (§ 151, 1 sml. 178) *skaffe sig Ophold (Logis).*
vit n. (§ 57 a) *Besög.* á vit m. Gen. *for at besöge En (et Sted)* (vitja).
vita (§ 173) *vide, kjende..* 2) *pröve, undersöge.* vita, hvárt mér hafi skilizt 6_{28}.
vitja (§ 151, 1) *besöge, se til En.* Gjenstanden i Gen. vitja ráðs *fuldbyrde et Egteskab* 18_{20}.
vitr Adj. (§ 77, 7) *forstandig.*
vænleikr m. (§ 45 a) *Vænhed, Skjönhed.* Af
vænn Adj. (§ 77, 6) *haabefuld, meget lovende.* 2) *skjön* (ván).
völlr m. (§ 62 b) *Vold, Slette.*
vörusekkr m. (§ 51) *Sæk med Varer* (vara f.).
vöxtr m. (§ 62 b) *Vext* (vaxa).

ýfa (§ 159, 2) *egge, opirre.* Refl. ýfast *opirres, blive hidsig.*
yfir Præp. (§ 190) *over.* Med Dat., naar der menes en Væren over noget (f. Ex. sitja yfir váru 12_{27}), med Akk., naar der menes en Bevægelse *hen over* eller *ud over*: ganga yfir ána. yfir gegnt *ligeoverfor*, se gegnt. slétta yfir *slette over, udslette* 5_5, hvor Meningen er: *oprette* (en begaaet Feil), *udslette Följerne.*
yfirbragð n. (§ 57 b) *Udseende, Udvortes*; især om Ansigtstrækkene. Deraf
yfirbragðslítill Adj. *liden af Udseende, uanseelig, ubetydelig* 17_2.
ýmiss Adj. (§ 77, 9) *vexlende, forskjellig.* Neutr. ýmist som Adv. *afvexlende.*
yrkja (§ 161) *arbeide, udföre,* især om Skaldens Arbeide: yrkja kvæði.

þá Adv. *da, dengang.* þá er *dengang, da* eller *da* (som Konjunktion) se Anm. til 1_{10}; ogsaa *fra den Tid af, da; efter at* 23_7. 2) *derefter, derpaa, saa.*
þaðan Adv. *derfra,* om Sted og Tid. þaðan af, þaðan í frá *fra den Tid af.*
þakka (§ 151, 2) *takke.* Personen i Dat., Tingen, man takker for, i Akk.
þangat Adv. *derhen, did.*
þar Adv. *der.* þar með *dermed, derhos,* se Anm. til 6_3; ligesaa þar á *derpaa* osv. þar til er *indtil,* se Anm. til 2_5. þar sem *der, hvor* eller *hvor;* ogsaa for at betegne Grunden: *eftersom* 9_{26}.

þarfleysi f. (§ 73) *Unödvendighed; Unytte* (**þarflauss** Adj. *unyttig*).

þegar Adv. *strax*. Undertiden for **þegar er** *saa snart som*.

þegja (§ 160) *tie*.

þekkja (§ 159, 1) *kjende*. Refl. **þekkjast** *takkes med, modtage, optage* (vel eller ilde).

þiggja (§ 130) *modtage*.

þing n. (§ 57 a) *Thing*.

þingstöð f. (§ 56) *Thingsted*.

þjónusta f. (§ 70) *Tjeneste, Betjening*.

þó Adv. *dog*. **þó at** *endskjönt, om end* (Verbet i Sætningen altid i Konj.). 2) *desuden*.

þokki m. (§ 67) *Sind*. 2) *velvilligtSind, Velvilje*. **leggja góðan þokka til einhvers** *fatte Velvilje for En*.

þola (§ 160) *taale, udholde*.

þótt = **þó at**, se **þó**.

þrá (§ 159, 2) *længes*. **þrá eptir** med Dat.

þreifa (§ 151, 1) *söge at gribe, gribe efter* (**þrífa** *gribe*).

þrútna (§ 151, 1) *trutne, svulme op*.

þræta (§ 159, 2 sml. 157 a) *trætte*.

þurfa (§ 174) *behöve, trænge til*. Gjenstanden i Gen. Upers. **þess þyrfti at** *det kunde behöves, være önskeligt, at* 19_{28}.

þvá (§ 137) *vaske*. Gjenstanden i Dat.: **þvá sér**.

því at = **fyrir því at** *fordi, thi* se Anm. til 1_{21}.

þvílíkr Adj. *saadan, slig* (**því líkr**; sml. **líkr**).

þýða (§ 159, 2) *tyde, fortolke*. 2) **þýðast** *gjöre sig En til Ven, indtage for sig*.

þykkja (ogsaa **þikkja**, § 161) *tykkes, synes, forekomme*; Personen, hvem noget tykkes saa eller saa, i Dat. Refl. **þykkjast** *tykkes sig, mene om sig selv*.

þyngð f. (§ 53 e) *Tyngde* (Adj. **þungr**). 2) *Mathed, Ildebefindende*. **taka þyngð** *blive upasselig*.

þörf f. (§ 53 d) *Nödvendighed, Trang til noget* (**þurfa**).

ætla (§ 151, 1) *mene, antage*. 2) *agte, have til Hensigt*. **ætla af landi** *agte sig fra Landet, agte sig udenlands*.

ætlan f. (§ 53 g) *Mening, Tro*. 2) *Hensigt*.

ætt f. (§ 53 e) *Æt, Slægt; Herkomst*.

ætt f. (§ 53 e) *Himmelegn, Verdenskant*.

ættaðr Adj. (§ 77, 2) *udsprungen, havende sin Herkomst*; altid med Tilföielse af Stedet, hvorfra: **þaðan ættaðr** 12_1.

ættmaðr m. *Ætmand, Mand af Ætten*.

öðrumegin (ogsaa i to Ord: **öðru megin**) Adv. *paa den anden Side*.

ölteiti f. (§ 73) *Glæde, Liv i Drikkelaget* (**öl** n. *Öl* og **teitr** Adj.: *glad, fornöiet*).

öndvegi n. (§ 59 b) *Höisæde*, sml. Anm. til 4_{25}.

öndverðr Adj. (§ 77, 1) *hvad der er i Begyndelsen af noget* (baade om Rum og Tid), modsat

ofanverðr. öndverðan vetr *i den förste Del af Vintren, först paa Vintren.*
örendr Adj. (§ 77, 1) *död.*
örkumlaðr Adj. (§ 77, 2) *lemlæstet.*
örn m. (§ 62 b) *Örn.*
öruggr Adj. *trofast, paalidelig; kraftig, stærk.* með öruggum atgangi 28_4 *med kraftigt Angreb.*
öxi f. *Öxe,* se exi.

Rettelser.

3_2. han *læs* hann. (*Samme Feil* 7_{11}. 14_2. $_{20}$).
4_{10}. siðan *l.* síðan. (— — 25_{35}).
6_1. siðar *l.* síðar.
6_{27}. þa *l.* þá. (— — 7_{13}. 20_{21}).
6_{30}. þina *l.* þína.
6_{31}. i *l.* í. (— — 15_{19}. 20_{11}).
8_{26}. kvað *l.* kvaðst.
10_{29}. Auðunn *l.* Auðun.
11_{34}. túngur *l.* tungur.
12_{34}. Gunnlagr *l.* Gunnlaugr.
13_{12}. ser *l.* sér.
13_{14}. med *l.* með. (*Samme Feil* 16_{15}).
13_{28}. og *l.* ok. (— — 17_{17}. 26_{32}. 27_{26}).
14_{13}. sérr *l.* sér.
14_{19}. Fehirðir- *l.* Féhirðir-.
14_{20}. svarar; *l.* svarar:
18_{16}. mins *l.* míns.
20_{34}. þatt *l.* þat.
22_{15}. klæðum *l.* klæðum,
23_{19}. bjoða *l.* bjóða.
29_2. liflát *l.* líflát.
29_{10}. ari, benja *l.* ari benja,
30_{28}. visu *l.* vísu.

Tillæg til Anmærkningerne S. 81 nederst: at skauti betyder maaske *uventet, för han selv ved af det* (som naar En pludselig bagfra nappes i Kjoleskjödet, sml. Ordsaml. under skaut).

NAVNEREGISTER.

